

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/334
Sarajevo, 21. 7. 2020. godine.

Na osnovu člana 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, prijedloga **Odsjeka za historiju, Katedra za historiju umjetnosti**, broj: 02-06-HUM/95 od 10. 7. 2020. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/626 od 17. 7. 2020. godine, Vijeće Fakulteta na 28. elektronskoj sjednici održanoj 21. 7. 2020. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvaja se Tehnička ispravka Nastavnog plana i programa 2019/2020., **Odsjek za historiju, KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI**, SP1 obrazac (stranica 13 od 15), II CIKLUS STUDIJA, Studijska grupa: HISTORIJA UMJETNOSTI: Moderna i savremena umjetnost – NAUČNI SMJER I DRUGA STUDIJSKA GRUPA, Dvopredmetni studij, u 4. semestru, kako slijedi:

Umjesto naziva predmeta *Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti*,

treba da stoji

Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti i regionalni kontekst.

II

Tehnička ispravka iz stava I. ove odluke sastavni je dio Nastavnog plana i programa 2019/2020. Odsjeka za historiju, Katedra za historiju umjetnosti, Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz NPP
2. Uz Rješenje dekana Fakulteta
3. Odsjeku za historiju, Katedra za historiju umjetnosti
4. Službama Fakulteta x5
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

	<p>FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE UNIVERZITET U SARAJEVU FILOZOFSKI FAKULTET SARAJEVO</p> <p>Broj: <u>02-06-HUM/53</u></p> <p>Datum: <u>26. 06. 2015</u> god.</p> <p>UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET</p>		<p>Obrazac SP1</p> <hr/> <p>Stranica 1 od 15</p>
---	--	--	---

OPĆE INFORMACIJE O KATEDRI ZA HISTORIJU UMJETNOSTI

Katedra za historiju umjetnosti osnovana je 2002. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu u sklopu Odsjeka za historiju.

Historija umjetnosti ima stoljetnu tradiciju u Bosni i Hercegovini, jer je predstavljala važan segment arheoloških, historijskih i etnoloških istraživanja stručnjaka Zemaljskog muzeja i Balkanološkog instituta u Sarajevu, koji su utvrdili značaj poznavanja struke u nastojanjima da odrede društvene, kulturne, historijske, odnosno umjetničke vrijednosti artefaktima koji svojim izobiljem svjedoče o prošlosti ove zemlje. Osnivanjem Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine, Gradske galerije „Collegium artisticum“, Galerije „Roman Petrović“, kao i uspjesima bosanskohercegovačkih umjetnika na regionalnoj i međunarodnoj sceni, javila se potreba za historijsko-umjetničkim i teorijskim vrednovanjima umjetničkog stvaralaštva u kontekstu Republike Bosne i Hercegovine, a posebno samostalne države Bosne i Hercegovine. Katedra za historiju umjetnosti Filozofskog fakulteta u Sarajevu predstavlja prvi osnovani studij historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini.

U Sarajevu, historija umjetnosti se kao poseban predmet izučava u Školi primijenjenih umjetnosti, na Akademiji likovnih umjetnosti, Arhitektonskom fakultetu, Muzičkoj akademiji, Akademiji scenskih umjetnosti..., ali i na drugim fakultetima u Bosni i Hercegovini, Mostaru, Banjaluci, Širokom Brijegu, Trebinju...

Nakon agresije na Bosnu i Hercegovinu, praćene tranzicijskim i globalizacijskim procesima, javlja se potreba za ponovnim „čitanjem“ i razumijevanjem umjetničkih vrijednosti našeg kulturnog i historijskog naslijeđa. Katedra za historiju umjetnosti, osim što izučava razvoj umjetnosti u zemlji i svijetu (od prehistorije do danas), nastoji problematizirati aktuelne kulturološke vrijednosti i ponuditi odgovore. Stoga, historija umjetnosti na Katedri za historiju umjetnosti ne bavi se samo faktografsko-historijskim slijedom činjenica, već i kroz sociološki, kulturni i politički kontekst govori o značenju umjetničkog djela, a tokom studija se akcentira odgovornost prema društvenoj zajednici.

Na Katedri su trenutno zaposlena četiri nastavnika, prof. dr. Aida Abadžić Hodžić, prof. dr. Asja Mandić, prof. dr. Senadin Musabegović, doc. dr. sc. Haris Dervišević (rukovoditelj Katedre), i jedna asistentica Andrea Mekić, MA. Zbog deficitarnosti adekvatnoga kadra, na Katedri za historiju umjetnosti angažirani su nastavnici s drugih fakulteta Univerziteta u Sarajevu, kao i s drugih univerziteta u Bosni i Hercegovini te susjednih država, odnosno prof. dr. Fehim Hadžimuhamedović i doc. dr. Ema Mazrak (Akademija likovnih umjetnosti, Univerzitet u Sarajevu), prof. dr. Ljiljana Ševo (Akademija umjetnosti, Univerzitet u Banjoj Luci) i doc. dr. Danko Šourek (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu). U toku je permanentno popunjavanje Katedre novim kadrovima, pa se očekuje da će se u skoroj budućnosti povećati broj nastavnika i asistenata.

Na Katedru za historiju umjetnosti upisuje se relativno mali broj studenata, ali prednost takvog pristupa je bolji kvalitet interaktivne nastave i mogućnost individualnog rada sa studentima.

f.l.s

OTVORENOST STUDIJA PREMA POKRETLJIVOSTI STUDENATA I NASTAVNIKA

Program studija historije umjetnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu rađen je na temelju vlastitih iskustava i po uzoru na programe Odsjeka za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, koji je srodan programima studija na uvažanim evropskim univerzitetima. Tu se prvenstveno misli na univerzitete u Ljubljani (*Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofska fakulteta*), Kopru (*Raziskovalni centar za mediteranske študije*), studij historije umjetnosti u Grazu (*Karl-Francenz-Universität*), te onaj u Padovi (*Dipartimento di Storia delle arti visive e della musica, Università degli studi di Padova*). Na taj način studij historije umjetnosti na sarajevskom univerzitetu posve je otvoren mobilnosti i suradnji nastavnika i studenata, prvenstveno na regionalnoj razini, ali i na svim drugim, kao što je to predviđeno samom implementacijom ECTS bodovnog sistema.

STUDIJ HISTORIJE UMJETNOSTI U TRI (3) CIKLUSA

Historija umjetnosti studira se kao dvopredmetni studij, odnosno studij kombiniran s nekim drugim dvopredmetnim studijem na Filozofskom fakultetu. Trenutno, nastavnim planovima i programima, na Katedri za historiju umjetnosti postoje dva ciklusa studija, dodiplomski i diplomski studij 3 + 2, a u perspektivi se predviđa i organiziranje trećeg, doktorskog ciklusa studija u trajanju od 3 godine. Studij historije umjetnosti se organizira i izvodi prema nastavnom planu i programu kao redovni i vanredni studij.

Prvi ciklus studija je dodiplomski i traje 3 studijske godine, odnosno šest (6) semestara. Cilj dodiplomskog studija je sticanje temeljnih općih znanja iz struke. U jezgri studija program slijedi hronološki pristup historije, pa su tako stilske, tipološke i kulturno-historijske pojave razložene sukcesivno, od antike do savremenosti. Nadalje, jezgra studija u prvom i šestom semestru predviđa uvid u osnovne metode struke kao i u historiografiju i teoriju historije umjetnosti, te specifične probleme zaštite spomenika i muzeologije. Pravilima Filozofskog fakulteta studenti su obavezni pohađati opće predmete – Bosanski, hrvatski, srpski jezik i Strani jezik (ukoliko ne studira strani jezik kao drugi studij).

Obim studijskog programa, koji se izvodi u jednom semestru na dodiplomskom studiju je 15 ECTS studijskih bodova na historiji umjetnosti, uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što iznosi 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave studijske godine. Da bi uspješno završio dodiplomski studij, student mora sakupiti u toku prvog ciklusa studija 90 ECTS bodova, odnosno 180 u kombinaciji s drugom studijskom grupom.

U toku dodiplomskog studija, student će odslušati 21 jednosemestralnih predmeta raspoređenih u 6 semestara. U šestom semestru predviđena je izrada dodiplomskog rada. Njegovom izradom i prezentacijom student završava studij i stiče stručni stepen bakalaureat/Bachelor of Arts (BA historije umjetnosti), odnosno stručni naziv bakalaureus, za studenta, odnosno bakalaurea, za studenticu. Uz diplomu završenog prvog ciklusa studija, dodjeljuje se i Dodatak diplomi (Diploma Supplement) odnosno Prijepis ocjena (Transcript of Records), u koji se unose svi odslušani i položeni predmeti sa studija historije umjetnosti i drugog kombinovanog studija. Osoba koja stekne zvanje bacalaureus odnosno bacalaurea (historija umjetnosti) može raditi na manje zahtjevnim stručnim poslovima kao što su saradnik u kulturnim djelatnostima, u turizmu i

medijima. Student završetkom dodiplomskog studija raspolaže temeljnim stručnim znanjima iz historije umjetnosti, koja mu omogućavaju nesmetani nastavak studija historije umjetnosti, odnosno prelazak na neku drugu srodnu humanističku disciplinu na Filozofskom fakultetu, odnosno na univerzitetu u zemlji i inostranstvu.

Drugi ciklus studija je diplomski, a upisuje se nakon završenog dodiplomskog studija, koji traje još dvije godine (2), odnosno naredna četiri semestra (4). Planirano je više smjerova i oblasti na drugom ciklusu studiju, što će biti moguće kada Katedra za historiju umjetnosti dostigne zadovoljavajući stepen kadrovskih, prostornih i tehničkih potreba. Do tada, studij historije umjetnosti ima naučni smjeru na kojem student ima mogućnost birati između dvije oblasti a to su: Moderna i savremena umjetnost i Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.

Na naučnom smjeru djelomična specijalizacija ostvaruje se odabirom jednog od dva ponuđena modula. Osnovna struktura modula sastoji se od tri kolegija (1. Obavezni kolegij, 2. Obavezni kolegiji modula i 3. Izborni kolegiji modula Katedre/Fakulteta).

Obavezni kolegiji (Sociologija kulture i umjetnosti, Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti, Muzejska teorija i praksa, te Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela) daju studentima širi problemski uvid u temeljna metodološka pitanja struke, te se bave generalnom problematikom odabranog razdoblja. U okviru izbornih predmeta modula ili Katedre student ima mogućnost birati izborne predmete. Preostali kolegiji vezani su uz drugu studijsku grupu.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na drugom ciklusu studija je 15 ECTS studijskih bodova na historiji umjetnosti uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što iznosi ukupan broj od 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave studijske godine. Da bi uspješno završio diplomski studij, student mora sakupiti u toku drugog ciklusa studija 60 ECTS bodova, odnosno 120 ECTS studijskih bodova s drugom studijskom grupom. To znači da ukupan broj ECTS bodova za prvi i drugi ciklus studija iznosi 300 ECTS bodova (prvi ciklus 180 + drugi ciklus 120). Nakon završenog drugog ciklusa studija student stiče zvanje magistra historije umjetnosti koji može raditi na zahtjevnijim poslovima u muzejima, galerijama, institutima, zavodima, te drugim naučno-istraživačkim institucijama bave se proučavanjem, prikupljanjem, obradom i predstavljanjem kulturnog naslijeđa, potom mogu raditi u oblasti turizma, novinarstva, državnoj službi, odnosno kao nastavno osoblje u srednjim i stručnim školama, gimnazijama, te sličnim zanimanjima.

Treći ciklus studija, odnosno doktorski ciklus se predviđa u budućnosti, u trajanju od tri (3) godine, odnosno šest (6) semestara. Da bi uspješno završio doktorski studij, student mora sakupiti u toku završnog ciklusa ukupno 180 ECTS bodova.

STUDIJSKE OBAVEZE I PROVJERE ZNANJA

Ukupan fond nastave iznosi 44 sedmice godišnje, od kojih je u svakom semestru predviđeno 15 sedmica nastave, koju student prati u vidu predavanja (P), vježbi (V), i seminara (S) predviđenih nastavnim planom i programom. Preostale sedmice predviđene su za održavanje dopunske nastave u vidu grupnih konsultacija, završnih ispita, konsultacija, za rad u čitaonici i biblioteci Fakulteta, istraživanje u bibliotekama, galerijama, muzejima i arhivima.

Jedan nastavni sat traje 45 minuta, a između sati je pauza od 15 minuta. Prisustvo svim vidovima nastave obavezno je i na osnovu prisustva student dobiva potpis od predmetnog nastavnika i saradnika. U toku semestra, redovni student može neopravdano izostati najviše 20% od ukupnog fonda sati nastave po pojedinom predmetu, odnosno tri (3) puta. Student koji neopravdano izostane s nastave više od tri puta u toku semestra neće dobiti potpis, a time gubi mogućnost da pristupi završnoj provjeri znanja.

Osim pohađanja svih vidova nastave od studenta se očekuje aktivno učešće u nastavi: davanje usmenog i pismenog doprinosa kod obrađivanja određenih nastavnih jedinica, sudjelovanje u diskusiji o pojedinim temama u okviru seminara, izrada zadataka i seminarских radova u predviđenim rokovima... Student je dužan da na kraju prvog ciklusa studija, u dogovoru s nastavnikom ili saradnikom, obradi jednu temu u obliku završnog rada (12–15 kartica teksta).

U toku svakog semestra (15 sedmica nastave) mogu se organizirati povremene i redovne provjere znanja u vidu pismenih i/ili usmenih testova, kolokvija, konverzacije ili drugih vidova ispitivanja, najmanje dva puta u semestru. Studenti su obavezni pristupiti svim provjerama znanja. Završna provjera znanja (ispit) se organizira samo kao pismeni, ili kao pismeni i usmeni dio ispita. Ispitu može pristupiti student koji je zadovoljio sve programom propisane nastavne obaveze, te se blagovremeno prijavio za polaganje završnog ispita (ispiti se održavaju prema akademskom kalendaru). Rezultati ispita su javni, a student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

Student je obavezan da pristupi provjeri znanja. Ukoliko se prijavio za ispit, a ne pojavi se na provjeri znanja, ili ako tokom ispita odustane od daljnjeg polaganja, smatrat će se da je pristupio provjeri znanja a da nije položio ispit u datom roku.

Handwritten signature

Izmjene naziva studijske grupe i izmjene naziva predmeta u odnosu na raniji Nastavni plan i program 2013/2014. godina nije utjecao na sadržaj studijske grupe niti na sadržaj predmeta, već se izmjene odnose upravo samo na promjenu naziva, odnosno kako slijedi:

Izmjene naziva studijske grupe,

raniji naziv: *Umjetnost osmanskodobne Bosne,*

novi naziv: *Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.*

Izmjena naziva predmeta,

1. ciklusu studija, predmet:

raniji naziv: *Umjetnost Bosne i Hercegovine od 15. do 19. stoljeća (FIL HUM 320),*

novi naziv: *Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (FIL HUM 322).*

2. ciklusu studija, predmet:

raniji naziv: *Arhitektura i urbanizam na tlu BiH od 15. stoljeća do 1878. godine (FIL HUM 420),*

novi naziv: *Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (FIL HUM 422).*

raniji naziv: *Slikarstvo na tlu BiH od 15. stoljeća do 1878. godine (FIL HUM 421), u:*

novi naziv: *Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (FIL HUM 423).*

raniji naziv: *Urbani kontinuiteti i diskontinuiteti u Bosni i Hercegovini od 1. do 16. stoljeća (FIL HUM 451),*

novi naziv: *Rađanje grada: Rani urbanizam Sarajeva (FIL HUM 452).*

raniji naziv: *Kiparstvo i Artes minores na tlu Bosne i Hercegovine od 15. do 19. stoljeća (FIL HUM 520), u:*

novi naziv: *Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (FIL HUM 521).*

FLD

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 6 od 15

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU
KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI

NASTAVNI PLAN I PROGRAM
Studijska 2019/2020. godina

Sarajevo, 2019. godina

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 7 od 15

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU
Katedra za historiju umjetnosti

Nastavni plan i program
Studijska 2019/2020. godina

I CIKLUS STUDIJA

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti i druga studijska grupa

II CIKLUS STUDIJA

Jednopedmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti - nastavnički smjer

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti: Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu - naučni smjer i druga studijska grupa

Studijska grupa: Historija umjetnosti: Moderna i savremena umjetnost – naučni smjer i druga studijska grupa

Sarajevo, 2019. godina

I CIKLUS**ODSJEK ZA HISTORIJU / KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI****STUDIJSKA GRUPA: HISTORIJA UMJETNOSTI I DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Uvodni predmeti historije umjetnosti	Osnove likovnih umjetnosti	FIL HUM 130	2	0	1	4	
2.	Uvodni predmeti historije umjetnosti	Osnove arhitekture	FIL HUM 131	2	0	1	4	
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	Umjetnost prethistorije i antike	FIL HUM 114	2	1	1	5	
4.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	0 (1)	1 (1)	
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA):	Strani jezik (opći predmet)		1	0	0 (1)	1 (1)	
			Ukupno:		12 (14)		15 (17)	

2. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Uvodni predmeti historije umjetnosti	Uvod u ikonologiju	FIL HUM 132	2	1	0	4	
2.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	Umjetnost ranog srednjeg vijeka	FIL HUM 115	2	0	1	4	DA ¹
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	Umjetnost Bizanta	FIL HUM 113	2	1	1	5	
4.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	0 (1)	1 (1)	
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA):	Strani jezik (opći predmet)		1	0	0 (1)	1 (1)	
			Ukupno:		12 (14)		15 (17)	

¹ Umjetnost ranog srednjeg vijeka je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganja ispita u 3. semestru I ciklusa studija.

3. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	Umjetnost romanike i gotike	FIL HUM 210	3	0	1	5	
2.	Islamska umjetnost	Islamska umjetnost I	FIL HUM 216	2	0	2	5	
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	Umjetnost srednjovjekovne Bosne	FIL HUM 220	2	1	1	5	
			Ukupno:	12			15	

4. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Umjetnost novog vijeka	Umjetnost renesanse i baroka	FIL HUM 217	3	1	2	7	DA ²
2.	Islamska umjetnost	Islamska umjetnost II	FIL HUM 218	2	0	2	5	
3.	Primjena historije i teorije umjetnosti u praksi	Muzeologija	FIL HUM 241	2	0	0	3	
			Ukupno:	12			15	

5. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Umjetnost novog vijeka	Umjetnost 19. stoljeća	FIL HUM 310	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Umjetnost nakon 1900.	FIL HUM 311	3	1	1	6	
3.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 322	2	0	1	4	
			Ukupno:	12			15	

6. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	Teorija umjetnosti	FIL HUM 341	4	0	0	5	
2.	Nacionalna umjetnost modernog i savremenog doba	Umjetnost BiH u 20. stoljeću	FIL HUM 321	2	0	1	3	
3.		Završni rad	FIL HUM 399	0	5	0	7	
			Ukupno:	12			15	

² Umjetnost renesanse i baroka je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganju ispita iz 5. semestra I ciklusa studija.

11-11

II CIKLUS**ODSJEK ZA HISTORIJU / KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI****STUDIJSKA GRUPA: HISTORIJA UMJETNOSTI: Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu - NAUČNI SMJER I DRUGA STUDIJSKA GRUPA****Dvopredmetni studij****1. SEMESTAR**

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnost	Sociologija kulture i umjetnosti	FIL HUM 440	2	1	1	5	
2.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 422	2	1	1	5	DA ³
3.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	IP: Uvod u filmologiju	FIL HUM 450	2	1	1	5	
	Moderna i savremena umjetnost	IP: Izvori moderne umjetnosti	FIL HUM 410	2	1	1		
			Ukupno:	12			15	

2. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Uvodni predmeti historije umjetnosti	Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti	FIL HUM 430	2	1	1	5	
2.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 423	2	1	1	5	DA ⁴
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	IP: Rađanje grada: Rani urbanizam Sarajeva	FIL HUM 452	2	1	1	5	
	Moderna i savremena umjetnost	IP: Historijske avangarde i neoavangarde	FIL HUM 411	2	1	1		
			Ukupno:	12			15	

³ Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganju ispita iz predmeta na 3. semestru.

⁴ Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganju ispita iz predmeta na 3. semestru.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 11 od 15

3. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela	FIL HUM 541	2	1	1	5	
2.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 521	2	1	1	5	
3.	Moderna i savremena umjetnost	IP: Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	FIL HUM 510	2	1	1	5	
			Ukupno:	12			15	

4. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Primjena historije i teorije umjetnosti u praksi	Muzejska teorija i praksa	FIL HUM 540	2	1	1	5	
2.	Nacionalna umjetnost modernog i savremenog doba	Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu	FIL HUM 523	2	1	1	5	
3.		Završni rad	FIL HUM 599	0	4	0	5	
			Ukupno:	12			15	

H.D

II CIKLUS**ODSJEK ZA HISTORIJU / KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI****STUDIJSKA GRUPA: HISTORIJA UMJETNOSTI: Moderna i savremena umjetnost - NAUČNI****SMJER I DRUGA STUDIJSKA GRUPA****Dvopredmetni studij****1. SEMESTAR**

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnost	Sociologija kulture i umjetnosti	FIL HUM 440	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Izvori moderne umjetnosti	FIL HUM 410	2	1	1	5	
3.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	IP: Uvod u filmologiju	FIL HUM 450	2	1	1	5	
	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	IP: Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 422	2	1	1		
			Ukupno:	12			15	

2. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Uvodni predmeti historije umjetnosti	Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti	FIL HUM 430	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Historijske avangarde i neoavangarde	FIL HUM 411	2	1	1	5	DA ⁵
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	IP: Rađanje grada: Rani urbanizam Sarajeva	FIL HUM 452	2	1	1	5	
	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	IP: Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 423	2	1	1		
			Ukupno:	12			15	

⁵ *Historijske avangarde i neoavangarde* je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganje ispita iz predmeta 3. semestra

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 13 od 15

3. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela	FIL HUM 541	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	FIL HUM 510	2	1	1	5	
3.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	IP: Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 521	2	1	1	5	
			Ukupno:	12			15	

4. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Primjena historije i teorije umjetnosti u praksi	Muzejska teorija i praksa	FIL HUM 540	2	1	1	5	
2.	Nacionalna umjetnost modernog i savremenog doba	Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti	FIL HUM 524	2	1	1	5	
3.		Završni rad	FIL HUM 599		4		5	
			Ukupno:	12			15	

Handwritten signature

II CIKLUS
ODSJEK ZA HISTORIJU / KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI
STUDIJSKA GRUPA: HISTORIJA UMJETNOSTI: NASTAVNIČKI SMJER
Jednopedmetni studij

1. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	Sociologija kulture i umjetnost	FIL HUM 440	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Izvori moderne umjetnosti	FIL HUM 410	2	1	1	5	
3.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	IP: Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	FIL HUM 422	2	1	1	5	
	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	IP: Uvod u filmologiju	FIL HUM 450	2	1	1	5	
4.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE, Pedagogija	Pedagogija 1	FIL PED 203	1	0	1	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE, Pedagogija	Temeljna nastavna umijeća	FIL PED 403	1	0	2	5	
6.	DRUŠTVENE NAUKE, Psihologija	Osnove psihologije	FIL PSI 222	2	0	0	5	
			Ukupno:	18			30	

2. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	FIL HUM 423	2	1	1	5	
2.	Moderna i savremena umjetnost	Historijske avangarde i neoavangarde	FIL HUM 411	2	1	1	5	DA ⁶
3.	Umjetnost antike i srednjeg vijeka	IP: Rađanje grada: Rani urbanizam Sarajeva	FIL HUM 452	2	1	1	5	
4.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE, Pedagogija,	Pedagogija 2	FIL PED 204	1	0	1	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE, Pedagogija, Didaktika	Komunikacija u nastavi	FIL PED 405	1	0	2	5	
6.	DRUŠTVENE NAUKE, Psihologija	Razvojna psihologija	FIL PSI 223	2	0	0	5	
			Ukupno:	19			30	

⁶ Historijske avangarde i neoavangarde je uslovni predmet za pristup pohađanju nastave i polaganje ispita 3. semestra.

H= D

3. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija kulture i vizualne umjetnosti	Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela	FIL HUM 541	2	1	1	5	
2.	Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	FIL HUM 521	2	1	1	5	
3.	Moderna i savremena umjetnost	Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	FIL HUM 510	2	1	1	5	
4.	Metodika historije umjetnosti	Metodika nastave historije umjetnosti	FIL HUM 550	2	1	1	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE, Psihologija	Psihologija obrazovanja 1	FIL PSI 301	2	0	0	5	
6.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE, Pedagogija	Inkluzivno obrazovanje	FIL PED 303	1	0	1	5	
			Ukupno:		21		30	

4. SEMESTAR

RED. BR.	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA UMJETNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI	USLOVNI PREDMET
1.	Primjena historije i teorije umjetnosti u praksi	Muzejska teorija i praksa	FIL HUM 540	2	1	1	5	
2.	Nacionalna umjetnost modernog i savremenog doba	Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti i regionalni kontekst	FIL HUM 524	2	1	1	5	
3.	Nacionalna umjetnost modernog i savremenog doba	Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu	FIL HUM 523	2	1	1	5	
4.	DRUŠTVENE NAUKE, Psihologija	Psihologija obrazovanja 2	FIL PSI 302	2	0	0	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE, Pedagogija	Didaktika	FIL PED 304	1	0	2	5	
6.		Završni rad	FIL HUM 599	0	5	0	5	
			Ukupno:		22		30	

U.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 1 od 1

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU
Katedra za historiju umjetnosti

I CIKLUS STUDIJA

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti i druga studijska grupa

Sarajevo, 2019. godina

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 130		Naziv predmeta: Osnove likovnih umjetnosti	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Usvajanje osnovnih znanja i metoda za opis, analizu i interpretaciju umjetničkih djela slikarstva, skulpture i savremenih medija iz svih razdoblja. Usvajanje temeljne stručne terminologije.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje : likovne umjetnosti – pojam, predmet i pristup predmetu. Teorija i historija 2. Likovne umjetnosti u kontekstu umjetnosti uopšte: opšte i posebne teorije umjetnosti. Komparativni prilaz. 3. Struktura slike u odnosu centra i perifrije, statike i dinamike, dubine i plohe. 4. Analiza slika: Giotto - Joakim među pastirima, Bonaventura Berlinghieri – Sveti Franjo, Simone Martini – Blagovjesti, Piero della Francesca – Uskršnuće. (Primjeri iz knjige Lionella Venturia: Od Giotta do Chagala) 5. Efekat svjetlosti u slikama Tiziana, El Greca, Caravaggia, Rembrandta 6. Odnos prozirnih i neprozirnih elemenata – igra između dvodimenzionalnosti i trodimenzionalnosti – u pojavi apstraktne umjetnosti 7. Rezime 8. Polusestrialna provjera znanja studenata 9. Koja su određenja semantičke perspektive – perspektiva značenja- i vertikalne perspektive (Iz knjige Radovana Ivančevića - Perspektive) 10. Odnos između obrnute i geometrijske perspektive 11. (R. Ivančević-Perspektive) 12. Atmosferska i koloristička perspektiva (R. Ivančević – Perspektive) 13. Sociološki pristup likovnim činjenicama. Likovne činjenice kao fait sociale. 14. Psihološki pristup likovnim činjenicama. Gestalt 		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	psihologija 15. Ravnoteža – Dinamika – Oblik - Forma - u psihologiji stvaralačkog gledanja Rudolfa Arnheima 16. Likovna kritika i analitička kritika												
Ishodi učenja:	Znanja: Studenti će biti u stanju razumjeti i interpretirati problem likovne forme. Vještine: Usvajanje novih pojmova iz osnova likovnih umjetnosti. Kompetencije: Analiza likovnih elemente u slikarstvu.												
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, interaktivna nastava, grupna diskusija												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (20),</td> <td style="width: 20%;">20%</td> </tr> <tr> <td>2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi. Kritično iščitavanje teorijskih tekstova i interaktivnost na nastavi. • Usmena i pismena provjera znanja. 	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja,	br. bodova (30),	30%	3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%											
2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja,	br. bodova (30),	30%											
3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ivančević, Radovan (1997) <i>Likovni govor</i>. Zagreb, Profil. 2. Venturi, Lionello (1957) <i>Od Giotta do Chagalla</i>. Zagreb, Mladost. 3. Arnhajm, Rudolf (1987) <i>Umetnost i vizuelno opažanje</i>. Beograd, Univerzitet umjetnosti u Beogradu. 4. Arnhajm, Rudolf (1985) <i>Vizuelno mišljenje</i>. Beograd, Univerzitet umjetnosti u Beogradu. 5. Ivančević, Radovan (1996) <i>Perspektive</i>. Zagreb, Školska knjiga. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasić, Pavle (1982) <i>Uvod u likovne umjetnosti</i>. Beograd, Univerzitet u Beogradu. 2. Mišević, Radenko (1989) <i>Izbor tekstova za izučavanje predmeta teorija forme</i>. Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 131	Naziv predmeta: Osnove arhitekture		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je upoznavanje osnovne arhitektonske leksike i osnovna pravila arhitektonske sintakse u rasponu od antike do savremene arhitekture, na osnovu čega student treba biti osposobljen da opisuje i identificira arhitekturu i da lakše prohodi kroz ostale oblasti i teme iz historije umjetnosti, arhitektonske teme i druge. Data leksika treba imati društveno-stilsku, ali i tehničku elaboraciju. Cilj je spoznati arhitekturu kao klasu. Unutar tematskih jedinica obrađuju se fenomeni i elementi arhitekture u njihovim dijakronijskim (historijsko-stilskim) i sinkronijskim (teorijskim) pojavljivanja.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod I: OSNOVE ARHITEKTURE – program; Osnovni kvalitet, jezik, pojavljivanje, društveni kontekst, karakteristike, historijske i savremene projekcije arhitekture2. Uvod II: INICIJALNO VREDNOVANJE ARHITEKTURE - kriterij primarnih društvenih vrijednosti "dobro-loše", i drugi kriteriji; Analiza "arhitekture koja mi se dopada" (subjektivni uklon); Vježba 2 (semestralni rad): ARHITEKTONSKA ANALIZA - Percepcijska karakterizacija (analiza) arhitekture <i>in situ</i> sa/vs spekulativna karakterizacija arhitekture (forma: tekstualno-grafička)3. Uvod III: FENOMENOLOGIJA ARHITEKTURE - "spomenička" vs bezimena arhitektura; vernakularna arhitektura; Vježba 2 (semestralni rad): Rječnik arhitekture4. DEFINICIJE I ODREĐENJA ARHITEKTURE – različnost kriterija i prilaza (historijski, artistički, teorijski, partikularni, socijalni...)5. RED ARHITEKTUKTURE - Tri reda arhitekture (fizički, likovni - <i>per se</i> i društveni)		

Handwritten signature

	<ol style="list-style-type: none"> 6. ARHITEKTONSKA FORMA - Važniji oblici pojave: struktura-ornament; sklop arhitektonskog objekta; kategorije stereotomske i tektonske arhitekture 7. Polusemestralna provjera znanja 8. GENERIRANJE ARHITEKTURE – PROJEKAT: proces, projektne predloške 9. PROGRAM ARHITEKTONSKOG OBJEKTA - pojam funkcije u arhitekturi; forma i sadržaj 10. TIPOLOGIJE ARHITEKTONSKOG OBJEKATA - tipologije upotrebe, materijala i stila (“osnovne tipologije”, Pevsner); ostale tipologije (plana,...) 11. KONCEPCIJE GRAĐENJA, KONSTRUKCIJE I MATERIJALI – poveznice materijala i stila 12. ELEMENTI (I PRINCIPI) ARHITEKTURE – tipologije elemenata; jezik arhitekture 13. ARHITEKTONSKA ANALIZA I DOŽIVLJAVANJE ARHITEKTURE - površine, putevi, sekvence... 14. ARHITEKTONSKA KOMPOZICIJA – porijeklo – veza sa drugim oblikovanjima i umjetnostima, historijat, kanonizirani iskazi, nedostatnost tradicionalnog mjerenja arhitektonske kompozicije danas 15. TEORIJA I HISTORIJA ARHITEKTURE U SUGLASJU - teorijska bavljenja arhitekturom
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Na kraju kursa student treba imati osnovno znanje o kvaliteti kategorije arhitekture, kao i njenim osnovnim elementima - stilske, tipološke, morfološke i druge zasnovanosti.</p> <p>Vještine, Kompetencije: Nakon uspješno završenog tečaja, student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijevati društveni okvir kategorije arhitekture, i unutar toga kompleksnu i kontradiktornu prirodu arhitekture • razumijevati osnovne, shematske veze arhitekture sa likovnim i drugim umjetnostima, vezu sa dizajnom • razumijeva osnovne arhitektonskog jezika u historijsko-stilskim i teorijskim odrednicama, osnovne tipologije i klasifikacije na elemente – shematsko poznavanje razvojne linije arhitekture sa stanovišta stila i vremena • da poznaje aspekte materijala i konstrukcije u njihovom povezivanju formom i funkcijom, te sa historijsko-stilskim iskazima • da poznaje osnovne definicije arhitekture i da bude sposoban da ih kritički analizira • biti sposoban da analizira arhitekturu i da je inicijalno vrednuje – da kreira analitički tekst o arhitekturi

Handwritten signature

Metode izvođenja nastave:	Nastava će se bazirati na teoretskim eksplicacijama, vizualnim ilustracijama, audio-vizualnim materijalom, usmjerenim seminarima i aplikativnim vježbama. Također, biće izvođena <i>in situ</i> nastava – analiza arhitekture u realnom kontekstu, posjete izložbama, i sl.										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>4. Vježbe,</td> <td style="text-align: right;">15%+15%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td style="text-align: right;">br. bodova (100), 100%</td> </tr> </table>	1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,	40%	2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,	20%	3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,	10%	4. Vježbe,	15%+15%	Ukupno	br. bodova (100), 100%
1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,	40%										
2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,	20%										
3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,	10%										
4. Vježbe,	15%+15%										
Ukupno	br. bodova (100), 100%										
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bussagli, Marco (2006) <i>Arhitektura</i>. Zagreb, Stanek. 2. Martinović, Uroš (1971) <i>Svet arhitekture</i>. Beograd, BIGZ. 3. Müller, Werner & Gunther Vogel (1999) <i>Atlas arhitekture 1, 2</i>. Zagreb, Golden marketing. 4. Nestorović, Bogdan (1967) <i>Uvod u arhitekturu</i>. Beograd, Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije. 5. Summerson, John. (1998) <i>Klasični jezik arhitekture</i>. Zagreb, Golden marketing. 6. Vitruvius, Marcus Pollio (1990) <i>Deset knjiga o arhitekturi</i>. Sarajevo, Svjetlost. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baumgart, Fritz (1979) <i>Mali leksikon arhitekture</i>. Beograd, Izdavački zavod Jugoslavija. 2. Hadžimuamedović, Fehim (2001) <i>Tekst o arhitekturi</i>. Sarajevo, Did. 3. Hermann, Wolfgang (1989) <i>Gottfried Semper, In Search for Architecture</i>. Cambridge, MIT. 4. Mumford, Lewis (1968) <i>Grad u historiji</i>. Zagreb, Naprijed. 5. Milenković, Branislav (1989) <i>Uvod u arhitektonsku analizu I, II</i>. Beograd, Građevinska knjiga. 6. Redžić, Husref (1979) <i>Razvoj arhitekture - Stari vijek</i>. Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu. 7. Rudofski, Bernard (1976) <i>Arhitektura bez arhitekata</i>. Beograd, Građevinska knjiga. 8. Norberg-Šulc, Kristijan (1975) <i>Egzistencija, prostor, arhitektura</i>. Beograd, Građevinska knjiga. 										

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 114	Naziv predmeta: Umjetnost prehistorije i antike		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenta s osnovama prehistorijske i antičke umjetnosti. Razumijevanjem umjetnosti prehistorije student će lakše shvatiti razvoj umjetnosti antike, pružajući mu uvid u razvoj likovnih oblika od najranijih artefakata preko II milenija do nestanka antičke civilizacije (6. st. n. e.), tumačeći osnovne pojmove kao što su „klasična umjetnost“, „klasicizam“, „helenizam“ itd. Razviti kod studenta sposobnost promatranja i analize umjetničkog djela u zadanom društvenom i historijskom kontekstu, osobito kroz poznavanje mitologije, vjerskih običaja te političke i filozofske misli antičkog razdoblja.		
Tematske jedinice:	Na predavanjima o umjetnosti antike student se upoznaje s umjetnošću Egipta, Mezopotamije, Perzije, Krete, Mikene, Grčke, Rima i umjetnosti antike Bosne i Hercegovine. Naglasak je stavljen na ključna razdoblja razvoja, a iz grčke umjetnosti na klasičnu epohu, Atenu Periklovog doba, kipare 4. stoljeća i helenističku umjetnost. Iz rimske umjetnosti obraća se pažnja na etrursku umjetnost, te njen uticaj na rimsku umjetnost. Posebna predavanja biće posvećena umjetnosti epohe Republike, ranog i kasnog Rimskog Carstva, pompejanskom slikarstvu, rimskim portretima, reljefima i kolosalnoj arhitekturi. Likovna djela sagledavaju se u odnosu na kontekst njihova nastanka, što uključuje osnovno poznavanje historije, antičke religije i mitologije, te antičke misli o lijepom. Historijski pregled se nadopunjuje, koliko je to moguće, antičkim pisanim izvorima o umjetnosti, kao i uvidom u interpretaciju antičke umjetnosti kroz historiju do današnjih dana, te osvrtom na antičku umjetnost na tlu Bosne i Hercegovine.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz umjetnosti prehistorije i antike. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	<p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti umjetnosti prethistorije i antike.</p> <p>Kompetencije: Student je spreman za samostalan naučno-istraživački rad, kao i učestovanje u timu.</p>										
Metode izvođenja nastave:	Metoda razgovora; Praktični rad.										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">40%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">10%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">4. Vježbe,</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">15%+15%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Ukupno</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">br. bodova (100), 100%</td> </tr> </table>	1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,	40%	2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,	20%	3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,	10%	4. Vježbe,	15%+15%	Ukupno	br. bodova (100), 100%
1. Semestralna provjera znanja - kolokvij,	40%										
2. Polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe,	20%										
3. Aktivnost i prisustvo na nastavi,	10%										
4. Vježbe,	15%+15%										
Ukupno	br. bodova (100), 100%										
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gavela, Branko (2002) <i>Istorija umetnosti antičke Grčke</i>. Beograd, Naučna KMD. 2. Powell, Thomas George Eyre (1970) <i>Umetnost praistorije</i>. Beograd, Jugoslavija. 3. Cambi, Nenad (2002) <i>Antika</i>. Zagreb, Ljevak. 4. Boardman, John (1985) <i>Greek Art</i>. London, Thames & Hudson. 5. Ramage, Andrew & Nancy (2005) <i>Roman Art</i>. New Jersey. 6. Kleiner, Fred S. (2010) <i>A History of Roman Art</i>. Boston, Wadsworth Publishing. 7. Zbirka tekstova i vizualnog materijala <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nestorović, Bogdan N. (1974) <i>Arhitektura starog veka</i>. Beograd, Naučna knjiga. 2. Čović, Borivoj (1976) <i>Od Butmira do Ilira</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 3. Grupa autora (1984) <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i> (poglavlje prethistorije). Sarajevo, Veselin Masleša. 4. Torbrügge, Walter (1969) <i>Pradavna Evropa</i>. Rijeka, 										

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>Otokar Keršovani.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Westerndorf, Wolfhart (1970) <i>Drevni Egipat</i>. Rijeka, Otokar Keršovani.6. Hafner, German (1969) <i>Kreta i Helada</i>. Rijeka, Otokar Keršovani.7. Hafner, German (1970) <i>Atena i Rim</i>. Rijeka, Otokar Keršovani.8. Ry van Beest Holle, Carel J. du (1970) <i>Narodi drevnog Istoka</i>. Rijeka, Otokar Keršovani.9. Webster, Thomas Bertram Landsale (1970) <i>Helenizam</i>. Novi Sad, Bratstvo jedinstvo.10. Keller, Heinz (1970) <i>Rimsko carstvo</i>. Novi Sad, Bratstvo jedinstvo.11. Poulsen, Vagn (1976) <i>Etrurska umetnost</i>. Beograd, Jugoslavenska revija.12. Jiří, Neustupný (1960) <i>Praistorija čovečanstva</i>. Sarajevo, Veselin Masleša.
--	--

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL BHS 101	Naziv predmeta: Bosanski jezik 1 / Hrvatski jezik 1 / Srpski jezik 1 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 1 (1)
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je kolegija upoznati studente s važnijim teorijsko-terminološkim pitanjima vezanim za pravopisnu normu i osposobiti ih da u skladu sa stečenim pravopisnim znanjima preispitaju primjenu pravopisne norme u vlastitoj pisanoj komunikaciji.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Termin <i>pravopis</i> i <i>pravopisna norma</i>. Opća obilježja pravopisne norme. Pravopisna načela. Pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama.2. Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i>.3. Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i>.4. <i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (imenice, pridjevi).5. <i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (zamjenice, brojevi, glagoli, prilozi, prijedlozi, veznici i riječice).6. Pisanje <i>skraćenica</i>.7. Rastavljanje riječi na kraju retka. Pisanje riječi stranoga porijekla.8. Polusemestralna provjera znanja studenata9. Asimilacija suglasnika po zvučnosti. Asimilacija suglasnika po mjestu tvorbe.10. Redukcija suglasnika. Alternacija <i>l-o</i>.11. Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i>.12. Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i>.13. Glasovi i glasovni skupovi: pisanje i izgovor glasova <i>č-ć</i>, pisanje i izgovor glasova <i>dž-đ</i>, glas <i>h</i>; intervokalno <i>j</i>.14. interpunkcija. Pravopisni znaci.15. Upotreba pravopisnih znakova u popisu literature i ugradbi citatnica u tekst.		

HIP

Ishodi učenja:	<p>Znanje: Na temelju stečenih pravopisnih znanja studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne pravopisna pravila.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni da primjenjuju pravopisna pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji.</p> <p>Kompetencije: Studenti će usavršiti vlastitu pravopisnu i jezičku kulturu.</p>												
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja se izvode usmeno.</p>												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table data-bbox="638 873 1372 1019"> <tr> <td>1. Parcijalni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. Parcijalni ispit položen je ako je na njemu osvojeno najmanje 17 bodova. • Aktivnost Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Završni ispit Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su osvojili najmanje 55% bodova u toku semestra, tj. 28 bodova. Završni ispit može biti pismeni i usmeni, ili samo pismeni. Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit ne polažu na završnom ispitu test ili dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom. Završni ispit smatra se položenim ako je na njemu osvojeno najmanje 55% bodova, 	1. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%	2. Aktivnost,	br. bodova (20),	20%	3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%											
2. Aktivnost,	br. bodova (20),	20%											
3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.D

	<p>tj. 28 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none">• Popravni ispit <p>Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje parcijalni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponentata ispita.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Halilović, S. (1999) <i>Pravopis bosanskoga jezika (priručnik za škole)</i>. Zenica, Dom štampe.2. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.3. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje (priručnik za škole)</i>. Novi Sad – Banja Luka, Matica srpska. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Čužić, T. (2015) <i>Pravopisna norma</i>. Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada.2. Čedić, I. (2013) <i>Jezički savjetnik</i>. Sarajevo, Institut za jezik.3. Ham, S. – Milkota, J. – Baraban, B. – Orlić, A. (2014) <i>Hrvatski jezični savjeti</i>. Zagreb, Školska knjiga.4. Klajn, I. (2007) <i>Rečnik jezičkih nedoumica</i>. Novi Sad: Prometej.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL ANG 105		Naziv predmeta: Engleski jezik 1	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Ovim bi se studenti pripremili i za nastavu iz predmeta Opći engleski 2, čiji je osnovni cilj produblјivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke.		
Tematske jedinice:	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i prpratnih vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. Glagoli; 2. Imenice; 3. Pridjevi; 4. Prilozi; 5. Zamjenice; 6. Član; 7. Brojevi; 8. Rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje tekstova) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: usvajanje teorijskih znanja iz gramatike i leksike engleskog jezika; kontrastivno analiziranje gramatičkih struktura u kontekstu</p> <p>Vještine: analiziranje sadržaja s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi; analiziranje sadržaja s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagolskog oblika; transformiranje rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja</p> <p>Kompetencije: ovladavanje usvojenim teorijskim znanja u svakodnevnom govornom i pisanom engleskom jeziku; samostalno</p>		

H.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	istraživanje kulturoloških osobnosti engleskog jezika												
Metode izvođenja nastave:	predavanja, vježbe												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja i praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">1. Prva provjera znanja (Grammar),</td> <td style="text-align: right; padding-right: 10px;">br. bodova (30),</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,</td> <td style="text-align: right; padding-right: 10px;">br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),</td> <td style="text-align: right; padding-right: 10px;">br. bodova (50),</td> <td style="text-align: right;">50%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Ukupno</td> <td style="text-align: right; padding-right: 10px;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>	1. Prva provjera znanja (Grammar),	br. bodova (30),	30%	2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,	br. bodova (20),	20%	3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prva provjera znanja (Grammar),	br. bodova (30),	30%											
2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,	br. bodova (20),	20%											
3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),	br. bodova (50),	50%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge, Cambridge University Press. 2. Walker, E.& S. Elsworth (2000) <i>Grammar Practice (for Intermediate Students)</i>. Essex, Pearson Education Limited. <p>Dodatna: *Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi koja se priprema za svaki odsjek posebno.</p>												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL ROM 102		Naziv predmeta: Francuski jezik I																
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 2															
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema. Predmet mogu odabrati i studenti bez predznanja.																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom.																	
Tematske jedinice:	Usvajanje fonetskog sistema francuskog jezika; upoznavanje sa osnovnim gramatičkim kategorijama: određeni, neodređeni i partitivni član, imenice, pridjevi, prijedlozi, lične zamjenice, brojevi, glagolska vremena- prezent indikativa, perfekat i futur, upitna forma, najfrekventniji nepravilni glagoli.																	
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih svih obaveza, student treba imati nivo A1 po Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ).																	
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i vježbe usmene i pismene komunikacije.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><td>1. Prisustvo i aktivnost,</td><td>br. bodova (10),</td><td>10%</td></tr><tr><td>2. Prva polusestrialna provjera, test A1.1,</td><td>br. bodova (25),</td><td>25%</td></tr><tr><td>3. Druga polusestrialna provjera, test A1.2,</td><td>br. bodova (25),</td><td>25%</td></tr><tr><td>4. Usmeni,</td><td>br. bodova (40),</td><td>40%</td></tr><tr><td>Ukupno</td><td>br. bodova (100),</td><td>100%</td></tr></table>			1. Prisustvo i aktivnost,	br. bodova (10),	10%	2. Prva polusestrialna provjera, test A1.1,	br. bodova (25),	25%	3. Druga polusestrialna provjera, test A1.2,	br. bodova (25),	25%	4. Usmeni,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prisustvo i aktivnost,	br. bodova (10),	10%																
2. Prva polusestrialna provjera, test A1.1,	br. bodova (25),	25%																
3. Druga polusestrialna provjera, test A1.2,	br. bodova (25),	25%																
4. Usmeni,	br. bodova (40),	40%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Struktuuru bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.D

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pripremom za čas• Redovnim izvršavanjem domaćih zadataka• Učešćem na vježbama <p>Vanrednim studentima se boduje prisustvo na konsultacijama i aktivnost (10), integralni pismeni (50) i usmeni ispit (40). Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Berthet, Annie et al. (2012) <i>Alter Ego A1+</i>. Paris, Hachette. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Poisson-Quinton et al. (2003) <i>Grammaire expliquée du français, Précis de grammaire - niveau débutant</i>. Paris, Clé International.2. Kostucki, Alina, Merlo, Gracia (2004) <i>Grammaire progressive du français</i>. Paris, Clé International.3. Gregoire, Maïa (1995) <i>Grammaire progressive du français</i>, Paris, Clé International.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL GER 103		Naziv predmeta: Njemački jezik 1	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 3
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je da studenti savladaju sve jezičke vještine na nivou A1/2 predviđene Evropskim referentnim okvirom za strane jezike kao što su formulisanje i razumijevanje informacija o sebi i porodici, komunikacija u kupovini, radnom mjestu i bližoj okolini.		
Tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvodni čas – test predznanja njemačkog jezika, evaluacija testa i predavljanje kolegija - Predavljanje , abeceda, brojevi do 100, prvi glagoli u jednini i w- pitanja - Davanje ličnih podataka, priprema za putovanje, davanje osnovnih podataka o prijašnjim putovanjima, glagoli sa akuzativom, prvi pridjevi, izgovor dugih i kratkih samoglasnika - obavljanje kupovine, množina i lične zamjenice - razgovor o porodici, prisvojne zamjenice i modalni glagoli - godišnja doba i mjeseci, razgovor o vremenu - razgovor o toku dana, davanje podataka o datumu i radnom vremenu, razgovor o vikendu, perfekt, vremenski prilozi, prijedlozi - opisivanje stana i davanje informacija o lokaciji, boje, prijedlozi 		
Ishodi učenja:	Na kraju kolegija studenti će: moći razumjeti i formulisati jednostavne rečenice koje se tiču svakodnevnog života, dati informacije o sebi, svom porijeklu, interesima, profesiji/studiju, obaviti kupovinu, raspitati se za adresu i sl.		
Metode izvođenja nastave:	Oblici: frontalna nastava, grupni oblik rada, rad u parovima, individualni oblik nastave. Metode: metoda demonstracije, metoda pisanja, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda razgovora.		

H. D.

**Metode provjere
znanja sa strukturom
ocjene¹:**

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

1. Aktivnost,	br. bodova (10),	10%
2. Zadaća,	br. bodova (20),	20%
3. Polusemestralna provjera znanja,	br. bodova (20),	20%
4. Završni/popravni/dodatni ispit,	br. bodova (50),	50%
Ukupno	br. bodova (100),	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Polusemestralna provjera znanja obuhvata gradivo koje se obrađuje na predavanjima iz prvih sedam sedmica nastave (20 bodova).
- Za vrijeme nastave se ocjenjuje aktivnost. Bodovi se dodjeljuju za svako aktivno učešće u nastavi (postavljanje pitanja, odgovaranje na postavljena pitanja, učešće u raspravama, komentarisanje i iznošenje vlastitog stava, kritički osvrt na sadržaje koji se obrađuju na času (0-10 bodova)
- Zadaća: Studenti su obavezni do 15. sedmice nastave napisati domaću zadaću koju će dobiti u sedmoj sedmici nastave i koja će se prezentirati u zadnje dvije sedmice nastave.

Završni/popravni/dodatni ispit obuhvata gradivo koje se obrađuje na predavanjima nakon osme sedmice nastave (50 bodova); Polusemestralna provjera znanja i završni/popravni/dodatni ispit se smatra položenim ukoliko je student osvojio minimalno 55% od ukupnog broja bodova koji se može osvojiti na završnom ispitu (10 odnosno 27,5 bodova). Predmet se smatra položenim ukoliko student osvoji minimalno 55% od ukupnog broja bodova (55 bodova).

Napomena: Vanredni studenti su obavezni javiti se predmetnom nastavniku i saradniku na početku semestra. Obavezni su pristupiti provjeri znanja, ispitima kao i uraditi zadaću koja će činiti 30% ukupne ocjene.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Böschel/Giersberg/Hägi (2010) *Ja genau!* A 1 Band 1, Augsburg, Cornelsen.
2. Böschel/Giersberg/Hägi (2010) *Ja genau!* A 1 Band 2, Augsburg, Cornelsen .
3. Dvojezični rječnici Bos-Njem i Njem-Bos

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL.SLA.103	Naziv predmeta: Ruski jezik 1 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na početnom nivou, tj. usvajanje leksičkog i gramatičkog minimuma kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom, rječnicima i gramatikama.		
Tematske jedinice:	Ruska azbuka. Ruski fonetski sistem. Akcenat i intonacija. Imenice (rod imenica). Lične i prisvojne zamjenice. Pridjevi. Glagoli (vid glagola, povratni glagoli, sadašnje vrijeme – 1. i 2. konjugacija). Prilozi. Prošlo i buduće vrijeme. Komparacija pridjeva. Čitanje i prevođenje adaptiranog novinskog teksta.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nabrojati slova ruske azbuke; Objasniti tvorbu prošlog, sadašnjeg i budućeg vremena u ruskom jeziku; Vještine: Tumačiti ruski fonetski sistem; Prepoznavati i praktično primjenjivati intonacijske konstrukcije; Kompetencije: Samostalno pisati kraće eseje koristeći naučena pravila ruske gramatike; Čitati, prevoditi i analizirati tekstove na ruskom jeziku.		
Metode izvođenja nastave:	Frontalna metoda predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: 1. Polusestrialni ispit, br. bodova (25), 25% 2. Završni ispit pismeni, br. bodova (25), 25% 3. Završni ispit usmeni, br. bodova (25), 25%		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

V. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">4. Redovni dolasci,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (8),</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">8%</td> </tr> <tr> <td>5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>br. bodova (17),</td> <td style="text-align: right;">17%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja; • pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor na zadanu temu (5 bodova), rječnik i brzalice (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	4. Redovni dolasci,	br. bodova (8),	8%	5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	br. bodova (17),	17%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
4. Redovni dolasci,	br. bodova (8),	8%								
5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	br. bodova (17),	17%								
Ukupno	br. bodova (100),	100%								
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. B. Baburina, I. V. Kurlova, M. V. Kul'gavčuk (2008) <i>Škatulka: posobie po čteniju dlja inostrancev, načinjauščih izučat' russkij jazyk</i>. Moskva. 2. R. F. Poljanec (1973) <i>Očerk grammatiki russkogo jazyka</i> (Pregled grammatike ruskoga jezika). Zagreb, Školska knjiga. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) <i>Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinjauščih: [učebnoe izdanie], 7-e izd., stereotipnoe</i>. Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva. 2. B. Tošović (1990) <i>Ruska gramatika u poređenju sa</i> 									

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

J. D.

srpskohrvatskom, Sarajevo.

3. Vera Hruš. (1997) *Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike*. Zagreb.
4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) *Ruskaja grammatika*. Tom I. Moskva, Nauka.
5. *Rječnici dostupni na: <http://gramota.ru/slovari/>*

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 132		Naziv predmeta: Uvod u ikonologiju	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razvijanje sposobnosti studenata za samostalno promatranje i analizu likovnog djela s aspekta razumijevanja sadržaja djela, likovne poruke i komunikologijskog procesa u kontekstu razvoja društva. Upoznavanje studenata sa ustaljenim zakonitostima uobličavanja slikovne poruke, sa strukturom „slike“ te funkcijom ornamenta i simbola u složenom komunikologijskom procesu. Upoznavanje s „procesom“ oblikovanja (nastajanja) likovnog djela s ikono odlikama, te s metodologijom analize likovnog djela. Iznalaženje zajedničkih semiotičkih odlika „slike“, odnosno kipa ili kompozicije u reljefu. Analiza elemenata „slike“ s aspekta semiotike: znak, simbol, ornament i kod. Određenje funkcije slike (u opće smislu riječi), ikone, kipa i reljefa u kontekstu razvoja društva u određenom vremenskom razdoblju. Istraživanje odlika „likovnog govora“ i zakonitosti njegovog uobličavanja u kontekstu razvoja društva. Problem „subkonotacije“ u strukturi i poruci likovnog djela. Analiza komunikologijskog procesa u kontekstu odnosa pojedinca prema društvu i promatrača (gledatelja) prema likovnom umjetniku. Razvijanje sposobnosti slojevitog čitanja likovnog djela u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.		
Tematske jedinice:	Komunikologijske i ikonologijske odlike pojedinih historijskih, kulturnih i stilskih razdoblja, te vjerskih učenja politeističkih i monoteističkih religija. Određenje komunikologijskog sistema pojedinih religija koji postaje bitni element likovnog izraza. Također, upoznavanje s odlikama komunikologijskih sistema koji postaju bitan element likovnog izraza s razvojem gradova i građanske klase, s pojavom humanizma i renesanse, odnosno katoličke protureformacije, prosvjetiteljstva, klasicizma, romantizma i odraza orijentalističkog nazora u likovnim umjetnostima.		

H. D.

Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje tema, motiva i simbola u umjetnosti, razumijevanje elemenata likovnog djela s aspekta semiotike: znak, simbol, ornament i kod.</p> <p>Vještine: analiziranje odlika "likovnog govora" i zakonitosti njegovog uobličjenja u kontekstu razvoja društva</p> <p>Kompetencije: samostalno čitanje likovnog djela i njegovog konteksta</p>																		
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, prezentacije s vizuelnim materijalom, studentski seminari (mentorski rad)</p>																		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Pismena provjera znanja (8. sedmica), usmena provjera znanja.</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Referat,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Prisustvo na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4. Polusemestralna pismena provjera ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5. Završna usmena provjera znanja ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	1. Referat,	br. bodova (10),	10%	2. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%	3. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	4. Polusemestralna pismena provjera ispit,	br. bodova (30),	30%	5. Završna usmena provjera znanja ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Referat,	br. bodova (10),	10%																	
2. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%																	
3. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%																	
4. Polusemestralna pismena provjera ispit,	br. bodova (30),	30%																	
5. Završna usmena provjera znanja ispit,	br. bodova (40),	40%																	
Ukupno	br. bodova (100),	100%																	
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bialostocki, Jan (1963) "Iconography and Iconology", u: <i>Encyclopedia of World Arts</i>. New York, McGraw-Hill. Vol. VII, 769-785. 2. Ivančević, Radovan (2000) "Uvod u ikonologiju", u: <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i>. Zagreb. (više izdanja). 3. Panofsky, Erwin (1975) <i>Ikonološke studije</i>. Beograd, Nolit. (uvodni dio, str. 3-42.). 4. Straten, Roelof van (2003) <i>Uvod u ikonologiju</i>. Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 5. Wittkower, R. (1991) „Tumačenje optičkih znakova”, u: <i>Život umjetnosti</i>, br. 48-49. Zagreb, Institut za povijest umjetnosti, 125-133. 6. Zbirka tekstova i vizualnog materijala. 																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Dopunska:

1. Cavarnos, Constantine (1977) *Orthodox Iconography*. Massachusetts, The Institute for Byzantine and Modern Greek Studies.
2. Hall, James (1998) *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*, Zagreb, Školska knjiga.
3. Heckscher, W. S. (1996) "Geneza ikonologije", u: Aby Warburg. *Ritual zmije*. Zagreb, Institut za povijest umjetnosti.

H.P

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 115		Naziv predmeta: Umjetnost ranog srednjeg vijeka	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osnovnim problemima umjetnosti od početka 4. do početka 11. stoljeća, razumijevanje osnovne problematike umjetnosti kasne antike i ranog srednjeg vijeka u historijskom kontekstu, s naglaskom na novim istraživanjima i promjenama u shvaćanju stila; razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina.		
Tematske jedinice:	Arhitektura i likovne umjetnosti (slikarstvo, skulptura, umjetnički obrt) kasnoantičkog i ranosrednjovjekovnog razdoblja (4.–11. st.) u povijesnom kontekstu. Pregled najvažnijih spomenika, stilski razvoj, osvrt na domaću kulturnu baštinu.		
Ishodi učenja:	Znanje: poznavanje umjetničkih pojava i problematike umjetnosti od početka 4. do početka 11. st. u zapadnoj Evropi. Vještine: razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina umjetnosti kasne antike i ranog srednjeg vijeka. Kompetencije: samostalno čitanje likovnog djela u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije s vizuelnim materijalom, studentske vježbe i referati.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

A-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (10), 10% 2. Pismena prov. znanja, br. bodova (45), 45% 3. Usmena prov. znanja, br. bodova (45), 45% <li style="padding-left: 20px;">Ukupno br. bodova (100), 100%
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gerke, Fridrih (1973) <i>Kasna antika i rano hrišćanstvo</i>. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. 2. Kubah, Erih i Viktor H. Elbern (1973) <i>Karolinška i otonska umjetnost</i>. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. 3. Snyder, James (2006) <i>Art of the Middle Ages</i>. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall. 4. Vercone, Paolo (1973) <i>Od Teodoriha do Karla Velikog</i>. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sekules, Veronica (2001) <i>Medieval Art</i>. Oxford University Press. 2. Grabar, Andre (1966) <i>Le premier art chretien</i>. Paris, Gallimard. 3. Grabar, Andre (1966) <i>L'age d'or de Justinien</i>. Paris, Gallimard. (= Grabar, Andre (1967) <i>The Golden Age of Justinian, from the death of Theodosius to the rise of Islam</i>, New York) 4. Мирковић, Лазар (1974) <i>Иконографске студије</i>. Нови Сад, Матица Српска. 5. Kitzinger, Ernst ed. by. (1978) <i>The Age of Spirituality</i>. New York, Metropolitan Museum of Art.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 113		Naziv predmeta: Umjetnost Bizanta													
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5												
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara													
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.														
Preduslov za upis:	Nema														
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovladavanje sadržajima i oblicima izraza istočne crkve te osposobljavanje studenata za uočavanje sličnosti i razlika između umjetnosti zapadnog kršćanstva i Bizanta.														
Tematske jedinice:	Najvažnija ostvarenja bizantske umjetnosti od VI do XV stoljeća: arhitektura, monumentalno i minijaturno slikarstvo, sitna plastika.														
Ishodi učenja:	<p>Znanje: poznavanje umjetničkih pojava i problematike umjetnosti od 6. do 15. stoljeća u istočnoj Evropi.</p> <p>Vještine: razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina bizantske umjetnosti</p> <p>Kompetencije: samostalno čitanje likovnog djela u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.</p>														
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije s vizuelnim materijalom, studentske vježbe i referati														
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Pismena prov. znanja,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3. Usmena prov. znanja,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Pismena prov. znanja,	br. bodova (45),	45%	3. Usmena prov. znanja,	br. bodova (45),	45%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%													
2. Pismena prov. znanja,	br. bodova (45),	45%													
3. Usmena prov. znanja,	br. bodova (45),	45%													
Ukupno	br. bodova (100),	100%													

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

Literatura²:

Obavezna:

1. Bošković, Đorđe (1976) *Arhitektura srednjeg veka*. Beograd, Naučna knjiga.
2. Grabar, Andre (1969) *Vizantija*. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo.
3. Grabar, Andre (1969) *Srednjovekovna umetnost Istočne Evrope*. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo.
4. Snyder, James (2006) *Art of the Middle Ages*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
5. X. Келер (1970) *Римско царство*. Нови Сад, Братство и јединство.

Dopunska:

1. Cormack, Robin (2000) *Byzantine Art*. New York, Oxford University Press.
2. Лазарев, Виктор (2004) *Историја византијског сликарства*. Београд, Глобосино, 87-122.
3. Krautheimer, Richard (1986) *Early Christian and Byzantine architecture*. Middlesex, England, Harmondsworth; New York, Penguin Books (4th ed.).
4. Lowden, John (1997) *Early Christian & Byzantine art*. London, Phaidon.
5. Rice, David Talbot (1963) *Art of Byzantine Era*. New York, Frederick A. Praeger.
6. Диби, Жорж (2001) *Уметност и друштво у средњем веку*. Београд, Клио.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantonaw Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL BHS 102	Naziv predmeta: Bosanski jezik 2 / Hrvatski jezik 2 / Srpski jezik 2 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 1 (1)
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Raslojavanje jezika2. Funkcionalno raslojavanje jezika3. Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila4. Osnovne vrste naučnih tekstova5. Citiranje, parafraziranje i plagijat6. Izrada bibliografije7. Kompozicija naučnog rada. Esej8. Polusemestralna provjera znanja studenata9. Riječ. Vrste riječi10. Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica11. Sastav proste rečenice12. Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice13. Zavisnosložene rečenice14. Vezani tekst15. Red riječi		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti će usvojiti bogata znanja o raslojavanju jezika i naučnom funkcionalnom stilu.</p> <p>Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena.</p> <p>Kompetencije: Uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.</p>		

H.S.

<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</p>												
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table data-bbox="638 604 1372 750"> <tr> <td>1. Parcijalni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul data-bbox="654 840 1372 1052" style="list-style-type: none"> • Polusestrialni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusestrialni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene</p> <ol data-bbox="606 1276 1372 1590" style="list-style-type: none"> 1. Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). 2. Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>	1. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%	2. Aktivnost,	br. bodova (20),	20%	3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%											
2. Aktivnost,	br. bodova (20),	20%											
3. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović (1986) <i>Sociolingvistika</i>. Novi Sad. 2. Marina Katnić-Bakaršić (2001) <i>Stilistika</i>. Sarajevo. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić (2000) <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Zenica. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković (2005) <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>. Zagreb. ili 5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović (2004) <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i>. Beograd. <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Umberto Eko (2000) <i>Kako se piše diplomski rad</i>. Beograd. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL ANG 106	Naziv predmeta: Engleski jezik 2		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Položen Engleski jezik 1 (FIL ANG 105)		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina s posebnim fokusom na upravni i neupravni govor, relativne rečenice, kondicionalne rečenice i pasiv.		
Tematske jedinice:	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrsta riječi i sintagme s posebnim osvrtom na engleski jezik struke, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: produbljivanje teorijskih znanja iz gramatike i leksike engleskog jezika usvojenih na predmetu Engleski jezik 1; kontrastivno analiziranje gramatičkih struktura u kontekstu struke</p> <p>Vještine: ovladavanje upotrebom odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi; ovladavanje upotrebom odgovarajućeg glagolskog oblika; transformiranje rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja</p> <p>Kompetencije: integriranje usvojenih teorijskih znanja u svakodnevni govorni ili pisani engleski jezik; istraživanje osobenosti engleskog jezika u kontekstu struke</p>		

#-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	predavanja, vježbe												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja i praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Prva provjera znanja (Grammar),</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (30),</td> <td style="width: 20%;">30%</td> </tr> <tr> <td>2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>	1. Prva provjera znanja (Grammar),	br. bodova (30),	30%	2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,	br. bodova (20),	20%	3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prva provjera znanja (Grammar),	br. bodova (30),	30%											
2. Test provjere znanja vokabulara 1 i 2,	br. bodova (20),	20%											
3. Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use),	br. bodova (50),	50%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge, Cambridge University Press. 2. Jones, L. (1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge, Cambridge University Press. (odlomci) <p>Dodatna:</p> <p>* Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi koja se priprema za svaki odsjek posebno.</p>												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL ROM 103		Naziv predmeta: Francuski jezik II	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.		
Tematske jedinice:	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicu (hobiji, profesije, ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, putovanje, stilovi odijevanja).		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani jezički nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.		
Metode izvođenja nastave:	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">1. Test A1.2. (prvi dio),</td> <td style="width: 5%; text-align: center;">,</td> <td style="width: 15%; text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td>2. Test A1.2. (drugi dio),</td> <td style="text-align: center;">,</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td>3. Usmeni ispit,</td> <td style="text-align: center;">,</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td>4. Prisustvo i aktivnost,</td> <td style="text-align: center;">,</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Ukupno</td> <td style="text-align: center;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) <p>Nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	1. Test A1.2. (prvi dio),	,	30%	2. Test A1.2. (drugi dio),	,	30%	3. Usmeni ispit,	,	30%	4. Prisustvo i aktivnost,	,	10%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Test A1.2. (prvi dio),	,	30%														
2. Test A1.2. (drugi dio),	,	30%														
3. Usmeni ispit,	,	30%														
4. Prisustvo i aktivnost,	,	10%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (nivoi A1 i A2) (grupa autora). 2. Horetzky, Edita (1990) <i>Précis pratique de grammaire française</i>. Zagreb, Školska knjiga. <p>Dopunska:</p>															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.L.D

Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.

U.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL GER 104		Naziv predmeta: Njemački jezik 2	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da studenti usvoje jezične konstrukcije njemačkog jezika koje se najčešće pojavljuju u znanstvenim tekstovima, pojedine kombinacije takvih konstrukcija, a naposljetku i određenu količinu leksika njemačkog jezika svojstvenog društvenim i humanističkim znanostima.		
Tematske jedinice:	Shematske konstrukcije u znanstvenim tekstovima: 1. subjekat + oblik glagola <i>sein</i> + imenski dio predikata 2. subjekat + punoznačni glagol 3. pasiv prezenta 4. glavna + atributska rečenica 5. glavna + vremenska rečenica, prošireni atribut u njemačkim znanstvenim tekstovima, sastavne, rastavne i suprotne nezavisno složene rečenice u znanstvenim tekstovima, kratice u njemačkim znanstvenim tekstovima, leksik društvenih i humanističkih znanosti u njemačkom jeziku, formule u funkciji organizacije teksta u njemačkom jeziku.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: studenti će obogatiti vokabular sa leksikom svojstvenim društvenim i humanističkim znanostima koje studiraju, usvojiti će nove jezične konstrukcije svojstvene znanstvenim tekstovima.</p> <p>Vještine: studenti će podići vlastitu razinu razumijevanja znanstvenih i stručnih tekstova društvenih i humanističkih znanosti na njemačkom jeziku.</p> <p>Kompetencije: student će moći razlikovati znanstveni tekst na njemačkom jeziku od neznanstvenog i moći će ocijeniti njegovu primjenjivost na rješavanje određenih zadataka.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Prezentiranje teksta, potom prezentiranje jezičnih konstrukcija izdvojenih iz njihovog jezičnog okruženja, naposljetku vježbe tvorbe rečenica uz pomoć dobivenog jezičnog materijala.		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • obaveznom izlaskom na polusestrialni test u osmoj sedmici (50% udjela u ocjeni) • izlaskom na završni ispit (50% udjela u ocjeni)
Literatura²:	Obavezna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha (2000) <i>Leitfaden der deutschen Grammatik</i>. Langenscheidt.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL SLA 104	Naziv predmeta: Ruski jezik 2 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.		
Tematske jedinice:	Imenice na <i>-ия</i> . Nazivi država. Glagolski vid; prošlo vrijeme. Prošlo vrijeme povratnih glagola. Pridjevi u jednini. Upitna zamjenica <i>какой</i> . Imenice u množini, kategorija živo/neživo u množini. Upitne zamjenice <i>кто</i> i <i>что</i> . Padeži ličnih zamjenica. Glagoli na <i>-овать/-евать</i> (prezent i perfekat). Upotreba glagola <i>интересоваться</i> . Pridjevi u množini. Predikativ <i>должен</i> . Strane svijeta. Perfekat glagola <i>идти, пойти, найти</i> . Glagol <i>мочь</i> . Imperativ. Osnovni brojevi od 70 do 199. Genitiv množine imenica. <i>Много, мало, несколько</i> . Opisivanje stana/ sobe. Buduće vrijeme. Razgovor o budućnosti, razgovor o rasporedu časova i omiljenim školskim predmetima. Glagoli <i>есть, пить, играть</i> . Razgovor o hrani. Rečenica s veznikom <i>который</i> . Izražavanje mišljenja, slaganja/ neslaganja.		
Ishodi učenja:	Znanje: Razumijevati značenja odabranog i obrađenog leksičkog minimuma; Vještine: Uočavati i praktično primjenjivati pravila izgovora ruskih riječi, rečeničnih konstrukcija i intonacija; Kompetencije: Primijeniti osnovne komunikacijske modele u odgovarajućim situacijama; Samostalno pisati kraće eseje koristeći naučena pravila ruske gramatike; Čitati, prevoditi i analizirati tekstove na ruskom jeziku u skladu s obrađenim materijalima.		
Metode izvođenja	Prilikom objašnjavanja gramatičkih pravila u nastavi se koristi		

Handwritten signature

<p>nastave:</p>	<p>direktni metod. Postavljaju se pitanja i dobijaju odgovori, dopunjavaju rečenice, formiraju se dijalozi po uzoru na model. Gramatika se usvaja i u kontekstu komunikacijskih struktura – čitanje, slušanje, razumijevanje odabranih tekstova. Pisanje, čitanje, rad studenata na tabli, razgovori. Kombinuju se audio-lingvalna i audio-vizuelna metoda, gdje se uz uvodni tekst daje slika (ili niz slika), uz pomoć koje se razvija dijalog/priča. Po potrebi se, za realizaciju ovih metoda, koriste savremeni elektronski uređaji (projektor, kompjuter).</p>																		
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Polusestrialni ispit,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (25),</td> <td style="width: 20%;">25%</td> </tr> <tr> <td>2. Završni ispit pismeni,</td> <td>br. bodova (25),</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit usmeni,</td> <td>br. bodova (25),</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>4. Redovni dolasci,</td> <td>br. bodova (8),</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td>5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>br. bodova (17),</td> <td>17%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja; • pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor na zadanu temu (5 bodova), rječnik i brzalice (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>	1. Polusestrialni ispit,	br. bodova (25),	25%	2. Završni ispit pismeni,	br. bodova (25),	25%	3. Završni ispit usmeni,	br. bodova (25),	25%	4. Redovni dolasci,	br. bodova (8),	8%	5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	br. bodova (17),	17%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Polusestrialni ispit,	br. bodova (25),	25%																	
2. Završni ispit pismeni,	br. bodova (25),	25%																	
3. Završni ispit usmeni,	br. bodova (25),	25%																	
4. Redovni dolasci,	br. bodova (8),	8%																	
5. Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	br. bodova (17),	17%																	
Ukupno	br. bodova (100),	100%																	

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) <i>Ruskij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinjauščih: [učebnoe izdanie]</i>, 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Ruskij jazyk Media, Moskva. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Tošović (1990) <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo. 2. Vera Hruš. (1997) <i>Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb. 3. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) <i>Russkaja grammatika</i>. Tom I. Moskva, Nauka. 4. <i>Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/</i>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 210	Naziv predmeta: Umjetnost romanike i gotike		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 3 sata predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz predmeta <i>Umjetnost ranog srednjeg vijeka</i> (FIL HUM 115)		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Usvajanje osnovnih razvojnih etapa romaničkog i gotičkog stila u arhitekturi zapadne Evrope. Poznavanje najznačajnijih spomenika tog razdoblja, te prostornih i historijskih okolnosti u nastanku i razvoju stilskih obilježja u raznim krajevima Zapada kao kulturne i umjetničke cjeline na početku razvijenog srednjeg vijeka.		
Tematske jedinice:	Najvažnija ostvarenja romaničke umjetnosti (arhitektura, skulptura, monumentalno i minijaturno slikarstvo). Najvažnija ostvarenja gotičke umjetnosti (arhitektura, skulptura, monumentalno i minijaturno slikarstvo).		
Ishodi učenja:	Znanje: poznavanje umjetničkih pojava i razumijevanje razvoja stilova razvijenog i kasnog srednjeg vijeka u zapadnoevropskim zemljama Vještine: razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina romaničke i gotičke umjetnosti Kompetencije: samostalno čitanje likovnog djela – stilaska analiza spomenika romaničke i gotičke umjetnosti		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije s vizuelnim materijalom, studentske vježbe i referati		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (10), 10% 2. Pismena prov. znanja, br. bodova (45), 45% 3. Usmena prov. znanja, br. bodova (45), 45% <li style="padding-left: 20px;">Ukupno br. bodova (100), 100%
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošković, Đorđe (1976) <i>Arhitektura srednjeg veka</i>. Beograd, Naučna knjiga. 2. Kubah, Erih i Peter Bloh (1974) <i>Romanička umetnost</i>. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. 3. Toman, Rolf, ed. by. (1997) <i>Romanesque, Architecture, Sculpture, Painting</i>. Koln, hf ULLMANN, 1997. 4. Toman, Rolf, ed. by. (1997) <i>Gothic, Architecture, Sculpture, Painting</i>. Koln, hf ULLMANN, 1997. 5. Simson, Otto Georg von (1988) <i>The Gothic cathedral: origins of Gothic architecture and the medieval concept of order</i>. Princeton University Press. 6. Snyder, James (2006) <i>Art of the Middle Ages</i>. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frankl, Paul (1962) <i>The Gothic Architecture</i>. Harmondsworth, The Pelican History of Art. 2. Frankl, Paul (1983) <i>The Gothic</i>. Princeton University Press. 3. Hojzinga, Johan (1991) <i>Jesen srednjeg vijeka</i>. Novi Sad, Matica srpska. 4. Martindale, Andrew (1967) <i>Gothic Art</i>. Thames & Hudson Ltd. Reprint edition.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 216	Naziv predmeta: Islamska umjetnost I		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste upoznavanje s djelima islamske umjetnosti i arhitekture koja su nastajala od 7. stoljeća pa do prve polovine 13. stoljeća. Predstaviće se različiti vidovi islamske umjetnosti kao što su arhitektura, keramika, kaligrafija, umjetnost tekstila i metala, te umjetnost rukopisa. Predviđen je kratak uvid u historijska zbivanja i društvene okolnosti koje su uticale na razvoj umjetnosti.		
Tematske jedinice:	Predmet obuhvata širok historijski pregled djela nastalih pod različitim dinastijama na ogromnom geografskom prostoru od doline Inda pa do obala današnje Španije. Predmet počinje uvidom u islamsku umjetnost na njenim počecima u 7. stoljeću na prostoru Araspkog poluotoka, a završava zauzimanjem Bagdada od strane Mongola 1258. godine. Student se upoznaje sa stvaralaštvom Omejada, Abasida, Aglabida, Fatimida, Ejubida, Memluka, Omejada u Španiji, Moravida, Muvehida, Nasrida, Gaznavida, Gurida, Velikih i Anadolskih Seldžuka i Mongola.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz islamske umjetnosti. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti islamske umjetnosti.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

U.D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirka, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.</p>															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Referat,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusestrialni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Referat (10%), Polusestrialni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Referat,	br. bodova (10),	10%	3. Polusestrialni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Referat,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusestrialni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hattstein, Markus i Peter Delius (ur.) (2010) <i>Islamska umjetnost i arhitektura</i> Sarajevo, Libris. 2. Otto-Dorn, Katharine (1971) <i>Islamska umetnost</i>. Novi Sad, Bratsvo jedinstvo. 3. Rice, David Talbot (1968) <i>Islamska umetnost</i>. Beograd, Jugoslavija. 4. Zbirka tekstova i vizualnog materijala <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brend, Barbara (1991) <i>Islamic Art</i>. Cambridge, Harvard University Press. 2. Ettinghausen, Richard i Oleg Grabar, Marilyn Jenkins-Madina (2003) <i>Islamic Art and Architecture, 650-1250</i>. Yale University Press, 2003. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

3. Mozzati, Luka (2010) *Islamska umjetnost : arhitektura, slikarstvo, kaligrafija, keramika, stakla, tepisi*. Sarajevo : Zagreb, Šahinpašić; Beograd, Karupović.
4. Stierlin, Henri (2009) *Islam: from Baghdad to Cordoba : early architecture from the 7th to the 13th century*. Köln: Taschen.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 220	Naziv predmeta: Umjetnost srednjovjekovne Bosne																				
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5																		
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																			
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																				
Preduslov za upis:	Nema																				
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osnovnim odlikama bosanskog srednjovjekovlja i njegovim manifestacijama u području materijalne kulture, likovnosti i estetike. Istraživanje razvoja naselja urbanih odlika, fortifikacijskih objekata, arhitekture, kiparstva i slikarstva minijatura, te kulture i umjetnosti stećaka.																				
Tematske jedinice:	Kasna antika, doba seobe naroda, rani srednji vijek, romanika, gotika, kultura i umjetnost stećaka.																				
Ishodi učenja:	<p>Znanje: poznavanje odlika bosanskog srednjovjekovlja, društvenih odnosa, likovnosti i estetike ovog perioda, a posebno doba srednjovjekovnog Bosanskog kraljevstva</p> <p>Vještine: uočavanje i prepoznavanje zajedničkih odlika koje područje srednjovjekovne Bosne povezuju sa susjednim zemljama</p> <p>Kompetencije: samostalno prepoznavanje i tumačenje stilskih odlika, rječnika i estetike srednjovjekovne Bosne</p>																				
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije s vizuelnim materijalom, studentski seminari (mentorski rad)																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Pismena provjera znanja (8. sedmica), usmena provjera znanja.</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Referat,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Prisustvo na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4. Polusemestralna pismena provjera ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5. Završna usmena provjera znanja ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Referat,	br. bodova (10),	10%	2. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%	3. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	4. Polusemestralna pismena provjera ispit,	br. bodova (30),	30%	5. Završna usmena provjera znanja ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Referat,	br. bodova (10),	10%																			
2. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%																			
3. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%																			
4. Polusemestralna pismena provjera ispit,	br. bodova (30),	30%																			
5. Završna usmena provjera znanja ispit,	br. bodova (40),	40%																			
Ukupno	br. bodova (100),	100%																			

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

HLIP

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	Obavezna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Anđelić, Pavao (1963) "Trgovište, varoš i grad u srednjovjekovnoj Bosni (Prilog tipologiji naselja)", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja, Nova serija (A)</i>, 18, 179-194. Sarajevo. 2. Anđelić, Pavao (1973) <i>Bobovac i Kraljeva Sutjeska, stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 3. Basler, Đuro (1972) <i>Arhitektura kasnoantičkog doba u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 4. Bešlagić, Šefik (1971) <i>Stećci i njihova umjetnost</i>. Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika. 5. Bihalji-Merin, Oto i Tošo Dabac (1963) <i>Stećci</i>. Beograd, Jugoslavija. 6. Miletić, Nada (1984) „Rani srednji vijek.“ <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast</i>. Sarajevo (2. izd.). 7. Čelić, Đemal (1987) „Utvršeni gradovi i podgrađa 12-15. st.“, u: <i>Umjetnost Bosne i Hercegovine</i>. Sarajevo, 68-70. 8. Wenzel, Marian (1965) <i>Ukrasni motivi na stećcima</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 9. Wenzel, Marian (1999) <i>Bosanski stil na stećcima i metalu</i>. Sarajevo, Sarajevo-Publishing. 10. Maksimović, Jovanka (1976) „Slikarstvo minijatura u srednjovjekovnoj Bosni“, u: <i>Zbornik radova Vizantološkog instituta u Beogradu</i>, 17, 175-188. 11. Andjelić, Pavao (1984) "Srednji vijek - doba stare bosanske države", u: <i>Visoko i okolina kroz historiju 1</i>. Visoko, 150 i d. 12. Mikulić, Planinka (2004) <i>Iz likovnosti bosanskog srednjovjekovlja</i>. Sarajevo : Zagreb, Naklada Zoro, 2004. 13. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.D

i
H—D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 217		Naziv predmeta: Umjetnost renesanse i baroka	
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 7
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 3 sata predavanja, 2 sata vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Saznati relevantne činjenice o protagonistima (umjetnicima, traktatistima i naručiteljima) i o stilskoj periodizaciji u slikarstvu, skulpturi, grafici i <i>artes minores</i> u razdoblju od 15. do 18. stoljeća u evropskoj baštini.		
Tematske jedinice:	Kolegij daje pregled stilskih mijena, umjetničkih pojava, protagonista među umjetnicima i naručiteljima u razdoblju od 15. do 18. stoljeća u svjetskoj - evropskoj umjetnosti.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz umjetnosti renesanse i baroka. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti umjetnosti renesanse i baroka.</p> <p>Kompetencije: Prepoznavanje stilskih formacija, interpretacija odabranih djela i pojava u vrijeme renesanse i baroka i drugih stilskih pravaca od XV do XVIII stoljeća.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, referati studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (10), 10% 2. Prva provjera znanja, br. bodova (45), 45% 3. Druga provjera znanja, br. bodova (45), 45% <li style="text-align: right;">Ukupno br. bodova (100), 100%
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Janson, Horst Waldemar i Anthony F. Janson (2003) <i>Povijest umjetnosti</i>. Dopunjeno izdanje. Varaždin, Stanek. 2. Hartt, Frederik i David G. Wilkins (1995) <i>History of Italian Renaissance Art</i>. H. N. Abrams. 3. Murray, Peter & Linda (1995) <i>The art of the renaissance</i>. London, Thames and Hudson. 4. Murray, Linda (2003) <i>The high renaissance and mannerism: Italy, the North and Spain, 1500-1600</i>. London, Thames & Hudson 5. Bazin, Germain (1966) <i>Barok i rokoko</i>. Beograd, Jugoslavija. 6. Held, Julius & Donald Posner (1971) <i>17th and 18th century art : baroque painting, sculpture, architecture</i>. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall; New York: H. N. Abrams 7. Tolman, Rolf (ed.) (2004) <i>Baroque, architecture, sculpture, painting</i>. Köln, Tandem Verlag GmbH. 8. Zbirka tekstova i vizualnog materijala. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Blunt, Anthony (2004) <i>Umetnička teorija u Italiji 1450-1600</i>. Beograd, Clio. 2. Vasari, Giorgio (2000) <i>Životi slavnih slikara, vajara i arhitekata</i>. Beograd, Libretto, NE&BO. 3. Wölfflin, Heinrich (1969) <i>Klasična umjetnost</i>. Zagreb, Matica hrvatska. 4. Venturi, Lionello (1957) <i>Od Giotto do Chagala</i>. Zagreb, Mladost.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 218	Naziv predmeta: Islamska umjetnost II		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje s djelima islamske umjetnosti i arhitekture u periodu od 13. stoljeća pa sve do danas. Predstaviće se različiti vidovi islamske umjetnosti kao što su arhitektura, keramika, kaligrafija, umjetnost tekstila i metala, te umjetnost ukrašavanja rukopisa. Predviđen je kratak uvid u historijska zbivanja i društvene okolnosti koje su uticale na razvoj umjetnosti.		
Tematske jedinice:	Predmet obuhvata islamsku umjetnost od dolaska Mongola na područje Bliskog Istoka te njihovim zauzimanjem Bagdada 1258. godine, kada skoro istovremeno na velika vrata historije ulazi nova dinastija Osmanlija. Student se upoznaje sa stvaralaštvom Mogula, Safavida i Osmanlija, ali i s modernim i savremenim tendencijama u islamskoj umjetnosti.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz islamske umjetnosti. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti islamske umjetnosti.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirka, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		

Handwritten signature

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table data-bbox="614 465 1289 638"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Referat,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Referat (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Referat,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Referat,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol data-bbox="614 1086 1366 1684" style="list-style-type: none"> 1. Ahunbay, Zeynep (2009) "Djela graditelja Sinana: za Bosnu i za osmanske državničke bosanskog porijekla", u: <i>Baština</i>, V, Sarajevo, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, 231-247. 2. Hattstein, Markus i Peter Delius (ur.) (2010) <i>Islamska umjetnost i arhitektura</i>. Sarajevo, Libris. 3. Otto-Dorn, Katharine (1971) <i>Islamska umjetnost</i>. Novi Sad, Bratsvo jedinstvo. 4. Rice, David Talbot (1968) <i>Islamska umjetnost</i>. Beograd, Jugoslavija. 5. Blair, Sheila S. & Jonathan M. Bloom (2003) „The Mirage of Islamic Art: Reflections on the Study of an Unwieldy Field“, u: <i>The Art Bulletin</i>, 85:1 (Mar., 2003), 152-184. (Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (2008) „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (I)“, u: <i>Novi Muallim</i>, 36, 43-53; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (2008) „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature or initials.

oblasti (II)“, u: *Novi Muallim*, 37, 61-74; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (2008) „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (III)“, u: *Novi Muallim*, 38, 88-96; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (2008) „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (IV)“, u: *Novi Muallim*, 39, 103-116.)

6. Zbirka tekstova i vizualnog materijala

Dopunska:

1. Brend, Barbara (1991) *Islamic Art*. Cambridge, Harvard University Press.
2. Ettinghausen, Richard, Oleg Grabar, Marilyn Jenkins-Madina (2003) *Islamic Art and Architecture, 650-1250*. Yale University Press.
3. Mozzati, Luka (2010) *Islamska umjetnost : arhitektura, slikarstvo, kaligrafija, keramika, stakla, tepisi*. Sarajevo : Zagreb, Šahinpašić; Beograd, Karupović.
4. Stierlin, Henri (2009) *Islam: from Baghdad to Cordoba : early architecture from the 7th to the 13th century*. Köln, Taschen.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 241		Naziv predmeta: Muzeologija	
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 3
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz predavanja i interaktivni vid nastave studenti će se upoznati s osnovnom muzeološkom terminologijom i temama prisutnim u savremenoj muzeologiji. Predmet će se baviti aktuelnim pitanjima sa kojim se susreću muzeji danas (spektakularizacija muzejskih postavki i izložbi, korporacijsko sponzorstvo, pitanja restitucije i repatrijacije...). Planirana je posjeta muzeju u cilju upoznavanja s praktičnim aspektima muzejskog djelovanja, kao i izazovima rada u muzejskim, galerijskim i uopće kulturnim institucijama u kompleksnom bosanskohercegovačkom društvenom, političkom i kulturnom okruženju.		
Tematske jedinice:	Uvod: muzej, muzeologija, muzeografija Od kabineta čudesa do prvih javnih muzeja: historijski pregled razvitka muzeja i galerija Muzejska funkcije Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata Čuvanje, restauracija i konzervacija umjetničkih djela. Izložba kao medij komunikacije: tipovi izložbi Muzeji i publika Definicija obrazovne funkcije muzeja i njena uloga u savremenom društvu Znanstvena funkcija muzeja Muzejska arhitektura Restitucija i repatrijacija Spektakularizacija muzeja i fenomen <i>blockbuster</i> izložbi Upravljanje muzejskim zbirkama Pitanje statusa, pozicije i organizacije muzejskih ustanova u Bosni i Hercegovini.		
Ishodi učenja:	Znanje: usvaja osnovna znanja o historiji muzeja, muzejskoj tipologiji i funkcijama; razumije značaj javne funkcije muzeja u kontekstu društvenog razvoja i napretka; razumije probleme i načine funkcioniranja bosanskohercegovačkih muzeja;		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	<p>Vještine: koristi osnovna znanja o historiji muzeja, muzejskoj tipologiji i funkcijama; istražuje, bira literaturu i samostalno proširuje znanja iz muzeologije i primjenjuje ih na muzeje umjetnosti; uspostavlja kritički odnos u odnosu na položaj, status i način funkcioniranja bosanskohercegovačkih muzeja;</p> <p>Kompetencije: integrira usvojena znanja i osposobljava se da ih dalje samostalno nadograđuje</p>															
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna nastava, grupna diskusija; Posjete muzejima i galerijama															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Seminar,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pismena provjera znanja (test) za polusemestralnu provjeru znanja i završni ispit • Prezentacija (15 minuta) na zadatu temu • Aktivno sudjelovanje na nastavi <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Seminar,	br. bodova (30),	30%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%	4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Seminar,	br. bodova (30),	30%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%														
4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gob, André i Noémie Drouguet (2007) <i>Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice</i>. Zagreb, Antibarbarus. 2. Maroević, Ivo (1993) <i>Uvod u muzeologiju</i>. Zagreb, Zavod za informacijske studije. 3. McClellan, Andrew (2007) <i>The Art Museum: From Boulee to Bilbao</i>. Berkeley, CA, London, University of California 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

W. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<p>Press (odabrana poglavlja).</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Žilber, Klod (ur.) (2005) <i>Muzeji i publika</i>. Beograd: Clio. (odabrana poglavlja). 5. Zbornik tekstova <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Macdonald, Sharon (ur.) (2014) <i>Vodič kroz muzejske studije</i> Beograd, Clio. 2. Knell Simon, Suzanne MacLeod & Sheila Watson (ed.) (2007) <i>Museum Revolutions: How Museums Change and Are Changed</i>. London : New York, Routledge. 3. Vergo, Peter (ed.) (2000) <i>The New Museology</i>. London, Reaktion Book.
--	--

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 310	Naziv predmeta: Umjetnost 19. stoljeća																	
Ciklus: 1.	Godina: 3.	Semestar: 5.	Broj ECTS bodova: 5															
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Potaknuti studente na razumijevanje dinamike i kompleksnosti umjetnosti 19.stoljeća: odsustvo jednog, dominantnog stilskog pravca. Analiza umjetnosti 19.stoljeća u korelaciji sa društveno-političkim prilikama i veze sa temama iz književnosti predmetnog razdoblja. Kritička interpretacija umj.djela.																	
Tematske jedinice:	Historijski, politički i kulturni kontekst «dugog 19. stoljeća». Slikarstvo i skulptura 19.st.: od neoklasicizma do najave moderniteta. Transformacija grada i urbanizam 19. stoljeća. Nove tehnike i materijali. Velike svjetske izložbe.																	
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja																	
Metode izvođenja nastave:	Predavanja. Analiza odabranih radova i kritičkih tekstova. Posjete zbirkama i arhivima. Samostalni rad studenata: priprema kraćih analiza.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Prisustvo na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost na nastavi i samostalan rad (kraća izlaganja),</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. 1.pismena provjera znanja,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>			1. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Aktivnost na nastavi i samostalan rad (kraća izlaganja),	br. bodova (20),	20%	3. 1.pismena provjera znanja,	br. bodova (30),	30%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%																
2. Aktivnost na nastavi i samostalan rad (kraća izlaganja),	br. bodova (20),	20%																
3. 1.pismena provjera znanja,	br. bodova (30),	30%																
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

HL: D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ten-Doesschate Chu, Petra (2003) <i>Nineteenth Century European Art</i>. New York, Abrams. 2. Rosenblum, Robert & H. W. Janson (2005) <i>19th Century Art</i>. New York, Pearson Prentice Hall. 3. Eisenman, Stephen F. (2002) <i>Nineteenth Century Art: A Critical History</i>. London, Thames & Hudson. 4. Middleton, Robin & David Watkin (2003) <i>Architecture of the 19th Century</i>. Milano, Electa architecture. 5. Argan, Đulio Karlo (2004) <i>Moderna umetnost 1770-1970-2000</i>, (prvi svezak!). Beograd, Clio. 6. Schorske, Karl (1981) <i>Fin-de-siècle, Vienna: politics and culture</i>. New York, Vintage Books ed. 7. Pevsner, Nikolaus (1990) <i>Pioniri modernog oblikovanja</i>. Zagreb, GZH. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Holt, Elizabeth Gilmore (ed.) (1966) <i>From the Classicist to the Impressionists. Art and Architecture in the 19th Century</i>. New Heaven : London, Yale University Press. 2. Boime, Albert (1986) <i>The Academy and French Painting in the 19th Century</i>. New Haven, Yale University Press. 3. Clarck, Timothy (1984) <i>The Painting of Modern Life: Paris in the Art of Manet and his followers</i>. Princeton, Princeton University Press. 4. Rewald, John (1956) <i>Postimpressionism: from Van Gogh to Gauguin</i>. New York, MoMA.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 311		Naziv predmeta: Umjetnost nakon 1900.	
Ciklus: 1.	Godina: 3.	Semestar: 5.	Broj ECTS bodova: 6
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 3 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi			
Preduslov za upis:		Umjetnost renesanse baroka (FIL HUM 217)	
Cilj (ciljevi) predmeta:		<p>Osnovni cilj predmeta je pružiti studentima uvid u osnovna formalna i teorijska polazišta umjetničkih pravaca od kraja 19. do kraja 20. stoljeća s uvidom u umjetnička kretanja u 21. stoljeću, odnosno ponuditi historiografski pregled moderne i savremene umjetnosti. Predavanja počinju objašnjenjem polazišta moderne umjetnosti s kraja 19. stoljeća (impresionizam, postimpresionizam, secesija/Art Nouveau, simbolizam) da bi se mogli razumjeti umjetnički pristupi koji počinju napuštati mimetički način vizuelnog prikazivanja (fovizam, kubizam, ekspresionizam), što je kulminiralo u pojavi apstraktne umjetnosti. Posebna pažnja biće posvećena historijskim avangardama, a tokom prvog dijela semestra osvrnućemo se i na izvore i razvoj moderne arhitekture. Drugi dio predmeta bavi se prikazom umjetničke produkcije nakon Drugog svjetskog rata, dominacijom apstraktne umjetnosti u kontekstu Hladnog rata, kao i pokušajem zapadnoevropskih i američkih neoavangardi da vrate umjetnost u životnu praksu, tj. uspostave kritički odnos prema poslijeratnom društvu (posebno "društvu spektakla") i institucijama umjetnosti. U kontekstu savremene umjetnosti, studenti će se upoznati s novim medijima (performans, video, instalacija) kao i pojavom i karakteristikama postmoderne arhitekture i umjetnosti. Studentima se daje pregled moderne i savremene likovne produkcije s naglaskom na one oblike umjetničke prakse koji izrastaju iz kompleksnih savremenih teorijskih analiza.</p> <p>Jedan od ciljeva je upoznati studente sa savremenim modelima teorije i kritike likovnih umjetnosti kroz kritičko iščitavanje teorijske literature i grupnu diskusiju. Kroz interaktivni vid nastave, kroz učešće i diskusiju, kod studenata se razvijaju kognitivne i komunikativne sposobnosti, estetsko razumijevanje i vizuelna pismenost.</p>	

H. P.

<p>Tematske jedinice:</p>	<p>Modernost i modernizam: teorijska promišljanja Izvori moderne umjetnosti: pogled na 1880-te i 1890-te "Divlje zvijeri" i njemački ekspresionizam Od kubizma i futurizma do pojave apstraktne umjetnosti Apstrakcija i dizajn: utopijske vizije Destruktivne historijske avangarde Nadrealizam: revolt i reakcija Umjetnost i propaganda totalitarnih režima Apstraktni ekspresionizam u kontekstu Hladnog rata Neoavangardne prakse: neodada, pop art, novi realizam Od minimalizma do skulpture u proširenom polju Dematerijalizacija umjetnosti: fluksus, konceptualna umjetnost, situacionistička internacionala, <i>Arte povera</i> Tijelo kao materijal i medij u umjetnosti <i>Happening</i>, performans, radikalni <i>body art</i> Povratak slike Postmoderna i uticaji globalizacije na umjetničke prakse s početka 21. stoljeća</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: usvaja osnovne pojmove iz historije i teorije moderne i savremene umjetnosti; stiče znanja o pojedinačnim umjetničkim pravcima 20. stoljeća; razumije umjetničke pravce u odnosu na različitost društveno-političkih i kulturnih konteksta u kojima nastaju; identifikuje najznačajnija djela moderne i savremene umjetnosti; koristi novu terminologiju; koristi se komparativnom analizom za tumačenje likovnih ostvarenja nastalih u različitim vremenskim, kao i društveno-političkim i kulturnim prilikama; kritički analizira teorijske tekstove; razumije i kritički primjenjuje teorijske tekstove u analizi umjetničkih djela;</p> <p>Vještine: istražuje i kritički koristi literaturu iz oblasti moderne i savremene umjetnosti; istražuje, analizira i identificira stilske karakteristike umjetničkih djela; primjenjuje stečena znanja za samostalnu analizu likovnih ostvarenja 20. stoljeća;</p> <p>Kompetencije: pregled umjetnosti 20. stoljeća otvara studentima vrata za dalje istraživanje i proširivanje znanja iz date oblasti. Kroz interaktivnu nastavu, podsticanje dijaloga i diskusije studenti stiču sposobnost da učestvuju u grupnoj raspravi, vrednuju, brane stavove, ali isto tako poštuju mišljenja drugih.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Aktivno sudjelovanje studenata u analizi umjetničkih djela; Kritičko čitanje teorijskih tekstova, umjetničkih manifesta i izjava umjetnika u odnosu na likovno stvaralaštvo, kao i na društveno-politički i kulturni kontekst.</p>

u.p

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Prezentacija,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4. Analiza teorijskih tekstova,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>5. Polusemestralna provjera znanja,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>6. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pismena provjera znanja (test) za polusemestralnu provjeru znanja i završni ispit • Prezentacija (15 minuta) na zadatu temu • Esej (5-6 stranica) • Aktivnost na nastavi • Razumijevanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju 	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Prezentacija,	br. bodova (10),	10%	4. Analiza teorijskih tekstova,	br. bodova (10),	10%	5. Polusemestralna provjera znanja,	br. bodova (30),	30%	6. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%																				
2. Esej,	br. bodova (10),	10%																				
3. Prezentacija,	br. bodova (10),	10%																				
4. Analiza teorijskih tekstova,	br. bodova (10),	10%																				
5. Polusemestralna provjera znanja,	br. bodova (30),	30%																				
6. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%																				
Ukupno	br. bodova (100),	100%																				
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hunter, Sam & John M. Jacobus, Daniel Wheeler (2006) <i>Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture</i>. Prentice Hall. 2. Hopkins, David (2018) <i>After Modern Art 1945-2017</i>. Oxford : New York, Oxford University Press. 3. Harrison, Charles & Paul Wood (1997) <i>Art in Theory 1990-2000: An Anthology of Changing Ideas</i>. Oxford, Blackwell. 4. Zbirka teorijskih tekstova <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Serija <i>Movements in Modern Art</i>. London, Tate Publishing. 2. Brettell, Richard (1999) <i>Modern Art 1851-1929</i>. Oxford, University Press. 3. Foster, Hal & Rosalind Krauss, Yve-Alain Bois, Benjamin Buchloh (2004) <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>. London, Themes and Hudson. 																					

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 322	Naziv predmeta: Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu		
Ciklus: 1.	Godina: 3.	Semestar: 5.	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osnovnim odlikama razdoblja osmanske vlasti na području današnje Bosne i Hercegovine (tj. na području središnjeg dijela Bosanskog ejaleta) i njenim manifestacijama u području materijalne kulture, likovnosti, arhitekture i estetike. Navedeni cilj potrebno je ostvariti u kontekstu sagledavanja kompleksnih kontakata sa susjednim zemaljama (ostale provincije Osmanskog carstva, mletačka Dalmacija, Dubrovnik i dr. zemlje) i utjecaja koji iz istih dolaze, te u kontekstu općih utjecaja islamskog Istoka i kršćanskog Zapada. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti uočavanju, prepoznavanju i proučavanju posebnosti koju u području društvenih odnosa, likovnosti i estetici nosi područje središnjeg dijela Bosanskog ejaleta. Poseban cilj predstavlja identificiranje autohtonih likovnih sadržaja, forma i estetskih principa. U procesu proučavanja islamske umjetnosti poseban cilj predstavlja određivanje općeg „islamskog,“ posebnog „osmanskog“ i autohtonog u umjetnosti Bosne i Hercegovine od 15. do 19. st.		
Tematske jedinice:	Kolegij obuhvata likovna i arhitektonska ostvarenja nastala tokom četiri stoljeća osmanskog perioda u Bosni i Hercegovini. Student će biti upoznat s historijskim kontekstom u kojem se razvijaju različite likovne i arhitektonske tendencije. Predstaviće se najreprezentativnija ostvarenja osmanske arhitekture (džamija, tekija, hanikah, sahat-kula, česme, hamami, mostovi, etc.), te ukazati na odlike osmanskog urbanizma. Student će također biti upoznat s glavnim odlikama umjetničkih zanata, kao i umjetnosti knjige (knjižno slikarstvo, kaligrafija, knjigovestvo); ukazaće se na odnos domaćeg i donesenog u likovnosti Bosne i Hercegovine. Naročita predavanja biće posvećena postbizantiskoj umjetnosti, umjetnosti baroka i umjetnosti Jevreja.		

U.D

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz umjetnosti Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti umjetnosti Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>															
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.</p>															
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.</p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table data-bbox="608 1350 1286 1518"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Referat,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusestrialni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Referat (10%), Polusestrialni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Referat,	br. bodova (10),	10%	3. Polusestrialni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Referat,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusestrialni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U. D.

	<p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bejtić, Alija (1953) „Spomenici osmanlijske arhitekture u Bosni i Hercegovini”, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, III-IV (1952-53). Sarajevo, Orijentalni institut, 229-297. 2. Čelić, Džemal (1991) „Domaće i orijentalno u materijalnom kulturnom naslijeđu bosansko-hercegovačkih Muslimana”, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, 41. Sarajevo, Orijentalni institut, 347-357. 3. Čelić, Đemal (1987) „Naselja balkansko-orijentalnog tipa”, u: <i>Umjetničko blago Bosne i Hercegovine</i>, Đuro Basler... [et al.]. Sarajevo, Svjetlost, 70-93. 4. Grupa autora (1998) <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i>. Sarajevo, Bosanski kulturni centar (odabrana poglavlja). 5. Janc, Zagorka (1985) <i>Islamska minijatura</i>. Beograd, Jugoslavija; Zagreb, Spektar; Mostar, Prva književna komun. 6. Redžić, Husref (1983) <i>Studije o islamskoj arhitektonskoj baštini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša (odabrana poglavlja) 7. Redžić, Husref (1982) <i>Islamska umjetnost</i>. Beograd, Izdavački zavod Jugoslavije; Zagreb, Spektar; Mostar, Prva književna komuna. 8. Zbirka tekstova i vizualnog materijala. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetnić, Sanja (2011) <i>Barokni defter: sudije o likovnim djelima iz XVII. i XVIII. stoljeća u Bosni i Hercegovini</i>. Zagreb, Leykam international. 2. Malcolm, Noel (1995) <i>Povijest Bosne : kratki pregled</i>. Zagreb, Erasmus Gilda, Novi Liber; Sarajevo, Dani. (odabrana poglavlja) 3. Ševo, Ljiljana (2002) <i>Pravoslavne crkve i manastiri u Bosni i Hercegovini do 1878. godine</i>. Banja Luka, Grad, Glas srpski. 4. Tihić, Smail (1979) “Islamska umjetnost na tlu Jugoslavije” u: Bernard Lewis (ur.), <i>Svijet Islama. Vjera. Narod. Kultura</i>. Beograd, Jugoslovenska revija, Vuk Karadžić, 305-324. 5. Zlatar, Behija (1996) <i>Zlatno doba Sarajeva</i>. Sarajevo, Svjetlost.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 341		Naziv predmeta: Teorija umjetnosti		
Ciklus: 1.	Godina: 3.	Semestar: 6.	Broj ECTS bodova: 5	
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 4 sata predavanja		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.			
Preduslov za upis:	Nema			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je ovoga kolegija stjecanje znanja o temeljnim modelima moderne i savremene teorije i kritike likovnih umjetnosti, osposobljavanje za primjenu općih znanja iz teorije umjetnosti, likovne kritike i vizualne kulture, stjecanje osnovnih znanja o institucionaliziranim oblicima funkcioniranja historijsko umjetničke prakse (akademije, muzeji, galerije, izložbe, tržište umjetnina, časopisi).			
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">Počeci historije umjetnostiUmjetnost kao istorija: Johan Joachim Winkelmann i Alois RieglProblem stila: Ernst Gombrich, Meyer ShapiroOsnovni pojmovi istorije umjetnosti: Heinrich WölfflinFormalizam: Konrad Fiedler i Roger FryIkonološka analiza: Erwin PanofskyIstorija estetike: odabrani tekstovi iz istoimene knjige Gilberta KuhnaProvjera znanja studenataOsnove kritičke teorije: Walter Benjamin, Theodor Adorno, Max Horkheimer, Siegfried KracauerProblem avant-garde (Peter Bürger i Clement Greenberg)Feminizam i psihoanaliza (Freud, Jung, Lacan)Dekonstrukcija (J. Derrida)Postkolonijalna teorija, problem "drugog"Smrt autora: Michel Foucault i Roland BarthesTeorija postmodernizma (Craig Owens, Frederic Jameson, ...)Diskusija			
Ishodi učenja:	Znanje: Studentima će se omogućiti razumijevanje osnovnih problema i termina teorije umjetnosti. Vještine: Studenti će steći vještinu da se bave formalnom analizom, ikonografijom i ikonologijom itd.			

h - D

	Kompetencije: Razvijaće kritično mišljenje o problemima iz teorije umjetnosti.															
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, interaktivna nastava															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table> <tr> <td>1. Učešće na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralna ispit,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Seminarski rad • Usmena i pismena provjera znanja 	1. Učešće na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%	3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Učešće na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%														
3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gombrich, Ernst (1984) <i>Umjetnost i iluzija</i>. Beograd, Nolit. (odabrana poglavlja) 2. Kun, Gilbert (1969) <i>Istorija estetike</i>. Beograd, Kultura. (odabrana poglavlja) 3. Panofsky, Erwin (1975) <i>Ikonološke studije</i>. Beograd, Nolit. 4. Winkelmann, Johann Joachim (1996) <i>Istorija drevne umetnosti</i>. Sremski Karlovci : Novi Sad, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 5. Wölfflin, Heinrich (1974) <i>Osnovni pojmovi istorije umjetnosti</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 6. Zbirka tekstova iz teorije umjetnosti. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bartes, Roland (1977) <i>Image, Music, Text</i>. New York, Hill and Wang. 2. Blunt, Anthony (2004) <i>Umjetnička teorija u Italiji 1450-1600</i>. Beograd, Clio. 3. Benjamin, Walter (1986) <i>Estetički ogledi</i>. Zagreb, Suvremena misao. 4. Kultermann, Udo (2002) <i>Povijest povijesti umjetnosti: put jedne znanosti</i>. Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 5. Grojs, Boris (2011) <i>Umjetnost utopije</i>. Beograd, Plavi krug. 6. Buck-Morrs, Susan (2005) <i>Svet snova i katastrofa</i>. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Beograd, Circulus.

7. Foster, Hal (1996) *The Return of the Real*. Cambridge, The MIT Press.
8. Clark, T. J. (1984) *The Painting of Modern Life*. New Jersey, Princeton University Press.
9. Simmel, Georg (1992) *Rembrandt*. Sremski Karlovci : Novi Sad, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.
10. Deleuze, Gilles (2003) *Francis Bacon: the Logic of Sensation*. London, Continuum.
11. Nochlin, Linda (1971) *Realism*. London, Penguin Books.

U. P.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 321	Naziv predmeta: Umjetnost BiH u 20. stoljeću														
Ciklus: 1.	Godina: 3.	Semestar: 6.	Broj ECTS bodova: 3												
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi													
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.														
Preduslov za upis:	Nema														
Cilj (ciljevi) predmeta:	BH umjetnost 20. stoljeća u društveno-političkom kontekstu.														
Tematske jedinice:	Prilike, kretanja, ličnosti, pravci, stilovi u umjetnosti, arhitekturi i dizajnu u BiH u 20.stoljeću. Počeci moderniteta i prodori stilskih avangardi – umjetnost između dva svjetska rata – umjetnost nakon Drugog svj. rata – modernizam i postmodernizam u bh. umjetnosti i arh.														
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja														
Metode izvođenja nastave:	Predavanja; Posjete tematskim izložbama i zbirka.														
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table><tr><td>1. Polusestrialna ispit,</td><td>br. bodova (40),</td><td>40%</td></tr><tr><td>2. Završni ispit,</td><td>br. bodova (50),</td><td>50%</td></tr><tr><td>3. Prisustvo, aktivnost,</td><td>br. bodova (10),</td><td>10%</td></tr><tr><td>Ukupno</td><td>br. bodova (100),</td><td>100%</td></tr></table> Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			1. Polusestrialna ispit,	br. bodova (40),	40%	2. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	3. Prisustvo, aktivnost,	br. bodova (10),	10%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Polusestrialna ispit,	br. bodova (40),	40%													
2. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%													
3. Prisustvo, aktivnost,	br. bodova (10),	10%													
Ukupno	br. bodova (100),	100%													

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Grupa autora. *Umjetnost BiH 1984-1923* (Sarajevo, 1978)
Umjetnost BiH 1924-1945 (Sarajevo, 1985)
Umjetnost BiH 1945-1974 (Sarajevo, 1975)
Umjetnost BiH 1974-1984 (Sarajevo, 1984)
2. Mladenović, Ljubica (1982) *Građansko slikarstvo u Bosni i Hercegovini u 19. veku*. Sarajevo, Veselin Masleša.
3. Krzović, Ibrahim (1987) *Arhitektura BiH 1878-1918*. Sarajevo, Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine.
4. Štraus, Ivan (2010) *99 arhitekata sarajevskog kruga 1930-1991*. Sarajevo : Zagreb, Šahinpašić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
5. Abadžić Hodžić, Aida (2011) *Bosanskohercegovačka grafika 20. stoljeća: šezdesete i sedamdeset godine 20. stoljeća u kontekstu evropskog moderniteta i postmoderniteta*. Sarajevo, Tugra.
6. Abadžić Hodžić, Aida (2014) *Selman Selmanagić i Bauhaus*. Sarajevo, Bošnjački institut, Fondacija Adila Zulfikarpašića.

Dopunska:

1. Krzović, Ibrahim (2004) *Arhitektura secesije u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Sarajevo-Publishing.
2. Dimitrijević, Branka (2007) *Arhitekt Karl Parzik- vrijeme, život i djelo*, 2007.
3. Božić, Jelena (2006) *Arhitekt Josip Vanacaš*. Istočno Sarajevo, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva RS.
4. Hrasnica, Mehmed (2002) *Arhitekt Josip Pospišil – život i djelo*. Sarajevo, Arhitektonski fakultet.
5. Vujković, Sarita (2009) *U građanskom ogledalu: Identiteti žena bosanskohercegovačke građanske kulture (1878–1941)*. Banja Luka, Muzej savremene umjetnosti Republike Srpske; Beograd, Kulturni centar Beograda.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U.P.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 1 od 1

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU
Katedra za historiju umjetnosti

II CIKLUS STUDIJA

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti: Umjetnost Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu - naučni smjer i druga studijska grupa

Sarajevo, 2019. godina

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 440	Naziv predmeta: Sociologija kulture i umjetnosti		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se uspostavi interdisciplinarni, kontekstualni pristup modernim sociološkim i umjetničkim problemima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Šta je ideja kulture? (Terry Eagleton) 2. Na koji način simbolička moć Pierra Bourdiea konstituše «pravila umjetnosti»? 3. Da li različite kulture formiraju različite koncepcije o moralnim i estetskim shvatanjima svijeta? Da li je moguće univerzalno pravilo o razumjevanju kultura? (Clifford Geertz) 4. Analiza Foucaultovog pojma «biomoć». 5. Problem anonimnog nomadskog subjekta kod Gillesa Delezeua. 6. Odnos simulacije i zbilje: Jean Baudrillard. 7. Homo sacer: politički položaj modernog čovjeka nad kojim je moguć svaki eksperiment. 8. Provjera znanja studenata 9. Odnos globalizacije i lokalne kulture u razumjevanju umjetničkog djela. 10. Revolucionarni elementi u avangardnoj umjetnosti. 11. Nesvjesna moć simbola. 12. Postkolonijalna teorija, problem "drugog". 13. Odnos relativizma i posmodernizma. 14. Da li je moguće poslije pada Berlinskog zida govoriti o sukobu klasa? 15. Diskusija 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje savremenih socioloških teorija koje problematiziraju značenje umjetnosti iz društvenog konteksta.</p> <p>Vještine: Analiziranje umjetničkih djela sa osvrtom na političko-sociološki kontekst.</p> <p>Kompetencije: Kritično osvrtnje na savremene političke i društvene tendencije.</p>		

W.D

Metode izvođenja nastave:	Predavanje, interaktivna nastava.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusestrialna ispit,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Seminarski rad • Usmena i pismena provjera znanja 	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Polusestrialna ispit,	br. bodova (20),	20%	3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Polusestrialna ispit,	br. bodova (20),	20%														
3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agamben, Giorgio (2006) <i>Homo sacer</i>. Zagreb, Multimedijalni institut. 2. Baudrillard, Jean (2001) <i>Simulacija i zbilja</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 3. Bourdieu, Pierre (2003) <i>Pravila umjetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. 4. Eagleton, Terry (2002) <i>Ideja kulture</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 5. Foucault, Michel (2002) <i>Nadzirati i kažnjavati</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. 6. Geertz, Clifford (1998) <i>Tumačenje kultura</i>. Beograd, XX vek. 7. Deleuze, Gilles i Felix Guatta (1991) <i>Anti-edip</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argan, Giulio Carlo (1982) <i>Studije o modernoj umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 2. Dorfles, Gillo (1991) <i>Pohvala disharmoniji</i>. Novi Sad, Svetovi. 3. Francastel, Pierre (1974) <i>Studije iz sociologije umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 422	Naziv predmeta: Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na odlike osmanske arhitekture i urbanizma Bosne i Hercegovine, te značaj istog na opšte kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine.		
Tematske jedinice:	olegij započinje predavanjima o opštim odlikama osmanske arhitekture, na koje će se nadovezati uporedna analiza srednjovjekovnog i osmanskog urbanizma u Bosni i Hercegovini. U nastavku će se dati pregled odabranih primjera objekata osmanske arhitekture u Bosni i Hercegovini, te posebno analizirati osmanska arhitektura i urbanizam na primjeru Foče i Banja Luke. Osmanska arhitektura i urbanizam u Bosni i Hercegovini ostavili su veliki trag u Sarajevu, stoga će se tokom druge polovine semestra najviše posvetiti osmanskom urbanizmu 16. i 17. stoljeća u Sarajevu, te odabranim prosvjetnim, sakralnim, javnim, trgovačkim, te rezidencijalnim arhitektonskim ostvarenjima.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

Handwritten signature

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirka, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bećirbegović, Madžida (1974) „Prosvjetni objekti islamske arhitekture u Bosni i Hercegovini“, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, br. 20-21. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 249-294, 334-336. 2. Bećirbegović, Madžida (1990) <i>Džamije sa drvenom munarom u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja). 3. Bejtić, Alija (1953) „Banja Luka pod turskom vladavinom“, u: <i>Naše Starine</i>, 91-116. 4. Bejtić, Alija (1956) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 23-75. 5. Bejtić, Alija (1957) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 33-62. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

6. Čelić, Džemal i Mehmed Mujezinović (1969) *Stari mostovi u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja).
7. Handžić, Adem (1975) „O formiranju nekih gradskih naselja u Bosni u XVI stoljeću (uloga države i vakufa)“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 25. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 133-169.
8. Hartmuth, Maximilian (2010) „The history of centre-periphery relations as a history of style in Ottoman provincial architecture,“ u: Maximilian Hartmuth (ed.), *Centres and peripheries in Ottoman architecture: rediscovering a Balkan heritage*. Sarajevo: Stockholm, Cultural Heritage without Borders, 18-29.
9. Pašić, Amir (1994) *Islamic Architecture in Bosnia and Hercegovina*. Istanbul, Research Centre for Islamic History, Art, and Culture, 13-155.
10. Zbirka tekstova i vizualnog materijala

Dopunska

1. Andrejević, Andrej (1984) *Islamska monumentalna arhitektura u Jugoslaviji*. Beograd, Filozofski fakultet u Beogradu : Institut za istoriju umetnosti : Srpska akademija nauka i umetnosti, Balkanološki institut.
2. Kemura, Sejfudin (1910) *Sarajevske džamije i druge javne zgrade turske dobe*, (separat). Sarajevo, Zemaljska štamparija.
3. Zlatar, Behija (2010) *Gazi Husrev-beg*. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu.

H.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 450	Naziv predmeta: Uvod u filmologiju		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem filmske umjetnosti, s različitim filmskim žanrovima, kao i s razvojem filmske tehnike. Unutar kursa predviđene su i projekcije i analize filmova.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Montaža atrakcije: Sergei Eisenstein 2. Kadar i tačka gledanja: Čovjek sa filmskom kamerom Dziga Vertov 3. Dubinski i površinski kadar: Građanin Kejn: Orson Welles 4. Teatar i film: Analiza filma Jeana Renoira: Velika iluzija 5. Film i druge umjetnosti 6. Slike-pokret: Gilles Deleuze 7. Slike-vrijeme: Gilles Deleuze 8. Polusemestralna provjera znanja studenata 9. Semiologija filma: Christian Metz 10. Odnos naratora, lika i gledaoca u filmu 11. Analiza slike i zvuka 12. Avangarda i film: Luis Buñuel 13. Italijanski neorealizam 14. Analiza filma Michelangela Antonionia: L'avventura 15. Diskusija 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti će se upoznati sa osnovama istorije filma, te će usvojiti određenu terminologiju iz teorije filma.</p> <p>Vještine: Upoznavanje sa osnovnim elementima filmskog jezika.</p> <p>Kompetencije: Saznanje o procesu snimanja filma.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, internaktivna nastava, grupna diskusija, projekcije filmova.		

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">1.</td> <td style="width: 85%;">Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna ispit, br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad, br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit, br. bodova (40),</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Prezentacija • Seminarski rad (5-10 stranica) • Usmena provjera znanja 	1.	Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),	20%	2.	Polusemestralna ispit, br. bodova (20),	20%	3.	Seminarski rad, br. bodova (20),	20%	4.	Završni ispit, br. bodova (40),	40%		Ukupno br. bodova (100),	100%
1.	Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),	20%														
2.	Polusemestralna ispit, br. bodova (20),	20%														
3.	Seminarski rad, br. bodova (20),	20%														
4.	Završni ispit, br. bodova (40),	40%														
	Ukupno br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajzenštajn, Sergej (1979) <i>Montaža atrakcije</i>. Beograd, Nolit. 2. Bazin, Andre (1966) <i>Šta je film</i>. Beograd, Institut za film. 3. Deleuze, Gilles (2000) <i>Pokretne slike</i>. Novi Sad, Književna zajednica Zorana Stojanovića. 4. Leo Braudy & Marshall Cohen (ed.) (1999) <i>Film Theory and Criticism</i>. Oxford, Oxford University Press. 5. Omon, Žak i Mišel Mari (Jacques Aumont, Michel Marie) (2007) <i>Analiza filmova</i>. Beograd, Clio. 6. Stojanović, Duško i Nevena Daković (2001–2002) <i>Leksikon filmskih teoretičara</i>. Beograd. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Michelson, Annette (2003) <i>Filozofska igračka</i>. Beograd, B92. 2. Musabegović, Sadudin (2007) <i>Film kao vremenski oblik</i>. Sarajevo, Armis print. 3. Žižek, Slavoj (2008) <i>Pervertitov vodič kroz film</i>. Zagreb, Trvđa . 4. Lotman, Juri (1976) <i>Semiotika filma</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 5. Morin, Edgar (1967) <i>Film ili čovjek iz mašte</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 6. Kracauner, Seigfrid (1971) <i>Priroda filma I, II</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 7. Aristarco, Guido (1974) <i>Istorija filmskih teorija</i>. Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 8. Bordwell, David (2005) <i>O povijesti filmskog stila</i>. Zagreb, Hrvatski filmski savez. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 410		Naziv predmeta: Izvori moderne umjetnosti									
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5								
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara									
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.										
Preduslov za upis:	Nema										
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jeste osposobiti studente da razumiju pojavu i dinamiku moderne umjetnosti u njenom društveno-historijskom i kulturnom kontekstu i da teorijske spoznaje mogu primijeniti u analizi i interpretaciji likovnih djela.										
Tematske jedinice:	Temeljni pojmovi moderne kulture; modernost/modernizam/modernitet/avangarda; Moderno i klasično Moderno i "primitivno" Tema grada u kulturi moderniteta Izvori moderne arhitekture i dizajna										
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja										
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, kritička analiza odabranih tekstova, posjete izložbama i zbirkama (samostalan istraživački rad u naučnim institucijama, arhivama, zbirkama - priprema seminara)										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Prisustvo i akti. na nastavi, br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalan istraživački rad, br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit (integralni), br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100), 100%</td> </tr> </table> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>			1. Prisustvo i akti. na nastavi, br. bodova (20),	20%	2. Samostalan istraživački rad, br. bodova (30),	30%	3. Završni ispit (integralni), br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100), 100%
1. Prisustvo i akti. na nastavi, br. bodova (20),	20%										
2. Samostalan istraživački rad, br. bodova (30),	30%										
3. Završni ispit (integralni), br. bodova (50),	50%										
Ukupno	br. bodova (100), 100%										

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

	<p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argan, G. C. i A. B. Olliva (2006) <i>Moderna umetnost 1770/1970/2000</i>. Beograd, Clio. (samo prvi svezak) 2. Hodžić, Aida Abadžić (2008) <i>Stilska i normativna dekomponiranja</i>, Sarajevo, Tugra. (samo str. 15-67.) 3. Pevsner, Nikolaus (1972) <i>Izvori moderne arhitekture i dizajna</i>. Beograd, Jugoslavija. 4. Rhodes, Colin (1994) <i>Primitivism and modern art</i>. London, Thames and Hudson. 5. Grupa autora (2004) <i>Kritički termini istorije umetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. (odabrana poglavlja: avangarda, modernizam, primitivno, ritual, lijepo, ružno, stil) 6. Mumford, Luis (2006) <i>Grad u istoriji: njegov postanak, njegovo menjanje, njegovi izgledi</i>. Novi Beograd, Book & Marso. (samo poglavlja 15, 16, 17. 18.) 7. Argan, G.C (1982) <i>Studije o modernoj umetnosti</i>. Beograd, Nolit. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Y Gasset, Jose Ortega (2003) <i>Pobuna masa</i>. Zagreb, Golden marketing. 2. Pintarić, Vera Horvat (2009) <i>Tradicija i moderna</i>. Zagreb, HAZU, Gliptoteka. 3. Pintarić, Vera Horvat (2001) <i>Svjedok u slici – nove figure za nove stvarnosti u eri moderne</i>. Zagreb, Matica hrvatska. 4. Kler, Žan (Clair, Jean) (2006) <i>Odgovornost umetnika-avangarde između terora i razuma</i>. Čačak, Gradac. 5. Žmegač, Viktor (2006) <i>Od Bacha do Bauhauusa: povijest njemačke kulture</i>. Zagreb, Matica hrvatska. 6. Lynton, Norbert (1989) <i>The Story of Modern Art</i>. Oxford, Phaidon. (samo str. 7-55)

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 430		Naziv predmeta: Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osnovnim oblicima i principima stručnog i naučnog rada u području historije umjetnosti, te s razvojem i dosezima historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Cilj izučavanja predmeta predstavlja i upoznavanje s razvojem institucija i oblika i metodologije rada u području historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Poseban cilj predstavlja razvijanje etike u stručnom i naučnom radu.		
Tematske jedinice:	Naučno mišljenje, spoznajni procesi i institucije u historiji umjetnosti: predmeti i područja istraživanja, problemi u istraživanju, problemi u prezentaciji, problemi u objavljivanju, zaštiti i tretiranju historijsko – umjetničkog naslijeđa. Konteksti istraživanja u historiji umjetnosti. Izvori za istraživanja u historiji umjetnosti. Tok i metodologija istraživanja u historiji umjetnosti. Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz metodologije naučnog rada u historiji umjetnosti. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja. Vještine: Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti. Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno djelovati unutar date oblasti.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		
Metode provjere znanja sa strukturom	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i		

U → D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

ocjene¹:	<p>na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 25%;">br. bodova (10),</td> <td style="width: 25%;">10%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3. Esej, završni ispit,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Esej (45%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (45%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%	3. Esej, završni ispit,	br. bodova (45),	45%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%											
2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%											
3. Esej, završni ispit,	br. bodova (45),	45%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hans Belting, Heinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.) (2007) <i>Uvod u povijest umjetnosti</i>. Zagreb, Fraktura. 2. Preziosi, Donald (ed.) (2009) <i>The Art of Art History</i>. Oxford History of Art, London, Oxford University Press. 3. Šamić, Midhat (1990) <i>Kako nastaje naučno djelo – uvođenje u metodologiju i tehniku naučno-istraživačkog rada. Opšti pristup</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, 1990. (i druga izdanja). 4. Zbirka tekstova i vizualnog materijala <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Antal, Frederick (1949) „Remarks on the Method of Art History I“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 551/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Feb., 1949), 49-52. 2. Antal, Frederick (1949) „Remarks on the Method of Art History II“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 552/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Mar., 1949), 73-75. 3. Murdoch, John (1993) “Attribution and the Claim to 												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<p>Objectivity", u: <i>International Journal of Cultural Property</i> (IJCP), 2/II, New York, Berlin, Walter de Gruyter & Co, 319-334.</p> <p>4. Orwicz, Michael R. (1985) <i>Critical Discourse in the Formation of a Social History of Art: Anglo-American Response to Arnold Hauser</i>, u: <i>Oxford Art Journal</i> 2/VIII, Oxford: Oxford University Press, 52-62.</p>
--	--

M.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 423	Naziv predmeta: Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Približiti studentima historiju slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini u osmanskom periodu, odnosno u razdoblju od 15. do 19. stoljeća		
Tematske jedinice:	Studenta se upoznaje s stilovima u slikarstvu i kaligrafskim stilovima, djelatnostima najznačajnijih slikara i kaligrafa, historijskim kontekstom. Naročita predavanja biće posvećena umjetnosti islamskog knjigovestva i ebru umjetnosti. Student će biti upoznat s historijom slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini od 15. do 19. stoljeća. Naročito će biti stavljen akcenat na posebne pojave, poput ranih slikara i kaligrafa, oživljanja kaligrafije u 18. stoljeću, te postepenom smanjivanju broja umjetnika krajem 19. stoljeća.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 25%;">br. bodova (10),</td> <td style="width: 25%;">10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Esej (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10%), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (30),	30%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%	4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (30),	30%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%														
4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog naslijeđa Bosne i Hercegovine. 2. Cvetnić, Sanja (2011) <i>Barokni defter: sudije o likovnim djelima iz XVII. i XVIII. stoljeća u Bosni i Hercegovini</i>. Zagreb, Leykam international. 3. Dervišević, Haris (2016) „Sarajevski kaligrafski kružok između 1878. i 1918.“, u: <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i>, ur. Vjekoslava Sanković Simčić. Sarajevo, Nacionalni komitet ICOMOS u Bosni i Hercegovini, elektronsko izdanje, 33-38. 4. Dervišević, Haris (2014) „Islamska umjetnost u Austro-Ugarskom Carstvu: slučaj islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini“, u: <i>SOPHOS : časopis mladih istraživača</i>, Br. 7 (2014). Sarajevo, Filozofski fakultet, ZINK - Znanstveno-istraživački inkubator, 91-110. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. [signature]

5. Gonzalez, Valérie (2000) „The double ontology of Islamic calligraphy: a word-image on a folio from the Museum of Raqqada (Tunisia)“, u: Irvin Cemil Schick (ed.), *M. Ugur Derman Festschrift. Papers presented on the occasion of his sixty-fifth birthday*. Istanbul, Sabanci Universitesi, 313-340.
6. Hadžimejlić, Ćazim (2009) *Umjetnost islamske kaligrafije*. Sarajevo, Sedam, 67-103, 121-183. (odabrana poglavlja)
7. Kajmaković, Zdravko (1971) *Zidno slikarstvo u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.
8. Mazalić, Đoko (1965) *Slikarska umjetnost u Bosni i Hercegovini u tursko doba : (1500-1878)*. Sarajevo, Veselin Masleša.
9. Rakić, Svetlana (1998) *Ikone Bosne i Hercegovine (16 – 19. vek)*. Beograd, Zavod za zaštitu spomenika Kulture.
10. Teparić, Meliha (2016) “Muhamed Fadil - paša Šerifović kao kaligraf - hattat-“, u: *Anali Gazi Husrev-begove biblioteke*, sv. 23, br. 37. Sarajevo, Gazi Husrev-begova biblioteka, 179-196.
11. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Blair, Sheila S. (2008) *Islamic Calligraphy*. Edinburgh, Edinburgh University Press.
2. Lings, Martin (2005) *Splendours of Qur'an Calligraphy & Illumination*. Liechtenstein, Thesaurus Islamicus Foundation; London, Thames & Hudson.

H. Lid

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 452		Naziv predmeta: Rađanje grada: rani urbanizam Sarajeva	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na kontinuitet naseljenosti na području Sarajeva i kontinuitet arhitektonske djelatnosti od neolita do 15. stoljeća.		
Tematske jedinice:	U okviru predmeta izučavaju se antički urbanizam, pojava i razvoj refugija, te fortifikacijskih objekata od kasne antike do kasnog srednjeg vijeka na području Sarajeva. Poseban naglasak stavlja se na tipologiju naselja od ranog do kasnog srednjeg vijeka, t.j. od gradova kao fortifikacijskih, rezidencijalnih i administrativnih objekata i središta do naselja urbanih odlika. U navedenom kontekstu proučava se razvoj naselja tipa trg, podgrađe, varoš i grad-varoš, odnosno razvoj naselja od predurbane, preko protourbane i rane urbane do pune urbane faze razvoja Sarajeva. Posebna pažnja posvećuje se izučavanju sadržaja, funkcija, struktura, topografije, tipologije i terminologije antičkih i srednjovjekovnih naselja, te njihovom prostornom rasporedu i gospodarskom razvoju. Značajna pažnja posvećuje se izučavanju ranog osmanskog urbanizma za vrijeme prvih osmanskih namjesnika u Bosni i Hercegovini (15. stoljeće), a koji su ostavili trag na urbano tkivo Sarajeva.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o ranom urbanizmu na teritoriji Sarajeva. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

Handwritten signature

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bejtović, Alija (1979) "Srednjovjekovni grad Hodidid bio je na Vratniku u Sarajevu", u: <i>Radovi</i>, knjiga LXIV, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 20. Sarajevo, 107-148. 2. Fiala, Franjo (1890) "Predistorijski nalazi na Sobunaru kod Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i>. Sarajevo, 212-220. 3. Imamović, Enver (1998) „Korijeni Sarajeva – prehistorija i antika“, u: Dževad Juzbašić (ur.), <i>Prilozi historiji Sarajeva</i>. Sarajevo, Institut za istoriju i Orientalnit institut, 11-17. 4. Mesihović, Salmedin (2008) „INSCRIPTIONES LATINARVM SARAEVONENSIS“ (sa kratim pregledom 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

naseobinske kulture u antičko doba) – doprinos historiji sarajevskog područja u antičko doba, Historijska traganja I. Sarajevo, Institut za historiju, 9-68.

5. Mušeta-Aščerić, Vesna (2005) *Sarajevo i njegova okolina u XV stoljeću. Između Istoka i Zapada*, Sarajevo, Sarajevo Publishing. (odabrana poglavlja)
6. Pašalić, Esad (1959) "Rimsko naselje u Ilidži kod Sarajeva", u: *Glasnik Zemaljskog muzeja* 14. Sarajevo, 113-134.
7. Todd, Ines Aščerić (2004) „Neke napomene o problemima iz historije Isa-begove tekije“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 52-53. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 39-50.
8. Zlatar, Behija (1996) *Zlatno doba Sarajeva*. Sarajevo: Svjetlost, 1996. (odabrana poglavlja)
9. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Ćeman, Mirza Hasan (ur.) (2004) *Ilidža*. Sarajevo, Općina Ilidža. (odabrana poglavlja)
2. Grupa autora (1995) *Urbano biće Bosne*. Zbornik radova. Sarajevo, Institut za istoriju i Međunarodni centar za mir.
3. Bublin, Mehmed (1999) *Gradovi Bosne i Hercegovine. Milenijum razvoja i godine urbicida – The cities of Bosnia and Herzegovina. A Millenium of Development and the Years of Urbicide*. [dvojezično bosanskoenglesko izdanje]. Sarajevo, Sarajevo-Publishing.
4. Kovačević-Kojić, Desanka (1978) *Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države*. Sarajevo, Veselin Masleša.
5. Pašalić, Esad (1960) *Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Zemaljski muzej.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 411		Naziv predmeta: Historijske avangarde i neoavangarde		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5	
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.			
Preduslov za upis:	Nema			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz kolegij Historijske avangarde i neoavangarde studenti stiču znanja o teorijskim promišljanjima vezanim za termin "avangarda" (i njegove izvedenice tzv. "neoavangarda" i "postavangarda") odnosno o okvirima koje ovaj termin uspostavlja za diskusiju umjetničkih pokreta, inovacija i manifestacija kako u umjetnosti, tako i u fotografiji, videoumjetnosti, performansu, arhitekturi i dizajnu. Studenti će se prvo upoznati s protagonistima, djelima, međusobnim vezama i društvenim kontekstom avangardnih pokreta prve polovice dvadesetog stoljeća da bi kasnije razumjeli pojam neoavangarde, odnosno manifestacije historijskih avangardi na umjetnost 1950-ih i 1960-ih godina. Cilj rada na seminarima je sticanje sposobnosti kritičke analize najznačajnijih teorijskih tekstova o avangardi, kao i tekstova protagonista avangardnih pokreta, njihovih teorijskih eksplikacija, deklaracija, manifesta i programskih načela, koji su relevantni za razumijevanje avangardnih nastojanja. Studenti će se upoznati sa historijskim odnosno teorijskim korištenjem termina avangarda i onim što ga razlikuje od modernizma.			
Tematske jedinice:	Avangarda/modernizam: pitanja terminologije Peter Bürger i definicije avangarde Odnos avangarde i masovne kulture (Benjamin, Greenberg, Huyssen) Polemika oko Picassovih kolaža: avangarda ili ne? Futurizam kao destruktivna avangarda Ruska avangardna umjetnost u društveno-političkom kontekstu Bauhaus i avangarda između dva rata Dadaizam i nadrealizam Veza historijske avangarde i neoavangarde Neo-dada i »estetika smeća«			

H. →

	<p>Povratak readymade, pojam parodije i citatnosti u umjetnosti 1960tih Guy Debord i situacionistička internacionala Neoavangarda i kulturna industrija: Buchlochova kritika novog realizma Status umjetničkog djela (konceptualna »dematerijalizacija« i institucionalna kritika)</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: razumije kompleksnost termina avangarda i njegov odnos s modernizmom; razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; analizira, tumači, i kritički vrednuje likovna ostvarenja u odnosu na savremena tumačenja termina avangarda; u seminarskom radu istražuje, analizira, kritički promišlja, odabira teorijski okvir za analizu samostalno odabranih avangardnih ili neoavangardnih umjetničkih djela;</p> <p>Vještine: razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; proširuje znanja o umjetničkim pravcima 20. stoljeća, koristi ranije stečena znanja, primjenjuje ih kroz definirani problemski okvir; samostalno istražuje umjetničko stvaralaštvo i kritički odabire i primjenjuje teorijska promišljanja; dalje istražuje, kritički promišlja, odabire relevantnu literaturu i izvore i primjenjuje stečena znanja (tokom izrade seminarskog rada i njegove prezentacije) za pisanje naučnih radova, pripremu predavanja i prezentacija;</p> <p>Kompetencije: S obzirom da se predavanja zasnivaju na analizi teorijskih tekstova i umjetničkih djela kroz interaktivnu nastavu i grupnu diskusiju, gdje se razmatraju i postavljene hipoteze i argumentacija, studenti se osposobljavaju da kritički iščitavaju literaturu, da se uključuju u razgovor, koriste argumente, ali i razvijaju i perceptivno-kognitivne sposobnosti; Studenti stiču sposobnost da integriraju znanja i bave se složenijim problemskim pitanjima koja uključuju kritičko i kreativno mišljenje.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija;</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (20),</td> <td style="width: 20%;">20%</td> </tr> <tr> <td>2. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralna ispit,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ukupno</td> <td style="text-align: center;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (30),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (30),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bürger, Peter (1998) <i>Teorija Avangarde</i>. Beograd, Narodna knjiga. 2. Buchloh, Benjamin (2000) <i>Neo-Avantgarde and Culture Industry: Essays on European and American Art from 1955 to 1975</i>. Cambridge, MA: MIT Press. (odabrani eseji) 3. Bois, Y.A., Buchloch, B., Krauss, R., Foster H. (ed.) (2004) <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>. London, Themes and Hudson. (odabrana poglavlja) 4. S. Edwards i P. Wood (ur.) (2004) <i>Art of the Avant-Gardes</i> Yale University Press. 5. Zbornik teorijskih tekstova, deklaracija, manifesta. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krauss, Rosalind (1985) <i>The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths</i>. Cambridge, MA and London: MIT Press. 2. David Hopkins (ed.) (2006) <i>Neo Avant-Garde</i> Amsterdam. New York: Rodopi. 3. Greenberg, Clement (1986) <i>The Collected Essays and</i> 															

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	<p><i>Criticism, Volume 1: Perceptions and Judgments, 1939-1944.</i> John O Brian (ed.) Chicago, The University of Chicago Press.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Grej, Kamila (1978) <i>Ruski umetnički eksperiment.</i> Beograd, Svet umetnosti.5. Foster, Hal (1996) <i>The Return of the Real.</i> Cambridge, The MIT Press.
--	--

A.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 541	Naziv predmeta: Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa savremenom teorijom umjetnosti, koja ved sadrži predznanje iz psihoanalize, društvenih nauka i estetike. Cilj je predmeta omoguditi studentima da slobodno i kreativno upotrebljavaju naučenu terminologiju iz prethodnih predmeta.		
Tematske jedinice:	Prvi dio kursa posveden je različitoj interpretaciji slike kod Haideggera, Shapiroa i Derride, naime: šta je istina u slici Vincenta van Gogha Stare cipele sa pertlama i kako su je ovi autori interpretirali. U okviru kursa postavila bi se i neka pitanje o samoj percepciji, naime, da li je 'naša' percepcija konstrukt kulturoloških praksi? I da li je govor o univerzalnoj formi percepcije, koja je prisutna u 'ljudskoj prirodi', samo invencija zapadnoevropskog etnocentrizma ili je ona univerzalna mogudnost koja se realizira na različite načine u različitim kulturološkim kontekstima? Na kursu de se postaviti pitanje na koji je način sam diskurs o prevazilaženje okvira slike i gubljenju centra u slici povezan s diskursom o decentraliziranom „ja“, s diskursom prevazilaženja subjekta, te kakav je odnos između slike i riječi. Pitanja o kolonijalizmu i feminizmu koja su bila postavljena na prijašnjem kursu biti de dopunjena novom literaturom.		
Ishodi učenja:	Znanja: Studenti će biti u stanju razumjeti i interpretirati različite teorije umjetnosti. Vještine: Razumijevanje i tumačenje savremenih teorija umjetnosti. Kompetencije: Analiza savremenih umjetničkih tendencija.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, interaktivna nastava, grupna diskusija		

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja, br. bodova (30), 30% 3. Završni ispit (30% pismeno i 20% usmeno) br. bodova (50), 50% <li style="padding-left: 20px;">Ukupno br. bodova (100), 100% <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi. Kritično iščitavanje teorijskih tekstova i interaktivnost na nastavi. • Usmena i pismena provjera znanja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Derrida, Jacques (1988) <i>Istina u slikarstvu</i>. Sarajevo, Svjetlost. 2. Heidegger, Martin (1959) <i>Izvor umjetničkog djela</i>. Zagreb, Mladost. 3. <i>Slika i riječ</i> (priredila Sonja Briski Uzelac) (2005.) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Preziosi, Donald (ed.) (1998) <i>The Art of Art History</i> Oxford : New York, Oxford University Press. 5. Izabrani eseji od Rosalind E. Krauss, Hal Foster, Benjamin Buchloh, Craig Owens... 6. Merleau-Ponty, Maurice (1968) <i>Oko i duh</i>. Beograd, Zodijak. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kritički termini istorije umetnosti</i> (priredili: R. Nelson i R. Shift) (2004) Novi Sad, Svetovi. 2. <i>Plastički znak</i> (priredili: N. Mišević i M. Zinaid) (1981) Rijeka, Izdavački centar Rijeka. 3. <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica</i> (priredila Ljiljana Kolečnik) (2005) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Grojs, Boris (2011) <i>Umjetnost utopije</i>. Beograd, <i>Plavi krug</i>. 5. Buck-Morrs, Susan (2005) <i>Svet snova i katastrofa</i>. Beograd, Circulus 6. Deleuze, Gilles (2003) <i>Francis Bacon: the Logic of Sensation</i>. London, Continuum. 7. Nochlin, Linda (1971) <i>Realism</i>. London, Penguin Book.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 521	Naziv predmeta: Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na estetske vrijednosti kiparstva i zanatskih radova osmanskog i ranog postosmanskog perioda u Bosni i Hercegovini s akcentom na Sarajevo.		
Tematske jedinice:	Student će biti upoznat s arhitektonskim objektima neposredno vezanim za trgovinu i zanatstvo (dućani, bezistani, hanovi, karavansaraji, daire, kreveta), načinom na koji su zanati utjecali na urbanizam sarajevske čaršije. Analiziraće se hijerarhija esnafske organizacije, te ispitati povezanost između tesavufa (derviša) i esnafa. Naročite tematske cjeline biće posvećena historiji kiparstva, kazandžijskog i kujundžijskog zanatstva u Bosni i Hercegovini, te razvoju formi, stilova i motiva. Posbna pažnja biće data razvoju ćilimarstva s akcentom na fenomen bosanskog ćilima i banjalučke serdžade. Posljednje nastavne cjeline rezervisane su za javljanje novih formi i stilova za vrijeme austrougarskog razdoblja, te ispitivanje istog kroz prizmu kulturalne politike.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o kiparstvu i umjetničkom zanatstvu Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti kiparstva i umjetničkog zanatstva Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku</p>		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	određenih perioda.															
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 25%;">br. bodova (10),</td> <td style="width: 25%;">10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ukupno</td> <td style="text-align: center;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aščerić-Todd, Ines (2015) „The Guilds and the State“, u: Ines Aščerić-Todd, <i>Dervishes and Islam in Bosnia : sufi dimensions to the formation of Bosnian Muslim society</i>. Leiden : Boston, Brill 136-142. 2. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno - istorijskog i prirodnog nasljeđa Bosne i Hercegovine. 3. Cordileone, Diana Reynolds (2010) „Swords Into Souvenirs: Bosnian Arts and Crafts Under Habsburg Administration“, u: <i>Doing Anthropology in Wartime and in Warzones. World War I and the Cultural Sciences in Europe</i>, Reinhold Johler, Christian Marichetti & Monique Scheer (ed.). Bielefeld, Transcript, 169-190. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

4. Cordileone, Diana Reynolds (2014) „Inventing Traditions in Bosnia: The Sarajevo Carpet Factory 1878-1918“, u: *Wechselwirkungen, Austro-Hungarian Rule in Bosnia*, Ruthner, Reynolds-Cordileone, Reber i Detrez (ed.). New York, Peter Lang, 185-207.
5. Karamehmedović, Muhamed (1980) *Umjetnička obrada metala*. Sarajevo, Veselin Masleša. (odabrana poglavlja)
6. Kreševljaković, Hamdija (1958) *Esnafi i obrti u starom Sarajevu*. Sarajevo, Narodna prosvjeta. (odabrana poglavlja)
7. Vladić-Krstić, Bratislava (1978) “Ćilimarstvo u Bosni i Hercegovini”, u: *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*, nova serija, sveska 32, etnologija (1977). Sarajevo, Zemaljski muzej, 225-296.
8. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Mladenović, Ljubica (1958) *Umetnička obrada metala u Bosni i Hercegovini od dolaska Turaka do danas*. Beograd, Muzej primenjene umetnosti.
2. Mazalić, Đoko (1967) *Leksikon umjetnika : slikara, vajara, graditelja, zlatara, kaligrafa i drugih koji su radili u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.

A-10

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 510		Naziv predmeta: Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Predmet se fokusira na fenomen pojave instalacije, performansa i videoumjetnosti, odnosno medija koji su redefinirali status i ulogu umjetničkog objekta, umjetnika i posmatrača. Studenti će se upoznati s pitanjima: na koji je način društveno-ekonomski i tehnički razvoj utjecao na promjenu umjetničke prakse od 1960-ih do danas, kao i na redefinicije „medija“; kako otvorene i heterogene umjetničke tendencije proizvode „novog“ posmatrača; kako se takva umjetnost pozicionira u odnosu na širi kontekst politike i masovnih medija; na koji način globalizacija utiče na politiku produkcije, postavke, „konzumacije“ umjetnosti... Cilj predmeta je definiranje pojma „postobjektna“ umjetnost kao i njemu srodnih varijanti, kakve su „dematerijalizacija umjetničkog objekta“ Lucy Lippard ili „reaktivna umjetnost“ Josepha Kosutha – da bi se razumjele umjetničke pojave koje su zasnovane na korištenju vanumjetničkih sredstava i materijala, što je iniciralo događaje i situacije u kojima je vremenski i prostorni status umjetničkog djela temeljno transformiran. Kroz predavanja, seminare i vježbe student će ovladati „novim“ umjetničkim medijima (instalacija, video, performans, elektronski mediji), kao i umjetničkim pravcima i protagonistima – antiform umjetnosti, siromašne umjetnosti, procesualne umjetnosti, <i>body arta</i>, performansa, konceptualne umjetnosti, i recentnijim umjetničkim pojavama: relacijske umjetnosti, pitanjima identiteta ili političke uloge umjetnosti u društvu (npr. <i>community-based art</i>). Kroz seminarski rad nastave studenti kritički iščitavaju teorijsku literaturu, analiziraju je i tumače, i to kroz grupnu diskusiju, učešće u raspravi, gdje se podstiče i hipotetičko razmišljanje.</p>		

Handwritten signature

Tematske jedinice:	<p>Dematerijalizacija umjetnosti: teorijska promišljanja „Nova“ skulptura, skulptura u „proširenom polju“ <i>Happening</i> i ambijentalna umjetnost Fluxus performans i film <i>Land art</i> i <i>site-specific</i> umjetnost Konceptualna umjetnost: performans, instalacija i video Body art: feminizam i radikalni pristupi u odnosu na tijelo kao materijal i kao medij Video kao kritika masovnih medija Pitanje indentiteta: performans i video Institucionalizacija instalacije, globalizacija i <i>site-specific</i> umjetnost 1990-ih Video instalacija, narativni video, <i>filmic</i> video Relacijska estetika i relacijski antagonizam <i>Community-based</i> umjetnost i nova uloga umjetnika (multidisciplinarna praksa)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Razumije osnovne karakteristike umjetnosti instalacije, videa i performansa; Usvaja znanja iz teorije umjetnosti u kontekstu postobjektne umjetnosti; Sposobnost da protumači umjetničko djelo zasnovano na “dematerijalizaciji”, temporalnosti, participaciji publike u odnosu na historijsko-umjetnička znanja i vlastite perceptivno-kognitivne sposobnosti; Analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na slične umjetničke pojave koje se javljaju na bosanskohercegovačkoj likovnoj sceni;</p> <p>Vještine: primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti sa znanjima iz postobjektne umjetnosti i teorije u istraživanju i analizi samostalno odabranih djela; odabir, vrednovanje i sinteza teorijskih promišljanja u analizi umjetničkih djela;</p> <p>Kompetencije: samostalno istražuje, analizira i tumači umjetničke pojave zasnovane na dematerijalizaciji umjetničkog predmeta; u okviru seminarskih radova studenti se uče postavljati hipoteze, ciljeve i zadatke koje će im pomoći u daljim studijskim istraživanjima i pisanju naučnih radova; učešćem u grupnoj diskusiji ili grupnom rješavanju problema (interpretaciji djela ili kritičkim iščitavanju literature) stiče se sposobnost za kritičku analizu, branjenje stavova, ali isto tako i poštovanje mišljenja drugih što je izrazito značajno za sticanje vještina timskog rada.</p>

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Analiza primjera postobjektne umjetnosti u kolekcijama bosanskohercegovačkih muzeja i galerija (Ars Aevi, Umjetnička galerija BiH) kao i u okviru povremenih izložbi</p>															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Presentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova. Studenti treba da se aktivno uključe u analizu odabranih primjera postobjektne umjetnosti tokom posjeta muzejima/galerijama umjetnosti.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bishop, Claire (2005) <i>Installation Art: A Critical History</i>. New York, Routledge. 2. Bishop, Claire (2012) <i>Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship</i>. London : New York, Verso. (odabrana poglavlja) 3. Goldberg, RoseLee (2004) <i>Live Art: Performance Since 1960</i>. New York, Thames and Hudson. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

4. Rush, Michael (2007) *Video Art*. New York, Thames & Hudson
5. Zbirka tekstova

Dopunska:

1. Bourriaud, Nicolas (1998) *Relational Aesthetics*. Les Presses du Réel, Dijon.
2. Jovičević, Aleksandra i Vujanović Ana (2007) *Uvod u studije performansa*. Beograd, Fabrika Knjiga.
3. Kwon, Minwon (2002) *One Place After Another: Site-Specific Art and Locational Identity*. Cambridge : MA, The MIT Press.
4. Reiss, Julie H. (2001) *From Margin to Center: The Spaces of Installation Art*. Cambridge : MA : London, The MIT Press.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 540		Naziv predmeta: Muzejska teorija i praksa	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenta sa osnovama muzejske teorije i prakse u kontekstu muzeja umjetnosti. Teorijski dio nastave bavi se pitanjima savremene muzeološke misli, odnosom sa historijom i teorijom umjetnosti, kulturalnim studijima, filozofijom i drugim srodnim disciplinama. Studenti će se upoznati s temama kao što su: "muzej umjetnosti kao ritual;" Foucault efekt u muzejskim studijama; spektakularizacija muzejske arhitekture, stalnih postavki i izložbi (fenomen <i>blockbuster</i> izložbi); muzej umjetnosti kao tržišni centar; razvoj muzeja u odnosu na kreativne ekonomije i ekonomije zasnovane na znanju. Cilj predmeta je i upoznati studente sa specifičnim funkcijama djelatnosti muzeja umjetnosti, od izlagačke, edukativne, konzervatorske, do menadžmenta muzejskih kolekcija (obrađa, katalogizacija, deponovanje, pakovanje, izvoz umjetničkih djela), odnosa s javnošću i marketinga u muzeju. Kroz praktično iskustvo (vježbe), koje će se organizirati u prostorijama muzeja, studentima će se omogućiti da primjenjuju teorijska znanja na konkretnim praktičnim zadacima.		
Tematske jedinice:	Misijska i funkcija muzeja: teorijska razmatranja Prikupljanje i izlaganje umjetničkih djela (historijski pregled) i kritički osvrt na recentniju muzejsku praksu Savremeni pristupi pri koncepciji stalnih muzejskih postavki Definiranje projekata za praktični dio nastave Komerrijalizacija muzeja: muzej kao <i>shopping centar</i> , arhitektura spektakla, <i>blockbuster</i> izložbe Javna uloga i funkcija muzeja: Odnos prema društvenoj zajednici Muzeji i publika: Istraživanje muzejske publike i evaluacija programskih aktivnosti Izazovi muzejske edukacije Tipovi obrazovnih programa u muzejima umjetnosti		

U. A.

	<p>Foucault efekt u muzejskim studijama Od kritike muzejskih institucija do institucionalizacije kritike Problem funkcioniranja muzeja u BiH: analiza studija slučaja Restitucija i repatrijacija: pitanja povrata umjetnina u BiH</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: usvaja osnove muzejske teorije; razumije muzejske funkcije i osnovne aspekte muzejskog rada; razumije i identifikuje različite pristupke u koncepciji muzejskih izložbi; identifikuje, tumači i vrednuje obrazovne pristupe u muzeju/galeriji; analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na specifičnosti muzejskog okruženja u bosanskohercegovačkom kontekstu.</p> <p>Vještine: istražuje, analizira, kritički promišlja i odabira teorijski okvir za analizu bosanskohercegovačkih muzeja, njihove historije, programskih usmjerenja, misije i praktičnih aspekata; primjenjuje opću literaturu iz muzejskih studija na specifičnosti muzeja umjetnosti; primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti, praktična znanja i iskustva iz likovne umjetnosti sa znanjima iz muzejske teorije i prakse u cilju koncepcije i realizacije izložbi; koristi znanja iz muzejske pedagogije u vanmuzejskom okruženju; koristi savremene vještine vođenih muzejskih obilazaka (usmjerenog propitivanja), koji razvijaju perceptivno-kognitivne sposobnosti djece (kritičko i kreativno mišljenje) u programima za škole; planira, priprema i realizuje obrazovni program u muzeju/školi (u sklopu predmeta likovna kultura); priprema izložbu u odnosu na specifičnosti muzejske/galerijske ustanove</p> <p>Kompetencije: integrira usvojena znanja i osposobljava se da ih dalje samostalno nadograđuje; sposobnost za kritičku analizu i vrednovanje muzejskih praksi (načina koncepcije i realizacije izložbi, programskog rada kao i načine vođenja zbirke) u odnosu na literaturu koja se obrađuje u sklopu nastave, koja uključuje i praktične aspekte muzejskog rada; kroz praksu stiče vještine timskog rada kroz seminare i grupnu diskusiju izgrađuje vještine kritičkog mišljenja i hipotetičkog mišljenja.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Praktična nastava u muzeju.</p>

Handwritten signature or initials.

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Izvještaj o praktičnom radu,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) praktičnog zadatka i metodologije njegove izrade • Izvještaj o praktičnom radu (10 stranica) • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Art and its Publics</i> (2003) McClellan, Andrew (ed.), Malden, Ma, Blackwell Pub. (odabrana poglavlja) 2. <i>Grasping the World: the Idea of the Museum</i> (2004) D. Preziosi, C. Farago (ed.) Aldershot, Ashgate Publishing Company (odabrana poglavlja) 3. Mandić, Asja (2014) <i>Izazovi muzejske edukacije</i>. Sarajevo: Dobra knjiga. 4. McClellan, Andrew (2008) <i>The Art Museum: From Boulée to Bilbao</i>. Berkley : CA : London, University of California Press. 5. <i>Savremena umetnost i muzej: kritika političke ekonomije umetnosti</i> (2013) Stojanović, Jelena (ur.) Beograd, Muzej savremene umetnosti. (odabrana poglavlja) 6. Zbornik tekstova 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Dopunska:

1. Belcher, Michael (1991) *Exhibitions in Museums*. Washington DC, Smithsonian Institutions Press.
2. Dewdney, A., Dibosa, D. i Walsh V. (2013) *Post-Critical Museology: Theory and Practice in Art Museum*. New York, Routledge.
3. *Muzeji koji privlače pažnju* (2010) Oliva, A. Bonito. Beograd, Clio.
4. Roberts, Lisa (1997) *From Knowledge to Narrative: Educators and the Changing Museum*. Washington, London, Smithsonian Institution Press.
5. Serota, Nicholas (1996) *Experience or Interpretation: The Dilemma of Museums of Modern Art*. Lodon, Thames and Hudson.
6. *Vodič kroz muzejske studije* (2014) Sharon Macdonald, (ur). Beograd, Clio.

U.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 523	Naziv predmeta: Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu																	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5															
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Potaknuti razumijevanja pojma moderniteta u BiH u susretu kulturno-civilizacijskih krugova i veza bh umjetnosti sa izvorima evropske moderne i avangarde.																	
Tematske jedinice:	Umjetnost na prijelazu 19./20.stoljeća u Bosni i Hercegovini. Susreti kulturno-civilizacijskih krugova i smjena osmanske uprave A.-Ug administracijom. Vrijeme tanzimata. Modaliteti definiranja i razumijevanja pojma moderniteta u lokalnom kontekstu. Prvi bh umjetnici na evropskim likovnim akademijama. Refleksije evropskog moderniteta u likovnim umjetnostima, arhitekturi i urbanizmu BiH. Bh umjetnici i Bauhaus.																	
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja																	
Metode izvođenja nastave:	Predavanja; Posjete tematskim izložbama i zbirka; Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja; Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki; posjete naučnim institucijama, umj.zbirka, arhivima.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalni rad studenata,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Prisustvo na nastavi,</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> analiza tekstova,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td> Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%	3. Prisustvo na nastavi,			analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%																
2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%																
3. Prisustvo na nastavi,																		
analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

	<p>1. Završni ispit, br. bodova (50), 50%</p> <p>2. Samostalni rad studenata, br. bodova (30), 30%</p> <p>3. Prisustvo na nastavi, analiza tekstova, br. bodova (20), 20%</p> <p>Ukupno br. bodova (100), 100%</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1894-1923</i> (1978) Sarajevo, UGBiH. 2. <i>Wechselwirkungen: Austria-Hungary, Bosnia-Herzegovina, and the Western Balkans, 1878-1918</i> (2015) (ed. By Clemens Ruthner, Diana Reynolds Cordileone, Ursula Reber, and Raymond Detrez). Peter Lang Inc. 3. <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i> (2016) Sarajevo, ICOMOS BiH. http://openarchive.icomos.org/1775/1/ICOMOS%20AU%202016%20-%20WEB.pdf 4. Krzović, Ibrahim (2004) <i>Arhitektura secesije u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Sarajevo-Publishing. 5. Kurto, Nedžad (1998) <i>Arhitektura Bosne i Hercegovine : razvoj bosanskog stila</i>. Sarajevo, Sarajevo-Publishing : Međunarodni centar za mir. 6. Hodžić, Abadžić Aida (2014) <i>Selman Selmanagić i Bauhaus</i>. Sarajevo, Bošnjački Institut. 7. Žmegač, Viktor (2012) <i>Bečka moderna: povijest jedne kulture</i>. Zagreb, MH. 8. Mladenović, Ljubica (1982) <i>Građansko slikarstvo u Bosni i Hercegovini u XIX veku</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 9. Hodžić, Abadžić Aida (2003) <i>Bosanskohercegovačka mapa 20. stoljeća</i>. Sarajevo, KZB 'Preporod'/CPU,

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Sarajevo, oktobar, 2003. (prvi dio)

Dopunska:

1. Besarović, Risto (1974) *Iz kulturnog života u Sarajevu pod austro-ugarskom upravom*. Sarajevo, Veselin Masleša.
2. Todorova, Maria (2009) *Imagining the Balkans*. New York, Oxford University Press.
3. Spasojević, Borislav (1999) *Arhitektura stambenih palata austrougarskog perioda u Sarajevu*. Sarajevo, Rabic.
4. Hodžić, Abadžić Aida (2011) „Kultura odijevanja u Bosni i Hercegovini na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće- uloga i značaj ilustracija i priloga u časopisu „Nada“ (1895.-1903.)“, u: *Zbornik radova naučnog skupa „Odjeća kao simbol identiteta“*, Bihać, Tehnički univerzitet, 13-29.
5. Janković, Živorad (2007) *Muhamed Kadić – život i djelo*. Sarajevo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine : Bošnjački institut - Fondacija Adila Zulfikarpašića.
6. Kadić, Emir (2010) *Arhitekt Reuf Kadić i početci moderne arhitekture u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, autor (Toronto, samizdat)
7. Milošević, Predrag (2007) *Mate Baylon, arhitekta*. Beograd, Zadužbina Andrejević.
8. Sparks, Mary (2014) *The Development of Austro-Hungarian Sarajevo 1878-1918: An Urban History*. London, Bloomsbury.

1
H. P.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 1 od 1

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU
Katedra za historiju umjetnosti

II CIKLUS STUDIJA

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti: Moderna i savremena umjetnost – naučni smjer i druga studijska grupa

Sarajevo, 2019. godina

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 440	Naziv predmeta: Sociologija kulture i umjetnosti		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se uspostavi interdisciplinarni, kontekstualni pristip modernim sociološkim i umjetničkim problemima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Šta je ideja kulture? (Terry Eagleton)2. Na koji način simbolička moć Pierra Bourdiea konstituiše «pravila umjetnosti»?3. Da li različite kulture formiraju različite koncepcije o moralnim i estetskim shvatanjima svijeta? Da li je moguće univerzalno pravilo o razumjevanju kultura? (Clifford Geertz)4. Analiza Foucaultovog pojma «biomoć».5. Problem anonimnog nomadskog subjekta kod Gillesa Delezeua.6. Odnos simulacije i zbilje: Jean Baudrillard.7. Homo sacer: politički položaj modernog čovjeka nad kojim je moguć svaki eksperiment.8. Provjera znanja studenata9. Odnos globalizacije i lokalne kulture u razumjevanju umjetničkog djela.10. Revolucionarni elementi u avangardnoj umjetnosti.11. Nesvjesna moć simbola.12. Postkolonijalna teorija, problem "drugog".13. Odnos relativizma i posmodernizma.14. Da li je moguće poslije pada Berlinskog zida govoriti o sukobu klasa?15. Diskusija		
Ishodi učenja:	Znanje: Poznavanje savremenih socioloških teorija koje problematiziraju značenje umjetnosti iz društvenog konteksta. Vještine: Analiziranje umjetničkih djela sa osvrtom na političko-sociološki kontekst. Kompetencije: Kritično osvrtnje na savremene političke i društvene tendencije.		

HJD

Metode izvođenja nastave:	Predavanje, interektivna nastava.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (20),</td> <td style="width: 20%;">20%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralna ispit,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Seminarski rad • Usmena i pismena provjera znanja 	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%	3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%														
3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agamben, Giorgio (2006) <i>Homo sacer</i>. Zagreb, Multimedijalni institut. 2. Baudrillard, Jean (2001) <i>Simulacija i zbilja</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 3. Bourdieu, Pierre (2003) <i>Pravila umjetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. 4. Eagleton, Terry (2002) <i>Ideja kulture</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 5. Foucault, Michel (2002) <i>Nadzirati i kažnjavati</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. 6. Geertz, Clifford (1998) <i>Tumačenje kultura</i>. Beograd, XX vek. 7. Deleuze, Gilles i Felix Guatta (1991) <i>Anti-edip</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argan, Giulio Carlo (1982) <i>Studije o modernoj umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 2. Dorfles, Gillo (1991) <i>Pohvala disharmoniji</i>. Novi Sad, Svetovi. 3. Francastel, Pierre (1974) <i>Studije iz sociologije umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 410		Naziv predmeta: Izvori moderne umjetnosti													
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5												
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara													
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.														
Preduslov za upis:	Nema														
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jeste osposobiti studente da razumiju pojavu i dinamiku moderne umjetnosti u njenom društveno-historijskom i kulturnom kontekstu i da teorijske spoznaje mogu primijeniti u analizi i interpretaciji likovnih djela.														
Tematske jedinice:	Temeljni pojmovi moderne kulture; modernost/modernizam/modernitet/avangarda; Moderno i klasično Moderno i "primitivno" Tema grada u kulturi moderniteta Izvori moderne arhitekture i dizajna														
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja														
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, kritička analiza odabranih tekstova, posjete izložbama i zbirka (samostalan istraživački rad u naučnim institucijama, arhivama, zbirka - priprema seminara)														
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Prisustvo i akti. na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalan istraživački rad,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit (integralni),</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>			1. Prisustvo i akti. na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Samostalan istraživački rad,	br. bodova (30),	30%	3. Završni ispit (integralni),	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prisustvo i akti. na nastavi,	br. bodova (20),	20%													
2. Samostalan istraživački rad,	br. bodova (30),	30%													
3. Završni ispit (integralni),	br. bodova (50),	50%													
Ukupno	br. bodova (100),	100%													

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U: D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argan, G. C. i A. B. Olliva (2006) <i>Moderna umetnost 1770/1970/2000</i>. Beograd, Clio. (samo prvi svezak) 2. Hodžić, Aida Abadžić (2008) <i>Stilska i normativna dekomponiranja</i>, Sarajevo, Tugra. (samo str. 15-67.) 3. Pevsner, Nikolaus (1972) <i>Izvori moderne arhitekture i dizajna</i>. Beograd, Jugoslavija. 4. Rhodes, Colin (1994) <i>Primitivism and modern art</i>. London, Thames and Hudson. 5. Grupa autora (2004) <i>Kritički termini istorije umetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. (odabrana poglavlja: avangarda, modernizam, primitivno, ritual, lijepo, ružno, stil) 6. Mumford, Luis (2006) <i>Grad u istoriji: njegov postanak, njegovo menjanje, njegovi izgledi</i>. Novi Beograd, Book & Marso. (samo poglavlja 15, 16, 17. 18.) 7. Argan, G.C (1982) <i>Studije o modernoj umetnosti</i>. Beograd, Nolit. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Y Gasset, Jose Ortega (2003) <i>Pobuna masa</i>. Zagreb, Golden marketing. 2. Pintarić, Vera Horvat (2009) <i>Tradicija i moderna</i>. Zagreb, HAZU, Gliptoteka. 3. Pintarić, Vera Horvat (2001) <i>Svjedok u slici – nove figure za nove stvarnosti u eri moderne</i>. Zagreb, Matica hrvatska. 4. Kler, Žan (Clair, Jean) (2006) <i>Odgovornost umetnika-avangarde između terora i razuma</i>. Čačak, Gradac. 5. Žmegač, Viktor (2006) <i>Od Bacha do Bauhauusa: povijest njemačke kulture</i>. Zagreb, Matica hrvatska. 6. Lynton, Norbert (1989) <i>The Story of Modern Art</i>. Oxford, Phaidon. (samo str. 7-55)

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 450	Naziv predmeta: Uvod u filmologiju		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem filmske umjetnosti, s različitim filmskim žanrovima, kao i s razvojem filmske tehnike. Unutar kursa predviđene su i projekcije i analize filmova.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Montaža atrakcije: Sergei Eisenstein2. Kadar i tačka gledanja: Čovjek sa filmskom kamerom Dziga Vertov3. Dubinski i površinski kadar: Građanin Kejn: Orson Welles4. Teatar i film: Analiza filma Jeana Renoira: Velika iluzija5. Film i druge umjetnosti6. Slike-pokret: Gilles Deleuze7. Slike-vrijeme: Gilles Deleuze8. Polusemestralna provjera znanja studenata9. Semiologija filma: Christian Metz10. Odnos naratora, lika i gledaoca u filmu11. Analiza slike i zvuka12. Avangarda i film: Luis Buñuel13. Italijanski neorealizam14. Analiza filma Michelangela Antonionia: L'avventura15. Diskusija		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će se upoznati sa osnovama istorije filma, te će usvojiti određenu terminologiju iz teorije filma. Vještine: Upoznavanje sa osnovnim elementima filmskog jezika. Kompetencije: Saznanje o procesu snimanja filma.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, internaktivna nastava, grupna diskusija, projekcije filmova.		

Handwritten signature or initials

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;">1.</td> <td style="width: 85%;">Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna ispit, br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad, br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit, br. bodova (40),</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Presentacija • Seminarski rad (5-10 stranica) • Usmena provjera znanja 	1.	Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),	20%	2.	Polusemestralna ispit, br. bodova (20),	20%	3.	Seminarski rad, br. bodova (20),	20%	4.	Završni ispit, br. bodova (40),	40%		Ukupno br. bodova (100),	100%
1.	Aktivnost na nastavi, br. bodova (20),	20%														
2.	Polusemestralna ispit, br. bodova (20),	20%														
3.	Seminarski rad, br. bodova (20),	20%														
4.	Završni ispit, br. bodova (40),	40%														
	Ukupno br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajzenštajn, Sergej (1979) <i>Montaža atrakcije</i>. Beograd, Nolit. 2. Bazin, Andre (1966) <i>Šta je film</i>. Beograd, Institut za film. 3. Deleuze, Gilles (2000) <i>Pokretne slike</i>. Novi Sad, Književna zajednica Zorana Stojanovića. 4. Leo Braudy & Marshall Cohen (ed.) (1999) <i>Film Theory and Criticism</i>. Oxford, Oxford University Press. 5. Omon, Žak i Mišel Mari (Jacques Aumont, Michel Marie) (2007) <i>Analiza filmova</i>. Beograd, Clío. 6. Stojanović, Duško i Nevena Daković (2001–2002) <i>Leksikon filmskih teoretičara</i>. Beograd. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Michelson, Annette (2003) <i>Filozofska igračka</i>. Beograd, B92. 2. Musabegović, Sadudin (2007) <i>Film kao vremenski oblik</i>. Sarajevo, Armis print. 3. Žižek, Slavoj (2008) <i>Pervertitov vodič kroz film</i>. Zagreb, Trvđa. 4. Lotman, Juri (1976) <i>Semiotika filma</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 5. Morin, Edgar (1967) <i>Film ili čovjek iz mašte</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 6. Kracaure, Seigfrid (1971) <i>Priroda filma I, II</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 7. Aristarco, Guido (1974) <i>Istorija filmskih teorija</i>. Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 8. Bordwell, David (2005) <i>O povijesti filmskog stila</i>. Zagreb, Hrvatski filmski savez. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 422	Naziv predmeta: Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na odlike osmanske arhitekture i urbanizma Bosne i Hercegovine, te značaj istog na opšte kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine.		
Tematske jedinice:	olegij započinje predavanjima o opštim odlikama osmanske arhitekture, na koje će se nadovezati uporedna analiza srednjovjekovnog i osmanskog urbanizma u Bosni i Hercegovini. U nastavku će se dati pregled odabranih primjera objekata osmanske arhitekture u Bosni i Hercegovini, te posebno analizirati osmanska arhitektura i urbanizam na primjeru Foče i Banja Luke. Osmanska arhitektura i urbanizam u Bosni i Hercegovini ostavili su veliki trag u Sarajevu, stoga će se tokom druge polovine semestra najviše posvetiti osmanskom urbanizmu 16. i 17. stoljeća u Sarajevu, te odabranim prosvjetnim, sakralnim, javnim, trgovačkim, te rezidencijalnim arhitektonskim ostvarenjima.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz arhitekture i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti arhitekture i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

H. D.

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bećirbegović, Madžida (1974) „Prosvjetni objekti islamske arhitekture u Bosni i Hercegovini“, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, br. 20-21. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 249-294, 334-336. 2. Bećirbegović, Madžida (1990) <i>Džamije sa drvenom munarom u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja). 3. Bejtić, Alija (1953) “Banja Luka pod turskom vladavinom”, u: <i>Naše Starine</i>, 91-116. 4. Bejtić, Alija (1956) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 23-75. 5. Bejtić, Alija (1957) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 33-62. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature: A. D.

6. Čelić, Džemal i Mehmed Mujezinović (1969) *Stari mostovi u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja).
7. Handžić, Adem (1975) „O formiranju nekih gradskih naselja u Bosni u XVI stoljeću (uloga države i vakufa)“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 25. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 133-169.
8. Hartmuth, Maximilian (2010) „The history of centre-periphery relations as a history of style in Ottoman provincial architecture,“ u: Maximilian Hartmuth (ed.), *Centres and peripheries in Ottoman architecture: rediscovering a Balkan heritage*. Sarajevo: Stockholm, Cultural Heritage without Borders, 18-29.
9. Pašić, Amir (1994) *Islamic Architecture in Bosnia and Hercegovina*. Istanbul, Research Centre for Islamic History, Art, and Culture, 13-155.
10. Zbirka tekstova i vizualnog materijala

Dopunska

1. Andrejević, Andrej (1984) *Islamska monumentalna arhitektura u Jugoslaviji*. Beograd, Filozofski fakultet u Beogradu : Institut za istoriju umetnosti : Srpska akademija nauka i umetnosti, Balkanološki institut.
2. Kemura, Sejfudin (1910) *Sarajevske džamije i druge javne zgrade turske dobe*, (separat). Sarajevo, Zemaljska štamparija.
3. Zlataar, Behija (2010) *Gazi Husrev-beg*. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 430		Naziv predmeta: Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s osnovnim oblicima i principima stručnog i naučnog rada u području historije umjetnosti, te s razvojem i dosezima historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Cilj izučavanja predmeta predstavlja i upoznavanje s razvojem institucija i oblika i metodologije rada u području historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Poseban cilj predstavlja razvijanje etike u stručnom i naučnom radu.		
Tematske jedinice:	Naučno mišljenje, spoznajni procesi i institucije u historiji umjetnosti: predmeti i područja istraživanja, problemi u istraživanju, problemi u prezentaciji, problemi u objavljivanju, zaštiti i tretiranju historijsko – umjetničkog naslijeđa. Konteksti istraživanja u historiji umjetnosti. Izvori za istraživanja u historiji umjetnosti. Tok i metodologija istraživanja u historiji umjetnosti. Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz metodologije naučnog rada u historiji umjetnosti. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja. Vještine: Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti. Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno djelovati unutar date oblasti.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		
Metode provjere znanja sa strukturom	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i		

Handwritten signature or initials

<p>ocjene¹:</p>	<p>na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3. Esej, završni ispit,</td> <td>br. bodova (45),</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Esej (45%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (45%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%	3. Esej, završni ispit,	br. bodova (45),	45%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%											
2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%											
3. Esej, završni ispit,	br. bodova (45),	45%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hans Belting, Heinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.) (2007) <i>Uvod u povijest umjetnosti</i>. Zagreb, Fraktura. Preziosi, Donald (ed.) (2009) <i>The Art of Art History</i>. Oxford History of Art, London, Oxford University Press. Šamić, Midhat (1990) <i>Kako nastaje naučno djelo – uvođenje u metodologiju i tehniku naučno-istraživačkog rada. Opšti pristup</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, 1990. (i druga izdanja). Zbirka tekstova i vizualnog materijala <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Antal, Frederick (1949) „Remarks on the Method of Art History I“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 551/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Feb., 1949), 49-52. Antal, Frederick (1949) „Remarks on the Method of Art History II“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 552/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Mar., 1949), 73-75. Murdoch, John (1993) “Attribution and the Claim to 												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

Objectivity", u: *International Journal of Cultural Property* (IJCP), 2/II, New York, Berlin, Walter de Gruyter & Co, 319-334.

4. Orwicz, Michael R. (1985) *Critical Discourse in the Formation of a Social History of Art: Anglo-American Response to Arnold Hauser*, u: *Oxford Art Journal* 2/VIII, Oxford: Oxford University Press, 52-62.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 411		Naziv predmeta: Historijske avangarde i neoavangarde	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz kolegij Historijske avangarde i neoavangarde studenti stiču znanja o teorijskim promišljanjima vezanim za termin "avangarda" (i njegove izvedenice tzv. "neoavangarda" i "postavangarda") odnosno o okvirima koje ovaj termin uspostavlja za diskusiju umjetničkih pokreta, inovacija i manifestacija kako u umjetnosti, tako i u fotografiji, videoumjetnosti, performansu, arhitekturi i dizajnu. Studenti će se prvo upoznati s protagonistima, djelima, međusobnim vezama i društvenim kontekstom avangardnih pokreta prve polovice dvadesetog stoljeća da bi kasnije razumjeli pojam neoavangarde, odnosno manifestacije historijskih avangardi na umjetnost 1950-ih i 1960-ih godina. Cilj rada na seminarima je sticanje sposobnosti kritičke analize najznačajnijih teorijskih tekstova o avangardi, kao i tekstova protagonista avangardnih pokreta, njihovih teorijskih eksplikacija, deklaracija, manifesta i programskih načela, koji su relevantni za razumijevanje avangardnih nastojanja. Studenti će se upoznati sa historijskim odnosno teorijskim korištenjem termina avangarda i onim što ga razlikuje od modernizma.		
Tematske jedinice:	Avangarda/modernizam: pitanja terminologije Peter Bürger i definicije avangarde Odnos avangarde i masovne kulture (Benjamin, Greenberg, Huyssen) Polemika oko Picassovih kolaža: avangarda ili ne? Futurizam kao destruktivna avangarda Ruska avangardna umjetnost u društveno-političkom kontekstu Bauhaus i avangarda između dva rata Dadaizam i nadrealizam Veza historijske avangarde i neoavangarde Neo-dada i »estetika smeća«		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 4

	<p>Povratak readymade, pojam parodije i citatnosti u umjetnosti 1960tih Guy Debord i situacionistička internacionala Neoavangarda i kulturna industrija: Buchlochova kritika novog realizma Status umjetničkog djela (konceptualna »dematerijalizacija« i institucionalna kritika)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: razumije kompleksnost termina avangarda i njegov odnos s modernizmom; razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; analizira, tumači, i kritički vrednuje likovna ostvarenja u odnosu na savremena tumačenja termina avangarda; u seminarskom radu istražuje, analizira, kritički promišlja, odabira teorijski okvir za analizu samostalno odabranih avangardnih ili neoavangardnih umjetničkih djela;</p> <p>Vještine: razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; proširuje znanja o umjetničkim pravcima 20. stoljeća, koristi ranije stečena znanja, primjenjuje ih kroz definirani problemski okvir; samostalno istražuje umjetničko stvaralaštvo i kritički odabire i primjenjuje teorijska promišljanja; dalje istražuje, kritički promišlja, odabire relevantnu literaturu i izvore i primjenjuje stečena znanja (tokom izrade seminarskog rada i njegove prezentacije) za pisanje naučnih radova, pripremu predavanja i prezentacija;</p> <p>Kompetencije: S obzirom da se predavanja zasnivaju na analizi teorijskih tekstova i umjetničkih djela kroz interaktivnu nastavu i grupnu diskusiju, gdje se razmatraju i postavljene hipoteze i argumentacija, studenti se osposobljavaju da kritički iščitavaju literaturu, da se uključuju u razgovor, koriste argumente, ali i razvijaju i perceptivno-kognitivne sposobnosti; Studenti stiču sposobnost da integriraju znanja i bave se složenijim problemskim pitanjima koja uključuju kritičko i kreativno mišljenje.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija;
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

A. D.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Seminarski rad, br. bodova (20), 20% 3. Polusemestralna ispit, br. bodova (20), 20% 4. Završni ispit, br. bodova (30), 40% Ukupno br. bodova (100), 100% <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Presentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bürger, Peter (1998) <i>Teorija Avangarde</i>. Beograd, Narodna knjiga. 2. Buchloh, Benjamin (2000) <i>Neo-Avantgarde and Culture Industry: Essays on European and American Art from 1955 to 1975</i>. Cambridge, MA: MIT Press. (odabrani eseji) 3. Bois, Y.A., Buchloch, B., Krauss, R., Foster H. (ed.) (2004) <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>. London, Themes and Hudson. (odabrana poglavlja) 4. S. Edwards i P. Wood (ur.) (2004) <i>Art of the Avant-Gardes</i> Yale University Press. 5. Zbornik teorijskih tekstova, deklaracija, manifesta. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krauss, Rosalind (1985) <i>The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths</i>. Cambridge, MA and London: MIT Press. 2. David Hopkins (ed.) (2006) <i>Neo Avant-Garde</i> Amsterdam. New York: Rodopi. 3. Greenberg, Clement (1986) <i>The Collected Essays and</i>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	<p><i>Criticism, Volume 1: Perceptions and Judgments, 1939-1944.</i> John O Brian (ed.) Chicago, The University of Chicago Press.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Grej, Kamila (1978) <i>Ruski umetnički eksperiment.</i> Beograd, Svet umetnosti.5. Foster, Hal (1996) <i>The Return of the Real.</i> Cambridge, The MIT Press.
--	--

W.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 452		Naziv predmeta: Radanje grada: rani urbanizam Sarajeva	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na kontinuitet naseljenosti na području Sarajeva i kontinuitet arhitektonske djelatnosti od neolita do 15. stoljeća.		
Tematske jedinice:	U okviru predmeta izučavaju se antički urbanizam, pojava i razvoj refugija, te fortifikacijskih objekata od kasne antike do kasnog srednjeg vijeka na području Sarajeva. Poseban naglasak stavlja se na tipologiju naselja od ranog do kasnog srednjeg vijeka, t.j. od gradova kao fortifikacijskih, rezidencijalnih i adiministrativnih objekata i središta do naselja urbanih odlika. U navedenom kontekstu proučava se razvoj naselja tipa trg, podgrađe, varoš i grad-varoš, odnosno razvoj naselja od predurbane, preko protourbane i rane urbane do pune urbane faze razvoja Sarajeva. Posebna pažnja posvećuje se izučavanju sadržaja, funkcija, struktura, topografije, tipologije i terminologije antičkih i srednjovjekovnih naselja, te njihovom prostornom rasporedu i gospodarskom razvoju. Značajna pažnja posvećuje se izučavanju ranog osmanskog urbanizma za vrijeme prvih osmanskih namjesnika u Bosni i Hercegovini (15. stoljeće), a koji su ostavili trag na urbano tkivo Sarajeva.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o ranom urbanizmu na teritoriji Sarajeva. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.</p>															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bečić, Alija (1979) "Srednjovjekovni grad Hodidid bio je na Vratniku u Sarajevu", u: <i>Radovi</i>, knjiga LXIV, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 20. Sarajevo, 107-148. 2. Fiala, Franjo (1890) "Predistorijski nalazi na Sobunaru kod Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i>. Sarajevo, 212-220. 3. Imamović, Enver (1998) „Korijeni Sarajeva – prehistorija i antika“, u: Dževad Juzbašić (ur.), <i>Prilozi historiji Sarajeva</i>. Sarajevo, Institut za istoriju i Orijentalnit institut, 11-17. 4. Mesihović, Salmedin (2008) „INSCRIPTIONES LATINARVM SARAEVONENSIS“ (sa kratim pregledom 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H-D

naseobinske kulture u antičko doba) – doprinos historiji sarajevskog područja u antičko doba, Historijska traganja I. Sarajevo, Institut za historiju, 9-68.

5. Mušeta-Aščerić, Vesna (2005) *Sarajevo i njegova okolina u XV stoljeću. Između Istoka i Zapada*, Sarajevo, Sarajevo Publishing. (odabrana poglavlja)
6. Pašalić, Esad (1959) "Rimsko naselje u Ilidži kod Sarajeva", u: *Glasnik Zemaljskog muzeja* 14. Sarajevo, 113-134.
7. Todd, Ines Aščerić (2004) „Neke napomene o problemima iz historije Isa-begove tekije“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 52-53. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 39-50.
8. Zlatar, Behija (1996) *Zlatno doba Sarajeva*. Sarajevo: Svjetlost, 1996. (odabrana poglavlja)
9. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Ćeman, Mirza Hasan (ur.) (2004) *Ilidža*. Sarajevo, Općina Ilidža. (odabrana poglavlja)
2. Grupa autora (1995) *Urbano biće Bosne*. Zbornik radova. Sarajevo, Institut za istoriju i Međunarodni centar za mir.
3. Bublin, Mehmed (1999) *Gradovi Bosne i Hercegovine. Milenijum razvoja i godine urbicida – The cities of Bosnia and Herzegovina. A Millenium of Developoment and the Years of Urbicide*. [dvojezično bosanskoenglesko izdanje]. Sarajevo, Sarajevo-Publishing.
4. Kovačević-Kojić, Desanka (1978) *Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države*. Sarajevo, Veselin Masleša.
5. Pašalić, Esad (1960) *Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Zemaljski muzej.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 423	Naziv predmeta: Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Približiti studentima historiju slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini u osmanskom periodu, odnosno u razdoblju od 15. do 19. stoljeća		
Tematske jedinice:	Studenta se upoznaje s stilovima u slikarstvu i kaligrafskim stilovima, djelatnostima najznačajnijih slikara i kaligrafa, historijskim kontekstom. Naročita predavanja biće posvećena umjetnosti islamskog knjigovestva i ebru umjetnosti. Student će biti upoznat s historijom slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini od 15. do 19. stoljeća. Naročito će biti stavljen akcenat na posebne pojave, poput ranih slikara i kaligrafa, oživljanja kaligrafije u 18. stoljeću, te postepenom smanjivanju broja umjetnika krajem 19. stoljeća.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		

Handwritten signature

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table data-bbox="612 477 1289 645"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Esej (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10%), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (30),	30%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%	4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (30),	30%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%														
4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna</p> <ol data-bbox="612 1122 1370 1691" style="list-style-type: none"> 1. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa Bosne i Hercegovine. 2. Cvetnić, Sanja (2011) <i>Barokni defter: sudije o likovnim djelima iz XVII. i XVIII. stoljeća u Bosni i Hercegovini</i>. Zagreb, Leykam international. 3. Dervišević, Haris (2016) „Sarajevski kaligrafski kružok između 1878. i 1918.“, u: <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i>, ur. Vjekoslava Sanković Simčić. Sarajevo, Nacionalni komitet ICOMOS u Bosni i Hercegovini, elektronsko izdanje, 33-38. 4. Dervišević, Haris (2014) „Islamska umjetnost u Austro-Ugarskom Carstvu: slučaj islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini“, u: <i>SOPHOS : časopis mladih istraživača</i>, Br. 7 (2014). Sarajevo, Filozofski fakultet, ZINK - Znanstveno-istraživački inkubator, 91-110. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

5. Gonzalez, Valérie (2000) „The double ontology of Islamic calligraphy: a word-image on a folio from the Museum of Raqqada (Tunisia)“, u: Irvin Cemil Schick (ed.), *M. Ugur Derman Festschrift. Papers presented on the occasion of his sixty-fifth birthday*. Istanbul, Sabanci Universitesi, 313-340.
6. Hadžimejlić, Ćazim (2009) *Umjetnost islamske kaligrafije*. Sarajevo, Sedam, 67-103, 121-183. (odabrana poglavlja)
7. Kajmaković, Zdravko (1971) *Zidno slikarstvo u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.
8. Mazalić, Đoko (1965) *Slikarska umjetnost u Bosni i Hercegovini u tursko doba : (1500-1878)*. Sarajevo, Veselin Masleša.
9. Rakić, Svetlana (1998) *Ikone Bosne i Hercegovine (16 - 19. vek)*. Beograd, Zavod za zaštitu spomenika Kulture.
10. Teparić, Meliha (2016) “Muhamed Fadil - paša Šerifović kao kaligraf - hattat-“, u: *Anali Gazi Husrev-begove biblioteke*, sv. 23, br. 37. Sarajevo, Gazi Husrev-begova biblioteka, 179-196.
11. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Blair, Sheila S. (2008) *Islamic Calligraphy*. Edinburgh, Edinburgh University Press.
2. Lings, Martin (2005) *Splendours of Qur'an Calligraphy & Illumination*. Liechtenstein, Thesaurus Islamicus Foundation; London, Thames & Hudson.

A.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 541	Naziv predmeta: Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa savremenom teorijom umjetnosti, koja ved sadrži predznanje iz psihoanalize, društvenih nauka i estetike. Cilj je predmeta omogućiti studentima da slobodno i kreativno upotrebljavaju naučenu terminologiju iz prethodnih predmeta.		
Tematske jedinice:	Prvi dio kursa posveden je različitoj interpretaciji slike kod Haideggera, Shapiroa i Derride, naime: šta je istina u slici Vincenta van Gogha Stare cipele sa pertlama i kako su je ovi autori interpretirali. U okviru kursa postavila bi se i neka pitanje o samoj percepciji, naime, da li je 'naša' percepcija konstrukt kulturoloških praksi? I da li je govor o univerzalnoj formi percepcije, koja je prisutna u 'ljudskoj prirodi', samo invencija zapadnoevropskog etnocentrizma ili je ona univerzalna mogudnost koja se realizira na različite načine u različitim kulturološkim kontekstima? Na kursu de se postaviti pitanje na koji je način sam diskurs o prevazilaženje okvira slike i gubljenju centra u slici povezan s diskursom o decentraliziranom „ja“, s diskursom prevazilaženja subjekta, te kakav je odnos između slike i riječi. Pitanja o kolonijalizmu i feminizmu koja su bila postavljena na prijašnjem kursu biti de dopunjena novom literaturom.		
Ishodi učenja:	Znanja: Studenti će biti u stanju razumjeti i interpretirati različite teorije umjetnosti. Vještine: Razumijevanje i tumačenje savremenih teorija umjetnosti. Kompetencije: Analiza savremenih umjetničkih tendencija.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, interaktivna nastava, grupna diskusija		

Handwritten signature or initials

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja, br. bodova (30), 30% 3. Završni ispit (30% pismeno i 20% usmeno) br. bodova (50), 50% Ukupno br. bodova (100), 100% <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi. Kritično iščitavanje teorijskih tekstova i interaktivnost na nastavi. • Usmena i pismena provjera znanja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Derrida, Jacques (1988) <i>Istina u slikarstvu</i>. Sarajevo, Svjetlost. 2. Heidegger, Martin (1959) <i>Izvor umjetničkog djela</i>. Zagreb, Mladost. 3. <i>Slika i riječ</i> (priredila Sonja Briski Uzelac) (2005.) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Preziosi, Donald (ed.) (1998) <i>The Art of Art History</i> Oxford : New York, Oxford University Press. 5. Izabrani eseji od Rosalind E. Krauss, Hal Foster, Benjamin Buchloh, Craiga Owensa... 6. Merleau-Ponty, Maurice (1968) <i>Oko i duh</i>. Beograd, Zodijak. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kritički termini istorije umetnosti</i> (priredili: R. Nelson i R. Shift) (2004) Novi Sad, Svetovi. 2. <i>Plastički znak</i> (priredili: N. Miševič i M. Zinaid) (1981) Rijeka, Izdavački centar Rijeka. 3. <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica</i> (priredila Ljiljana Kolečnik) (2005) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Grojs, Boris (2011) <i>Umjetnost utopije</i>. Beograd, <i>Plavi krug</i>. 5. Buck-Morrs, Susan (2005) <i>Svet snova i katastrofa</i>. Beograd, Circulus 6. Deleuze, Gilles (2003) <i>Francis Bacon: the Logic of Sensation</i>. London, Continuum. 7. Nochlin, Linda (1971) <i>Realism</i>. London, Penguin Book.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 510		Naziv predmeta: Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Predmet se fokusira na fenomen pojave instalacije, performansa i videoumjetnosti, odnosno medija koji su redefinirali status i ulogu umjetničkog objekta, umjetnika i posmatrača. Studenti će se upoznati s pitanjima: na koji je način društveno-ekonomski i tehnički razvoj utjecao na promjenu umjetničke prakse od 1960-ih do danas, kao i na redefinicije „medija“; kako otvorene i heterogene umjetničke tendencije proizvode „novog“ posmatrača; kako se takva umjetnost pozicionira u odnosu na širi kontekst politike i masovnih medija; na koji način globalizacija utiče na politiku produkcije, postavke, „konzumacije“ umjetnosti... Cilj predmeta je definiranje pojma „postobjektna“ umjetnost kao i njemu srodnih varijanti, kakve su „dematerijalizacija umjetničkog objekta“ Lucy Lippard ili „reaktivna umjetnost“ Josepha Kosutha – da bi se razumjele umjetničke pojave koje su zasnovane na korištenju vanumjetničkih sredstava i materijala, što je iniciralo događaje i situacije u kojima je vremenski i prostorni status umjetničkog djela temeljno transformiran. Kroz predavanja, seminare i vježbe student će ovladati „novim“ umjetničkim medijima (instalacija, video, performans, elektronski mediji), kao i umjetničkim pravcima i protagonistima – antiform umjetnosti, siromašne umjetnosti, procesualne umjetnosti, <i>body arta</i>, performansa, konceptualne umjetnosti, i recentnijim umjetničkim pojavama: relacijske umjetnosti, pitanjima identiteta ili političke uloge umjetnosti u društvu (npr. <i>community-based art</i>). Kroz seminarski rad nastave studenti kritički iščitavaju teorijsku literaturu, analiziraju je i tumače, i to kroz grupnu diskusiju, učešće u raspravi, gdje se podstiče i hipotetičko razmišljanje.</p>		

Handwritten signature

Tematske jedinice:	<p>Dematerijalizacija umjetnosti: teorijska promišljanja „Nova“ skulptura, skulptura u „proširenom polju“ <i>Happening</i> i ambijentalna umjetnost Fluxus performans i film <i>Land art</i> i <i>site-specific</i> umjetnost Konceptualna umjetnost: performans, instalacija i video Body art: feminizam i radikalni pristupi u odnosu na tijelo kao materijal i kao medij Video kao kritika masovnih medija Pitanje indentiteta: performans i video Institucionalizacija instalacije, globalizacija i <i>site-specific</i> umjetnost 1990-ih Video instalacija, narativni video, <i>filmic</i> video Relacijska estetika i relacijski antagonizam <i>Community-based</i> umjetnost i nova uloga umjetnika (multidisciplinarna praksa)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Razumije osnovne karakteristike umjetnosti instalacije, videa i performansa; Usvaja znanja iz teorije umjetnosti u kontekstu postobjektne umjetnosti; Sposobnost da protumači umjetničko djelo zasnovano na “dematerijalizaciji”, temporalnosti, participaciji publike u odnosu na historijsko-umjetnička znanja i vlastite perceptivno-kognitivne sposobnosti; Analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na slične umjetničke pojave koje se javljaju na bosanskohercegovačkoj likovnoj sceni;</p> <p>Vještine: primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti sa znanjima iz postobjektne umjetnosti i teorije u istraživanju i analizi samostalno odabranih djela; odabir, vrednovanje i sinteza teorijskih promišljanja u analizi umjetničkih djela;</p> <p>Kompetencije: samostalno istražuje, analizira i tumači umjetničke pojave zasnovane na dematerijalizaciji umjetničkog predmeta; u okviru seminarskih radova studenti se uče postavljati hipoteze, ciljeve i zadatke koje će im pomoći u daljim studijskim istraživanjima i pisanju naučnih radova; učešćem u grupnoj diskusiji ili grupnom rješavanju problema (interpretaciji djela ili kritičkim iščitavanju literature) stiče se sposobnost za kritičku analizu, branjenje stavova, ali isto tako i poštovanje mišljenja drugih što je izrazito značajno za sticanje vještina timskog rada.</p>

Handwritten signature or mark.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Analiza primjera postobjektne umjetnosti u kolekcijama bosanskohercegovačkih muzeja i galerija (Ars Aevi, Umjetnička galerija BiH) kao i u okviru povremenih izložbi</p>															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">2. Seminarski rad,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">3. Polusemestralni ispit</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (20),</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">4. Završni ispit,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (40),</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 40px;">Ukupno</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Presentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova. Studenti treba da se aktivno uključe u analizu odabranih primjera postobjektne umjetnosti tokom posjeta muzejima/galerijama umjetnosti.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bishop, Claire (2005) <i>Installation Art: A Critical History</i>. New York, Routlege. 2. Bishop, Claire (2012) <i>Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship</i>. London : New York, Verso. (odabrana poglavlja) 3. Goldberg, RoseLee (2004) <i>Live Art: Performance Since 1960</i>. New York, Thames and Hudson. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3, Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.D.

4. Rush, Michael (2007) *Video Art*. New York, Thames & Hudson
5. Zbirka tekstova

Dopunska:

1. Bourriaud, Nicolas (1998) *Relational Aesthetics*. Les Presses du Réel, Dijon.
2. Jovićević, Aleksandra i Vujanović Ana (2007) *Uvod u studije performansa*. Beograd, Fabrika Knjiga.
3. Kwon, Minwon (2002) *One Place After Another: Site-Specific Art and Locational Identity*. Cambridge : MA, The MIT Press.
4. Reiss, Julie H. (2001) *From Margin to Center: The Spaces of Installation Art*. Cambridge : MA : London, The MIT Press.

A.D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 521	Naziv predmeta: Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na estetske vrijednosti kiparstva i zanatskih radova osmanskog i ranog postosmanskog perioda u Bosni i Hercegovini s akcentom na Sarajevo.		
Tematske jedinice:	Student će biti upoznat s arhitektonskim objektima neposredno vezanim za trgovinu i zanatstvo (dućani, bezistani, hanovi, karavansaraji, daire, kreveta), načinom na koji su zanati utjecali na urbanizam sarajevske čaršije. Analiziraće se hijerarhija esnafske organizacije, te ispitati povezanost između tesavufa (derviša) i esnafa. Naročite tematske cjeline biće posvećena historiji kiparstva, kazandžijskog i kujundžijskog zanatstva u Bosni i Hercegovini, te razvoju formi, stilova i motiva. Posbna pažnja biće data razvoju ćilimarstva s akcentom na fenomen bosanskog ćilima i banjalučke serdžade. Posljednje nastavne cjeline rezervisane su za javljanje novih formi i stilova za vrijeme austrougarskog razdoblja, te ispitivanje istog kroz prizmu kulturalne politike.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o kiparstvu i umjetničkom zanatstvu Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti kiparstva i umjetničkog zanatstva Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku</p>		

11.11

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	određenih perioda.															
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 30%;">br. bodova (10),</td> <td style="width: 20%;">10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aščerić-Todd, Ines (2015) „The Guilds and the State“, u: Ines Aščerić-Todd, <i>Dervishes and Islam in Bosnia : sufi dimensions to the formation of Bosnian Muslim society</i>. Leiden : Boston, Brill 136-142. 2. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno - istorijskog i prirodnog nasljeđa Bosne i Hercegovine. 3. Cordileone, Diana Reynolds (2010) „Swords Into Souvenirs: Bosnian Arts and Crafts Under Habsburg Administration“, u: <i>Doing Anthropology in Wartime and in Warzones. World War I and the Cultural Sciences in Europe</i>, Reinhold Jöhler, Christian Marichetti & Monique Scheer (ed.). Bielefeld, Transcript, 169-190. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

4. Cordileone, Diana Reynolds (2014) „Inventing Traditions in Bosnia: The Sarajevo Carpet Factory 1878-1918“, u: *Wechselwirkungen, Austro-Hungarian Rule in Bosnia*, Ruthner, Reynolds-Cordileone, Reber i Detrez (ed.). New York, Peter Lang, 185-207.
5. Karamehmedović, Muhamed (1980) *Umjetnička obrada metala*. Sarajevo, Veselin Masleša. (odabrana poglavlja)
6. Kreševljaković, Hamdija (1958) *Esnafi i obrti u starom Sarajevu*. Sarajevo, Narodna prosvjeta. (odabrana poglavlja)
7. Vladić-Krstić, Bratislava (1978) “Ćilimarstvo u Bosni i Hercegovini”, u: *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*, nova serija, sveska 32, etnologija (1977). Sarajevo, Zemaljski muzej, 225-296.
8. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Mladenović, Ljubica (1958) *Umetnička o brada metala u Bosni i Hercegovini od dolaska Turaka do danas*. Beograd, Muzej primenjene umetnosti.
2. Mazalić, Đoko (1967) *Leksikon umjetnika : slikara, vajara, graditelja, zlatara, kaligrafa i drugih koji su radili u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.

r
H.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 540	Naziv predmeta: Muzejska teorija i praksa		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenta sa osnovama muzejske teorije i prakse u kontekstu muzeja umjetnosti. Teorijski dio nastave bavi se pitanjima savremene muzeološke misli, odnosom sa historijom i teorijom umjetnosti, kulturalnim studijima, filozofijom i drugim srodnim disciplinama. Studenti će se upoznati s temama kao što su: "muzej umjetnosti kao ritual;" Foucault efekt u muzejskim studijama; spektakularizacija muzejske arhitekture, stalnih postavki i izložbi (fenomen <i>blockbuster</i> izložbi); muzej umjetnosti kao tržišni centar; razvoj muzeja u odnosu na kreativne ekonomije i ekonomije zasnovane na znanju. Cilj predmeta je i upoznati studente sa specifičnim funkcijama djelatnosti muzeja umjetnosti, od izlagačke, edukativne, konzervatorske, do menadžmenta muzejskih kolekcija (obrada, katalogizacija, deponovanje, pakovanje, izvoz umjetničkih djela), odnosa s javnošću i marketinga u muzeju. Kroz praktično iskustvo (vježbe), koje će se organizirati u prostorijama muzeja, studentima će se omogućiti da primjenjuju teorijska znanja na konkretnim praktičnim zadacima.		
Tematske jedinice:	Misija i funkcija muzeja: teorijska razmatranja Prikupljanje i izlaganje umjetničkih djela (historijski pregled) i kritički osvrt na recentniju muzejsku praksu Savremeni pristupi pri koncepciji stalnih muzejskih postavki Definiranje projekata za praktični dio nastave Komerrijalizacija muzeja: muzej kao <i>shopping centar</i> , arhitektura spektakla, <i>blockbuster</i> izložbe Javna uloga i funkcija muzeja: Odnos prema društvenoj zajednici Muzeji i publika: Istraživanje muzejske publike i evaluacija programskih aktivnosti Izazovi muzejske edukacije Tipovi obrazovnih programa u muzejima umjetnosti		

H. D.

	<p>Foucault efekt u muzejskim studijama Od kritike muzejskih institucija do institucionalizacije kritike Problem funkcioniranja muzeja u BiH: analiza studija slučaja Restitucija i repatrijacija: pitanja povrata umjetnina u BiH</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: usvaja osnove muzejske teorije; razumije muzejske funkcije i osnovne aspekte muzejskog rada; razumije i identifikuje različite pristupe u koncepciji muzejskih izložbi; identifikuje, tumači i vrednuje obrazovne pristupe u muzeju/galeriji; analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na specifičnosti muzejskog okruženja u bosanskohercegovačkom kontekstu.</p> <p>Vještine: istražuje, analizira, kritički promišlja i odabira teorijski okvir za analizu bosanskohercegovačkih muzeja, njihove historije, programskih usmjerenja, misije i praktičnih aspekata; primjenjuje opću literaturu iz muzejskih studija na specifičnosti muzeja umjetnosti; primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti, praktična znanja i iskustva iz likovne umjetnosti sa znanjima iz muzejske teorije i prakse u cilju koncepcije i realizacije izložbi; koristi znanja iz muzejske pedagogije u vanmuzejskom okruženju; koristi savremene vještine vođenih muzejskih obilazaka (usmjerenog propitivanja), koji razvijaju perceptivno-kognitivne sposobnosti djece (kritičko i kreativno mišljenje) u programima za škole; planira, priprema i realizuje obrazovni program u muzeju/školi (u sklopu predmeta likovna kultura); priprema izložbu u odnosu na specifičnosti muzejske/galerijske ustanove</p> <p>Kompetencije: integrira usvojena znanja i osposobljava se da ih dalje samostalno nadograđuje; sposobnost za kritičku analizu i vrednovanje muzejskih praksi (načina koncepcije i realizacije izložbi, programskog rada kao i načine vođenja zbirke) u odnosu na literaturu koja se obrađuje u sklopu nastave, koja uključuje i praktične aspekte muzejskog rada; kroz praksu stiče vještine timskog rada kroz seminare i grupnu diskusiju izgrađuje vještine kritičkog mišljenja i hipotetičkog mišljenja.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Praktična nastava u muzeju.</p>

H.D

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Izvještaj o praktičnom radu,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) praktičnog zadatka i metodologije njegove izrade • Izvještaj o praktičnom radu (10 stranica) • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Art and its Publics</i> (2003) McClellan, Andrew (ed.), Malden, Ma, Blackwell Pub. (odabrana poglavlja) 2. <i>Grasping the World: the Idea of the Museum</i> (2004) D. Preziosi, C. Farago (ed.) Aldershot, Ashgate Publishing Company (odabrana poglavlja) 3. Mandić, Asja (2014) <i>Izazovi muzejske edukacije</i>. Sarajevo: Dobra knjiga. 4. McClellan, Andrew (2008) <i>The Art Museum: From Boulée to Bilbao</i>. Berkley : CA : London, University of California Press. 5. <i>Savremena umetnost i muzej: kritika političke ekonomije umetnosti</i> (2013) Stojanović, Jelena (ur.) Beograd, Muzej savremene umetnosti. (odabrana poglavlja) 6. Zbornik tekstova 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

Dopunska:

1. Belcher, Michael (1991) *Exhibitions in Museums*. Washington DC, Smithsonian Institutions Press.
2. Dewdney, A., Dibosa, D. i Walsh V. (2013) *Post-Critical Museology: Theory and Practice in Art Museum*. New York, Routledge.
3. *Muzeji koji privlače pažnju* (2010) Oliva, A. Bonito. Beograd, Clio.
4. Roberts, Lisa (1997) *From Knowledge to Narrative: Educators and the Changing Museum*. Washington, London, Smithsonian Institution Press.
5. Serota, Nicholas (1996) *Experience or Interpretation: The Dilemma of Museums of Modern Art*. London, Thames and Hudson.
6. *Vodič kroz muzejske studije* (2014) Sharon Macdonald, (ur). Beograd, Clio.

H.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 524	Naziv predmeta: Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti																	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5															
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Interpretacija savremene umj. BiH u društveno-političkom i kulturnom kontekstu. Umj BiH u regionalnom kontekstu – veze, utjecaji, osobitosti.																	
Tematske jedinice:	Ličnosti, pravci, tendencije, karakteristike, izložbeni projekti savremene bh likovne umjetnosti, arhitekture i dizajna. Ex-jugoslavenska umjetnost druge pol.20.stoljeća u kontekstu evropske umjetnosti: apstrakcija, enformel, novi mediji, konceptualna umjetnost. Umjetnici iz BiH na međunarodnoj savremenoj likovnoj sceni.																	
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja																	
Metode izvođenja nastave:	Posjete naučnim institucijama, arhivima, umjetničkim zbirka, Predavanja, Posjete tematskim izložbama i zbirka, Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja, Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki, Priprema sem.rada/izlaganja.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalni rad studenata,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Prisustvo na nastavi,</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> analiza tekstova,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td> Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%	3. Prisustvo na nastavi,			analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%																
2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%																
3. Prisustvo na nastavi,																		
analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.D

	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Impossible Histories: Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes and Post-avant-gardes in Yugoslavia 1918-1991</i> (2003) (ur. Đurić Dubravka, Miško Šuvaković). Cambridge and London, The MIT Press. 2. <i>Socijalizam i modernost, Umjetnost, kultura, politika 1950.-1974.</i> (2012) (Kolešnik, Ljiljana, ur.) Zagreb, Muzej suvremene umjetnosti/Institut za povijest umjetnosti. 3. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1945-1974</i> (1974) Sarajevo, UGBiH. 4. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1974-1984</i> (1984) Sarajevo, UGBiH. 5. Hodžić, Abadžić Aida (2011) <i>Bosanskohercegovačka grafika 20. stoljeća: šezdesete i sedamdesete godine 20.stoljeća u kontekstu evropskog moderniteta i postmoderniteta.</i> Sarajevo, Tugra, Sarajevo. 6. Hodžić, Abadžić Aida (2019) <i>Slike suvremenosti: ogledi o arhitekturi, fotografiji i umjetnosti.</i> Sarajevo, Dobra knjiga. 7. Neidhardt, Juraj i Dušan Grabrijan (1957) <i>Arhitektura Bosne i Hercegovine i put u suvremeno.</i> Ljubljana, Državna založba Slovenije. 8. Štraus, Ivan (1987) <i>Petnaest godina bosanskohercegovačke arhitekture: prilog za istoriju arhitekture Jugoslavije.</i> Sarajevo, Svjetlost : Akademija nauka i umjetnosti BiH. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>SARAJEVSKA DOKUMENTA 1987</i> (1989) Sarajevo, CA. 2. <i>Sarajevski memento 92-95</i> (1997) Sarajevo, Ministarstvo kulture i sporta kantona. 3. <i>Dekada dizajna - dizajn u BiH</i> (2009) Sarajevo, ULUPUBiH. 4. Bernik, Stane. <i>Zlatko Ugljen</i> (2002) Tuzla, Međunarodna

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

A.D

	<p>galerija portreta.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Salihović, Hamdija (2010) <i>Arhitektura - stvaralačka sinteza: tradicionalno-savremeno</i>. Sarajevo, Arhitektonski fakultet.6. <i>Nova umjetnička praksa u Jugoslaviji 1966-1978</i> (1978) Zagreb, GSU.7. Dimitrijević, Nena (1977) <i>Gorgona - umjetnost kao način postojanja</i>. Zagreb, GSU.8. <i>EXAT 51 i Nove tendencije</i> (2001) Zagreb, MSU.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 1 od 1

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU
Katedra za historiju umjetnosti

II CIKLUS STUDIJA

Jednopedmetni studij

Studijska grupa: Historija umjetnosti - nastavnički smjer

Sarajevo, 2019. godina

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 440	Naziv predmeta: Sociologija kulture i umjetnosti		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se uspostavi interdisciplinarni, kontekstualni pristup modernim sociološkim i umjetničkim problemima.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Šta je ideja kulture? (Terry Eagleton) 2. Na koji način simbolička moć Pierra Bourdiea konstituše «pravila umjetnosti»? 3. Da li različite kulture formiraju različite koncepcije o moralnim i estetskim shvatanjima svijeta? Da li je moguće univerzalno pravilo o razumjevanju kultura? (Clifford Geertz) 4. Analiza Foucaultovog pojma «biomoć». 5. Problem anonimnog nomadskog subjekta kod Gillesa Delezeua. 6. Odnos simulacije i zbilje: Jean Baudrillard. 7. Homo sacer: politički položaj modernog čovjeka nad kojim je moguć svaki eksperiment. 8. Provjera znanja studenata 9. Odnos globalizacije i lokalne kulture u razumjevanju umjetničkog djela. 10. Revolucionarni elementi u avangardnoj umjetnosti. 11. Nesvjesna moć simbola. 12. Postkolonijalna teorija, problem "drugog". 13. Odnos relativizma i posmodernizma. 14. Da li je moguće poslije pada Berlinskog zida govoriti o sukobu klasa? 15. Diskusija 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje savremenih socioloških teorija koje problematiziraju značenje umjetnosti iz društvenog konteksta.</p> <p>Vještine: Analiziranje umjetničkih djela sa osvrtom na političko-sociološki kontekst.</p> <p>Kompetencije: Kritično osvrtnje na savremene političke i društvene tendencije.</p>		

H...D

Metode izvođenja nastave:	Predavanje, interektivna nastava.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Polusemestralna ispit,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Seminarski rad • Usmena i pismena provjera znanja 	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%	3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Polusemestralna ispit,	br. bodova (20),	20%														
3. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Agamben, Giorgio (2006) <i>Homo sacer</i>. Zagreb, Multimedijalni institut. 2. Baudrillard, Jean (2001) <i>Simulacija i zbilja</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 3. Bourdieu, Pierre (2003) <i>Pravila umjetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. 4. Eagleton, Terry (2002) <i>Ideja kulture</i>. Zagreb, Naklada Jesenski i Turk. 5. Foucault, Michel (2002) <i>Nadzirati i kažnjavati</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. 6. Geertz, Clifford (1998) <i>Tumačenje kultura</i>. Beograd, XX vek. 7. Deleuze, Gilles i Felix Guatta (1991) <i>Anti-edip</i>. Novi Sad, Izdavačka knjižarnica. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argan, Giulio Carlo (1982) <i>Studije o modernoj umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 2. Dorfles, Gillo (1991) <i>Pohvala disharmoniji</i>. Novi Sad, Svetovi. 3. Francastel, Pierre (1974) <i>Studije iz sociologije umjetnosti</i>. Beograd, Nolit. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 410	Naziv predmeta: Izvori moderne umjetnosti														
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5												
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara													
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.														
Preduslov za upis:	Nema														
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jeste osposobiti studente da razumiju pojavu i dinamiku moderne umjetnosti u njenom društveno-historijskom i kulturnom kontekstu i da teorijske spoznaje mogu primijeniti u analizi i interpretaciji likovnih djela.														
Tematske jedinice:	Temeljni pojmovi moderne kulture; modernost/modernizam/modernitet/avangarda; Moderno i klasično Moderno i "primitivno" Tema grada u kulturi moderniteta Izvori moderne arhitekture i dizajna														
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja														
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, kritička analiza odabranih tekstova, posjete izložbama i zbirka (samostalan istraživački rad u naučnim institucijama, arhivama, zbirka - priprema seminara)														
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Prisustvo i akti. na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalan istraživački rad,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Završni ispit (integralni),</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>			1. Prisustvo i akti. na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Samostalan istraživački rad,	br. bodova (30),	30%	3. Završni ispit (integralni),	br. bodova (50),	50%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prisustvo i akti. na nastavi,	br. bodova (20),	20%													
2. Samostalan istraživački rad,	br. bodova (30),	30%													
3. Završni ispit (integralni),	br. bodova (50),	50%													
Ukupno	br. bodova (100),	100%													

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

HL-D

	<p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Argan, G. C. i A. B. Olliva (2006) <i>Moderna umetnost 1770/1970/2000</i>. Beograd, Clio. (samo prvi svezak)2. Hodžić, Aida Abadžić (2008) <i>Stilska i normativna dekomponiranja</i>, Sarajevo, Tugra. (samo str. 15-67.)3. Pevsner, Nikolaus (1972) <i>Izvori moderne arhitekture i dizajna</i>. Beograd, Jugoslavija.4. Rhodes, Colin (1994) <i>Primitivism and modern art</i>. London, Thames and Hudson.5. Grupa autora (2004) <i>Kritički termini istorije umetnosti</i>. Novi Sad, Svetovi. (odabrana poglavlja: avangarda, modernizam, primitivno, ritual, lijepo, ružno, stil)6. Mumford, Luis (2006) <i>Grad u istoriji: njegov postanak, njegovo menjanje, njegovi izgledi</i>. Novi Beograd, Book & Marso. (samo poglavlja 15, 16, 17, 18.)7. Argan, G.C (1982) <i>Studije o modernoj umetnosti</i>. Beograd, Nolit. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Y Gasset, Jose Ortega (2003) <i>Pobuna masa</i>. Zagreb, Golden marketing.2. Pintarić, Vera Horvat (2009) <i>Tradicija i moderna</i>. Zagreb, HAZU, Gliptoteka.3. Pintarić, Vera Horvat (2001) <i>Svjedok u slici – nove figure za nove stvarnosti u eri moderne</i>. Zagreb, Matica hrvatska.4. Kler, Žan (Clair, Jean) (2006) <i>Odgovornost umetnika-avangarde između terora i razuma</i>. Čačak, Gradac.5. Žmegač, Viktor (2006) <i>Od Bacha do Bauhauusa: povijest njemačke kulture</i>. Zagreb, Matica hrvatska.6. Lynton, Norbert (1989) <i>The Story of Modern Art</i>. Oxford, Phaidon. (samo str. 7-55)

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 422	Naziv predmeta: Arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na odlike osmanske arhitekture i urbanizma Bosne i Hercegovine, te značaj istog na opšte kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine.		
Tematske jedinice:	olegij započinje predavanjima o opštim odlikama osmanske arhitekture, na koje će se nadovezati uporedna analiza srednjovjekovnog i osmanskog urbanizma u Bosni i Hercegovini. U nastavku će se dati pregled odabranih primjera objekata osmanske arhitekture u Bosni i Hercegovini, te posebno analizirati osmanska arhitektura i urbanizam na primjeru Foče i Banja Luke. Osmanska arhitektura i urbanizam u Bosni i Hercegovini ostavili su veliki trag u Sarajevu, stoga će se tokom druge polovine semestra najviše posvetiti osmanskom urbanizmu 16. i 17. stoljeća u Sarajevu, te odabranim prosvjetnim, sakralnim, javnim, trgovačkim, te rezidencijalnim arhitektonskim ostvarenjima.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz arhitekture i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti arhitektura i urbanizam Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

H D

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bećirbegović, Madžida (1974) „Prosvjetni objekti islamske arhitekture u Bosni i Hercegovini“, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, br. 20-21. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 249-294, 334-336. 2. Bećirbegović, Madžida (1990) <i>Džamije sa drvenom munarom u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja). 3. Bejtić, Alija (1953) “Banja Luka pod turskom vladavinom”, u: <i>Naše Starine</i>, 91-116. 4. Bejtić, Alija (1956) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 23-75. 5. Bejtić, Alija (1957) „Povijest i umjetnost Foče na Drini“, u: <i>Naše Starine</i>, 33-62. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

6. Čelić, Džemal i Mehmed Mujezinović (1969) *Stari mostovi u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša, (odabrana poglavlja).
7. Handžić, Adem (1975) „O formiranju nekih gradskih naselja u Bosni u XVI stoljeću (uloga države i vakufa)“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 25. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 133-169.
8. Hartmuth, Maximilian (2010) „The history of centre-periphery relations as a history of style in Ottoman provincial architecture,“ u: Maximilian Hartmuth (ed.), *Centres and peripheries in Ottoman architecture: rediscovering a Balkan heritage*. Sarajevo: Stockholm, Cultural Heritage without Borders, 18-29.
9. Pašić, Amir (1994) *Islamic Architecture in Bosnia and Hercegovina*. Istanbul, Research Centre for Islamic History, Art, and Culture, 13-155.
10. Zbirka tekstova i vizualnog materijala

Dopunska

1. Andrejević, Andrej (1984) *Islamska monumentalna arhitektura u Jugoslaviji*. Beograd, Filozofski fakultet u Beogradu : Institut za istoriju umetnosti : Srpska akademija nauka i umetnosti, Balkanološki institut.
2. Kemura, Sejfudin (1910) *Sarajevske džamije i druge javne zgrade turske dobe*, (separat). Sarajevo, Zemaljska štamparija.
3. Zlatar, Behija (2010) *Gazi Husrev-beg*. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu.

H-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 450	Naziv predmeta: Uvod u filmologiju		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem filmske umjetnosti, s različitim filmskim žanrovima, kao i s razvojem filmske tehnike. Unutar kursa predviđene su i projekcije i analize filmova.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none">1. Montaža atrakcije: Sergei Eisenstein2. Kadar i tačka gledanja: Čovjek sa filmskom kamerom Dziga Vertov3. Dubinski i površinski kadar: Građanin Kejn: Orson Welles4. Teatar i film: Analiza filma Jeana Renoira: Velika iluzija5. Film i druge umjetnosti6. Slike-pokret: Gilles Deleuze7. Slike-vrijeme: Gilles Deleuze8. Polusemestralna provjera znanja studenata9. Semiologija filma: Christian Metz10. Odnos naratora, lika i gledaoca u filmu11. Analiza slike i zvuka12. Avangarda i film: Luis Buñuel13. Italijanski neorealizam14. Analiza filma Michelangela Antonionia: L'avventura15. Diskusija		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će se upoznati sa osnovama istorije filma, te će usvojiti određenu terminologiju iz teorije filma. Vještine: Upoznavanje sa osnovnim elementima filmskog jezika. Kompetencije: Saznanje o procesu snimanja filma.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, internaktivna nastava, grupna diskusija, projekcije filmova.		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Polusemestralna ispit, br. bodova (20), 20% 3. Seminarski rad, br. bodova (20), 20% 4. Završni ispit, br. bodova (40), 40% <li style="padding-left: 20px;">Ukupno br. bodova (100), 100% <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Prezentacija • Seminarski rad (5-10 stranica) • Usmena provjera znanja
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajzenštajn, Sergej (1979) <i>Montaža atrakcije</i>. Beograd, Nolit. 2. Bazin, Andre (1966) <i>Šta je film</i>. Beograd, Institut za film. 3. Deleuze, Gilles (2000) <i>Pokretne slike</i>. Novi Sad, Književna zajednica Zorana Stojanovića. 4. Leo Braudy & Marshall Cohen (ed.) (1999) <i>Film Theory and Criticism</i>. Oxford, Oxford University Press. 5. Omon, Žak i Mišel Mari (Jacques Aumont, Michel Marie) (2007) <i>Analiza filmova</i>. Beograd, Clío. 6. Stojanović, Duško i Nevena Daković (2001–2002) <i>Leksikon filmskih teoretičara</i>. Beograd. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Michelson, Annette (2003) <i>Filozofska igračka</i>. Beograd, B92. 2. Musabegović, Sadudin (2007) <i>Film kao vremenski oblik</i>. Sarajevo, Armis print. 3. Žižek, Slavoj (2008) <i>Pervertitov vodič kroz film</i>. Zagreb, Trvđa . 4. Lotman, Juri (1976) <i>Semiotika filma</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 5. Morin, Edgar (1967) <i>Film ili čovjek iz mašte</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 6. Kracaure, Seigfrid (1971) <i>Priroda filma I, II</i>. Beograd, Institut za film Beograd. 7. Aristarco, Guido (1974) <i>Istorija filmskih teorija</i>. Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 8. Bordwell, David (2005) <i>O povijesti filmskog stila</i>. Zagreb, Hrvatski filmski savez.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 203		Naziv predmeta: Pedagogija 1	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima opće pedagogije.		
Tematske jedinice:	Pedagogija – znanost o odgoju Temeljni i srodni pojmovi pedagogije - terminološke raznolikosti Fenomen odgoja: antropološke pretpostavke i strukturna obilježja Opća teorija odgoja Wolfganga Sunkela Pedagoški odnos - odgoj iz perspektive relacijske pedagogije Kontekstualno razumijevanje odgoja Pedagoški pioniri u svijetu – Marija Montesori Opća načela i metode odgojnog rada Sredstva odgojnog rada Odgojni stilovi		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvatanja pedagogije kao znanosti; - Analizirati antropološke i strukturne odrednice odgoja; - Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama; - Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi; - Analizirati i uporediti prednosti i nedostatke različitih stilova odgoja, odgojnih metoda i sredstava.		
Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.		

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">1. Prisustvo na nastavi,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (10),</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">2. Polusemestralni ispit,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (45),</td> <td style="text-align: right;">45%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">3. Završni ispit,</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (45),</td> <td style="text-align: right;">45%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 40px;">Ukupno</td> <td style="padding-left: 20px;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.</p>	1. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%	3. Završni ispit,	br. bodova (45),	45%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Prisustvo na nastavi,	br. bodova (10),	10%											
2. Polusemestralni ispit,	br. bodova (45),	45%											
3. Završni ispit,	br. bodova (45),	45%											
Ukupno	br. bodova (100),	100%											
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons, H. (1994) <i>Pedagogija: temeljna znanja</i>. Zagreb, Educa. (Odabrana poglavlja) 2. Matijević, M., Bilić, V. i Opić, S. (2016) <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb, Školska knjiga. (Odabrana poglavlja) 3. Palekčić, M. (2015) <i>Pedagogijska teorijska perspektiva</i>. Zagreb, Erudita. (Odabrana poglavlja) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenzen, Dieter (2002) <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Zagreb, Tipotisak. 2. Mijatović, Antun (1999). <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb, Hrvatski pedagoško-književni zbor. 3. Vukasović, Anté (1993) <i>Pedagogija</i>. Zagreb, Školska knjiga. 												

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 403		Naziv predmeta: Temeljna nastavna umijeća	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Povezati pedagošku i didaktičku metodičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvaćanje kurikuluma, upoznati polaznike s vrstama nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednosti umijeća prosudbe vlastitog i učeničkog rada.		
Tematske jedinice:	Priroda i obilježje nastavnih umijeća. Poučavanje i učenje. Upravljanje razredom. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Nastava kroz paradigmu komunikacije. Umijeće organiziranja nastavnog sata. Kreiranje razrednog ugođaja. Motivacija u razredu: razvoj samopouzdanja u procesu učenja. Disciplina – priroda učeničkog neposluha. Kompetencije nastavnika, profesionalizacija nastavnog poziva. Rad s djecom s posebnim potrebama, inkluzivna nastava.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Usvojiti opće određenje škole, nastave, nastavnika i učenika sa stajališta suvremene pedagogije, opisati modele razvoja razredno-nastavnoga ozračja u kontekstu komunikacijskih nastavnih oblika; Objasniti pedagoški i materijalno-tehnički aspekt nastave i učenja.</p> <p>Vještine: Uočiti važnost empatije i komunikacije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu, kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije; umijeće u provođenju razredne discipline; planiranje i pripremanje nastavnog sata, izbor metoda, postupaka, oblika rada, tehnika i strategija učenja, načina vrednovanja i samovrednovanja, vremenska dinamika; inkluzivni pristupi.</p> <p>Kompetencije: Evaluacija i poboljšanje vlastitog rada (znanje o obrazovnim potrebama polaznika); procjena učinka</p>		

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	održanog nastavnog sata, razumijevanje faza nastavnog rada počevši od planiranja do vrednovanja, poticati razvoj kognitivnih, socijalnih, didaktičkih i metodičkih kompetencija studenata.
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno demonstrativna metoda
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Pisanje eseja, test znanja, samostalni rad studenta
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kyriakou, C. (2001) <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica 2. Materijali s nastave <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, W. (1993) <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb, EDUCA. 2. Glasser, W. (1993) <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>. Zagreb, EDUCA. 3. Bratanić, M. (1993) <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb, Školska knjiga. 4. Gudjons, H. (1994) <i>Pedagogija-temeljna znanja</i>. Zagreb, EDUCA. 5. <i>Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003) Sarajevo, TEPD i Filozofski fakultet

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PSI 222		Naziv predmeta: Osnove psihologije	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.		
Tematske jedinice:	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći pokazati sistematično razumijevanje u području psihologije koje se nadograđuje na nivo dodiplomskog studija. Vještine: Studenti će moći primijeniti svoje znanje i razumijevanje unutar šireg interdisciplinarnog konteksta. Kompetencije: Studenti će imati sposobnost da integriraju znanje i da se bave složenim pitanjima uz razmišljanje o socijalnim i etičkim odgovornostima vezanim za područje psihologije.		
Metode izvođenja nastave:	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Struktura bodova i bodovni kriterij utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rathus, S. A. (2001) <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bajraktarević, J. (2013) <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo, Avery. 2. Petz, B. (2003) <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap. 3. Rot, N. (2000) <i>Opšta psihologija</i>. Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Stojaković, P. (2012) <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka, Prelom.
--------------------------------	--

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

A. D.

Handwritten signature or mark.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 423	Naziv predmeta: Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Približiti studentima historiju slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini u osmanskom periodu, odnosno u razdoblju od 15. do 19. stoljeća		
Tematske jedinice:	Studenta se upoznaje s stilovima u slikarstvu i kaligrafskim stilovima, djelatnostima najznačajnijih slikara i kaligrafa, historijskim kontekstom. Naročita predavanja biće posvećena umjetnosti islamskog knjigovestva i ebru umjetnosti. Student će biti upoznat s historijom slikarstva i kaligrafije u Bosni i Hercegovini od 15. do 19. stoljeća. Naročito će biti stavljen akcenat na posebne pojave, poput ranih slikara i kaligrafa, oživljanja kaligrafije u 18. stoljeću, te postepenom smanjivanju broja umjetnika krajem 19. stoljeća.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje iz historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti historije slikarstva i kaligrafije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		

Handwritten signature or mark

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Esej (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10%), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (30),	30%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%	4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (30),	30%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (30),	30%														
4. Završni ispit,	br. bodova (30),	30%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa Bosne i Hercegovine. 2. Cvetnić, Sanja (2011) <i>Barokni defter: sudije o likovnim djelima iz XVII. i XVIII. stoljeća u Bosni i Hercegovini</i>. Zagreb, Leykam international. 3. Dervišević, Haris (2016) „Sarajevski kaligrafski kružok između 1878. i 1918.“, u: <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i>, ur. Vjekoslava Sanković Simčić. Sarajevo, Nacionalni komitet ICOMOS u Bosni i Hercegovini, elektronsko izdanje, 33-38. 4. Dervišević, Haris (2014) „Islamska umjetnost u Austro-Ugarskom Carstvu: slučaj islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini“, u: <i>SOPHOS : časopis mladih istraživača</i>, Br. 7 (2014). Sarajevo, Filozofski fakultet, ZINK - Znanstveno-istraživački inkubator, 91-110. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U - D

5. Gonzalez, Valérie (2000) „The double ontology of Islamic calligraphy: a word-image on a folio from the Museum of Raqqada (Tunisia)“, u: Irvin Cemil Schick (ed.), *M. Ugur Derman Festschrift. Papers presented on the occasion of his sixty-fifth birthday*. Istanbul, Sabanci Universitesi, 313-340.
6. Hadžimejlić, Ćazim (2009) *Umjetnost islamske kaligrafije*. Sarajevo, Sedam, 67-103, 121-183. (odabrana poglavlja)
7. Kajmaković, Zdravko (1971) *Zidno slikarstvo u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.
8. Mazalić, Đoko (1965) *Slikarska umjetnost u Bosni i Hercegovini u tursko doba : (1500-1878)*. Sarajevo, Veselin Masleša.
9. Rakić, Svetlana (1998) *Ikone Bosne i Hercegovine (16 – 19. vek)*. Beograd, Zavod za zaštitu spomenika Kulture.
10. Teparić, Meliha (2016) “Muhamed Fadil - paša Šerifović kao kaligraf - hattat-“, u: *Anali Gazi Husrev-begove biblioteke*, sv. 23, br. 37. Sarajevo, Gazi Husrev-begova biblioteka, 179-196.
11. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Blair, Sheila S. (2008) *Islamic Calligraphy*. Edinburgh, Edinburgh University Press.
2. Lings, Martin (2005) *Splendours of Qur'an Calligraphy & Illumination*. Liechtenstein, Thesaurus Islamicus Foundation; London, Thames & Hudson.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 411		Naziv predmeta: Historijske avangarde i neoavangarde	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz kolegij Historijske avangarde i neoavangarde studenti stiču znanja o teorijskim promišljanjima vezanim za termin "avangarda" (i njegove izvedenice tzv. "neoavangarda" i "postavangarda") odnosno o okvirima koje ovaj termin uspostavlja za diskusiju umjetničkih pokreta, inovacija i manifestacija kako u umjetnosti, tako i u fotografiji, videoumjetnosti, performansu, arhitekturi i dizajnu. Studenti će se prvo upoznati s protagonistima, djelima, međusobnim vezama i društvenim kontekstom avangardnih pokreta prve polovice dvadesetog stoljeća da bi kasnije razumjeli pojam neoavangarde, odnosno manifestacije historijskih avangardi na umjetnost 1950-ih i 1960-ih godina. Cilj rada na seminarima je sticanje sposobnosti kritičke analize najznačajnijih teorijskih tekstova o avangardi, kao i tekstova protagonista avangardnih pokreta, njihovih teorijskih eksplikacija, deklaracija, manifesta i programskih načela, koji su relevantni za razumijevanje avangardnih nastojanja. Studenti će se upoznati sa historijskim odnosno teorijskim korištenjem termina avangarda i onim što ga razlikuje od modernizma.		
Tematske jedinice:	Avangarda/modernizam: pitanja terminologije Peter Bürger i definicije avangarde Odnos avangarde i masovne kulture (Benjamin, Greenberg, Huyssen) Polemika oko Picassovih kolaža: avangarda ili ne? Futurizam kao destruktivna avangarda Ruska avangardna umjetnost u društveno-političkom kontekstu Bauhaus i avangarda između dva rata Dadaizam i nadrealizam Veza historijske avangarde i neoavangarde Neo-dada i »estetika smeća«		

Handwritten signature

	<p>Povratak readymade, pojam parodije i citatnosti u umjetnosti 1960tih Guy Debord i situacionistička internacionala Neoavangarda i kulturna industrija: Buchlochova kritika novog realizma Status umjetničkog djela (konceptualna »dematerijalizacija« i institucionalna kritika)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: razumije kompleksnost termina avangarda i njegov odnos s modernizmom; razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; analizira, tumači, i kritički vrednuje likovna ostvarenja u odnosu na savremena tumačenja termina avangarda; u seminarskom radu istražuje, analizira, kritički promišlja, odabira teorijski okvir za analizu samostalno odabranih avangardnih ili neoavangardnih umjetničkih djela;</p> <p>Vještine: razumije i kritički primjenjuje teorijsku literaturu; proširuje znanja o umjetničkim pravcima 20. stoljeća, koristi ranije stečena znanja, primjenjuje ih kroz definirani problemski okvir; samostalno istražuje umjetničko stvaralaštvo i kritički odabire i primjenjuje teorijska promišljanja; dalje istražuje, kritički promišlja, odabire relevantnu literaturu i izvore i primjenjuje stečena znanja (tokom izrade seminarskog rada i njegove prezentacije) za pisanje naučnih radova, pripremu predavanja i prezentacija;</p> <p>Kompetencije: S obzirom da se predavanja zasnivaju na analizi teorijskih tekstova i umjetničkih djela kroz interaktivnu nastavu i grupnu diskusiju, gdje se razmatraju i postavljene hipoteze i argumentacija, studenti se osposobljavaju da kritički iščitavaju literaturu, da se uključuju u razgovor, koriste argumente, ali i razvijaju i perceptivno-kognitivne sposobnosti; Studenti stiču sposobnost da integriraju znanja i bave se složenijim problemskim pitanjima koja uključuju kritičko i kreativno mišljenje.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija;</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

[Handwritten signature]

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Seminarski rad, br. bodova (20), 20% 3. Polusemestralna ispit, br. bodova (20), 20% 4. Završni ispit, br. bodova (30), 40% Ukupno br. bodova (100), 100% <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bürger, Peter (1998) <i>Teorija Avangarde</i>. Beograd, Narodna knjiga. 2. Buchloh, Benjamin (2000) <i>Neo-Avantgarde and Culture Industry: Essays on European and American Art from 1955 to 1975</i>. Cambridge, MA: MIT Press. (odabrani eseji) 3. Bois, Y.A., Buchloch, B., Krauss, R., Foster H. (ed.) (2004) <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>. London, Themes and Hudson. (odabrana poglavlja) 4. S. Edwards i P. Wood (ur.) (2004) <i>Art of the Avant-Gardes</i> Yale University Press. 5. Zbornik teorijskih tekstova, deklaracija, manifesta. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krauss, Rosalind (1985) <i>The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths</i>. Cambridge, MA and London: MIT Press. 2. David Hopkins (ed.) (2006) <i>Neo Avant-Garde</i> Amsterdam. New York: Rodopi. 3. Greenberg, Clement (1986) <i>The Collected Essays and</i>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature or initials.

Criticism, Volume 1: Perceptions and Judgments, 1939-1944. John O Brian (ed.) Chicago, The University of Chicago Press.

4. Grej, Kamila (1978) *Ruski umetnički eksperiment.* Beograd, Svet umetnosti.
5. Foster, Hal (1996) *The Return of the Real.* Cambridge, The MIT Press.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 452	Naziv predmeta: Rađanje grada: rani urbanizam Sarajeva		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na kontinuitet naseljenosti na području Sarajeva i kontinuitet arhitektonske djelatnosti od neolita do 15. stoljeća.		
Tematske jedinice:	U okviru predmeta izučavaju se antički urbanizam, pojava i razvoj refugija, te fortifikacijskih objekata od kasne antike do kasnog srednjeg vijeka na području Sarajeva. Poseban naglasak stavlja se na tipologiju naselja od ranog do kasnog srednjeg vijeka, t.j. od gradova kao fortifikacijskih, rezidencijalnih i adiministrativnih objekata i središta do naselja urbanih odlika. U navedenom kontekstu proučava se razvoj naselja tipa trg, podgrađe, varoš i grad-varoš, odnosno razvoj naselja od predurbane, preko protourbane i rane urbane do pune urbane faze razvoja Sarajeva. Posebna pažnja posvećuje se izučavanju sadržaja, funkcija, struktura, topografije, tipologije i terminologije antičkih i srednjovjekovnih naselja, te njihovom prostornom rasporedu i gospodarskom razvoju. Značajna pažnja posvećuje se izučavanju ranog osmanskog urbanizma za vrijeme prvih osmanskih namjesnika u Bosni i Hercegovini (15. stoljeće), a koji su ostavili trag na urbano tkivo Sarajeva.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o ranom urbanizmu na teritoriji Sarajeva. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.</p>		

Handwritten signature

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bejtić, Alija (1979) "Srednjovjekovni grad Hodidid bio je na Vratniku u Sarajevu", u: <i>Radovi</i>, knjiga LXIV, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 20. Sarajevo, 107-148. 2. Fiala, Franjo (1890) "Predistorijski nalazi na Sobunaru kod Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i>. Sarajevo, 212-220. 3. Imamović, Enver (1998) „Korijeni Sarajeva – prehistorija i antika“, u: Dževad Juzbašić (ur.), <i>Prilozi historiji Sarajeva</i>. Sarajevo, Institut za istoriju i Orijentalnit institut, 11-17. 4. Mesihović, Salmedin (2008) „INSCRIPTIONES LATINARVM SARAEVONENSIS“ (sa kratim pregledom 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

naseobinske kulture u antičko doba) – doprinos historiji sarajevskog područja u antičko doba, Historijska traganja I. Sarajevo, Institut za historiju, 9-68.

5. Mušeta-Aščerić, Vesna (2005) *Sarajevo i njegova okolina u XV stoljeću. Između Istoka i Zapada*, Sarajevo, Sarajevo Publishing. (odabrana poglavlja)
6. Pašalić, Esad (1959) "Rimsko naselje u Ilidži kod Sarajeva", u: *Glasnik Zemaljskog muzeja* 14. Sarajevo, 113-134.
7. Todd, Ines Aščerić (2004) „Neke napomene o problemima iz historije Isa-begove tekije“, u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, br. 52-53. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 39-50.
8. Zlatar, Behija (1996) *Zlatno doba Sarajeva*. Sarajevo: Svjetlost, 1996. (odabrana poglavlja)
9. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Ćeman, Mirza Hasan (ur.) (2004) *Ilidža*. Sarajevo, Općina Ilidža. (odabrana poglavlja)
2. Grupa autora (1995) *Urbano biće Bosne*. Zbornik radova. Sarajevo, Institut za istoriju i Međunarodni centar za mir.
3. Bublin, Mehmed (1999) *Gradovi Bosne i Hercegovine. Milenijum razvoja i godine urbicida – The cities of Bosnia and Herzegovina. A Millenium of Developoment and the Years of Urbicide*. [dvojezično bosanskoenglesko izdanje]. Sarajevo, Sarajevo-Publishing.
4. Kovačević-Kojić, Desanka (1978) *Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države*. Sarajevo, Veselin Masleša.
5. Pašalić, Esad (1960) *Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Zemaljski muzej.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 204		Naziv predmeta: Pedagogija 2	
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Pedagogija 1		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).		
Tematske jedinice:	<p>Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Interakcija i komunikacija u odgoju Interakcija i komunikacija u razredu Uspješna odgojna komunikacija Odgoj u obitelji i obiteljska komunikacija (Ne)nasilna komunikacija Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja Pedagogija odnosa – poštovanje pristupa drugom ti Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima Presentacija video materijala o nasilju među vršnjacima – analiza i refleksija Pozitivna disciplina u svakodnevnom roditeljstvu Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</p>		
Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog kolegija student će moći: Definirati ključne pojmove; Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima; Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose; Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na (ne)poželjan odnos prema djeci.</p>		
Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prisustvo na nastavi, br. bodova (10), 10% 2. Polusemestralni ispit, br. bodova (45), 45% 3. Završni ispit, br. bodova (45), 45% 4. Integralni ispit, br. bodova (90), 90% <li style="padding-left: 20px;">Ukupno br. bodova (100), 100%
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993) <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb, Školska knjiga. 2. Bilić, V. i Zloković, J. (2004) <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb, Naklada Ljevak. 3. Daly Mary (2008) <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 4. Pavić-Orešković, L. i Tomić, D. (2018) <i>Filozofija i pedagogija Martina Bubera s poveznicom prema waldorfskoj pedagogiji</i>. <i>Napredak</i>, Vol. 159, br. 3, str. 247-265 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Bašić, S. (2016) <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžiomerović, A. (2017) <i>Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva</i>. U: M. Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo, El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010) <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige. 4. Juul, J. (2011) <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb, Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012) <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo, Filozofski fakultet.

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 405	Naziv predmeta: Komunikacija u nastavi		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Temeljna nastavna umijeća		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.		
Tematske jedinice:	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji; Empatijsko komuniciranje; Komunikacija u odgoju (verbalna i neverbalna komunikacija); JA i TI poruke. Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji; Aktivno slušanje kao oblik komunikacije; Nasilna i nenasilna komunikacija; Stilovi učenja; Motivacija; Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu; Suradničko učenje u nastavi; Nastavnik kao razrednik; Razrednik kao odgajatelj; Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom; Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama; inkluzivni pristupi u nastavi.		
Ishodi učenja:	Znanje: Uočiti značaj komuniciranja kroz jasno i precizno izražavanje i iznošenje ideja u nastavnom procesu; prepoznati strukturu komunikacijskog ciklusa; usvojiti elemente verbalne i neverbalne komunikacije. Vještine: Slušanje kao komunikacija - aktivno slušanje; Primjena metoda dramskog odgoja u nastavi; Prosocialno ponašanje u odnosu s drugima; Kritičko procijenjivanje vlastitog umijeća komunikacije s drugima;		

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	Kompetencije: Empatičko slušanje; Primjena recipročne i etične komunikacije kao način ostvarivanje saradnje i dijaloga sa drugima; Primjena konkretne, pregledne i povezane logične komunikacije; rješavanje konfliktnih situacija.
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda, metode dramskog odgoja
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Esej, prezentacija, test znanja
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993) <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb, Školska knjiga. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009) <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb, Hrvatski centar za dramski odgoj. 2. Gossen, C.D. (1994) <i>Restitucija-Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb, Alinea. 3. Brajša, P. (1993) <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb, Školske novine. 4. Glasser, W. (1993) <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb, Educa. 5. Materijal s nastave

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL.PSI.223	Naziv predmeta: Razvojna psihologija		
Ciklus: 2.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.		
Tematske jedinice:	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, bihevizizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studenti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>		

Handwritten signature or initials

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: aktivnosti na nastavi predviđene silabusom, provjere znanja i završni ispit.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998) <i>Dječja psihologija</i> Jastrebarsko, Naklada Slap. (odabrana poglavlja) 2. Berk, L. (2008) <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap. (odabrana poglavlja) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015) <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap 2. Hwang, P. (2000) <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo, Filozofski fakultet. 3. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992) <i>Human development</i>. McGraw Hill. 4. Santrock, J.W. (2007) <i>Child development</i>. New York, McGraw Hill. 5. Lerner, R.M. (2002) <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum.

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HUM 541	Naziv predmeta: Savremene teorije umjetnosti i interpretacija djela		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa savremenom teorijom umjetnosti, koja ved sadrži predznanje iz psihoanalize, društvenih nauka i estetike. Cilj je predmeta omoguditi studentima da slobodno i kreativno upotrebljavaju naučenu terminologiju iz prethodnih predmeta.		
Tematske jedinice:	Prvi dio kursa posveden je različitoj interpretaciji slike kod Haideggera, Shapiroa i Derride, naime: šta je istina u slici Vincenta van Gogha Stare cipele sa pertlama i kako su je ovi autori interpretirali. U okviru kursa postavila bi se i neka pitanje o samoj percepciji, naime, da li je 'naša' percepcija konstrukt kulturoloških praksi? I da li je govor o univerzalnoj formi percepcije, koja je prisutna u 'ljudskoj prirodi', samo invencija zapadnoevropskog etnocentrizma ili je ona univerzalna mogudnost koja se realizira na različite načine u različitim kulturološkim kontekstima? Na kursu de se postaviti pitanje na koji je način sam diskurs o prevazilaženje okvira slike i gubljenju centra u slici povezan s diskursom o decentraliziranom „ja”, s diskursom prevazilaženja subjekta, te kakav je odnos između slike i riječi. Pitanja o kolonijalizmu i feminizmu koja su bila postavljena na prijašnjem kursu biti de dopunjena novom literaturom.		
Ishodi učenja:	Znanja: Studenti će biti u stanju razumjeti i interpretirati različite teorije umjetnosti. Vještine: Razumijevanje i tumačenje savremenih teorija umjetnosti. Kompetencije: Analiza savremenih umjetničkih tendencija.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, vježbe, interaktivna nastava, grupna diskusija		

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost na nastavi, br. bodova (20), 20% 2. Prva polusemestralna pismena provjera znanja, br. bodova (30), 30% 3. Završni ispit (30% pismeno i 20% usmeno) br. bodova (50), 50% <li style="text-align: right;">Ukupno br. bodova (100), 100% <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi. Kritično iščitavanje teorijskih tekstova i interaktivnost na nastavi. • Usmena i pismena provjera znanja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Derrida, Jacques (1988) <i>Istina u slikarstvu</i>. Sarajevo, Svjetlost. 2. Heidegger, Martin (1959) <i>Izvor umjetničkog djela</i>. Zagreb, Mladost. 3. <i>Slika i riječ</i> (priredila Sonja Briski Uzelac) (2005.) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Preziosi, Donald (ed.) (1998) <i>The Art of Art History</i> Oxford : New York, Oxford University Press. 5. Izabrani eseji od Rosalind E. Krauss, Hal Foster, Benjamin Buchloh, Craiga Owensa... 6. Merleau-Ponty, Maurice (1968) <i>Oko i duh</i>. Beograd, Zodijak. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kritički termini istorije umetnosti</i> (priredili: R. Nelson i R. Shift) (2004) Novi Sad, Svetovi. 2. <i>Plastički znak</i> (priredili: N. Mišević i M. Zinaid) (1981) Rijeka, Izdavački centar Rijeka. 3. <i>Umjetničko djelo kao društvena činjenica</i> (priredila Ljiljana Kolečnik) (2005) Zagreb, Institut za povijest umjetnosti. 4. Grojs, Boris (2011) <i>Umjetnost utopije</i>. Beograd, <i>Plavi krug</i>. 5. Buck-Morrs, Susan (2005) <i>Svet snova i katastrofa</i>. Beograd, Circulus 6. Deleuze, Gilles (2003) <i>Francis Bacon: the Logic of Sensation</i>. London, Continuum. 7. Nochlin, Linda (1971) <i>Realism</i>. London, Penguin Book.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

A - 10

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 521	Naziv predmeta: Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ukazivanje na estetske vrijednosti kiparstva i zanatskih radova osmanskog i ranog postosmanskog perioda u Bosni i Hercegovini s akcentom na Sarajevo.		
Tematske jedinice:	Student će biti upoznat s arhitektonskim objektima neposredno vezanim za trgovinu i zanatstvo (dućani, bezistani, hanovi, karavansaraji, daire, kreveta), načinom na koji su zanati utjecali na urbanizam sarajevske čaršije. Analiziraće se hijerarhija esnafske organizacije, te ispitati povezanost između tesavufa (derviša) i esnafa. Naročite tematske cjeline biće posvećena historiji kiparstva, kazandžijskog i kujundžijskog zanatstva u Bosni i Hercegovini, te razvoju formi, stilova i motiva. Posbna pažnja biće data razvoju ćilimarstva s akcentom na fenomen bosanskog ćilima i banjalučke serdžade. Posljednje nastavne cjeline rezervisane su za javljanje novih formi i stilova za vrijeme austrougarskog razdoblja, te ispitivanje istog kroz prizmu kulturalne politike.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student će usvojiti opće i specifično, praktično i teorijsko znanje o kiparstvu i umjetničkom zanatstvu Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Ovladat će kapacitetom da analizira činjenice unutar područja interesovanja.</p> <p>Vještine: Student posjeduje šire, praktične vještine u promjenjivim uvjetima. Može prikupljati, analizirati i vrednovati bitne informacije iz raznih izvora vezane uz tematiziranu oblast. Također, student će biti sposoban za realiziranje složenih projekata i zadataka i rješavanje problema unutar oblasti kiparstva i umjetničkog zanatstva Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu.</p> <p>Kompetencije: Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku</p>		

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	određenih perioda.															
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), seminar (posjete zbirkama, muzejima, galerijama, ateljeima), vježbe (analiza primjera); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Aktivnost na nastavi,</td> <td style="width: 20%;">br. bodova (10),</td> <td style="width: 20%;">10%</td> </tr> <tr> <td>2. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ukupno</td> <td style="text-align: center;">br. bodova (100),</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </table> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Aktivnost na nastavi (10), Esej (10%), Polusemestralni pismeni ispit (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%	2. Esej,	br. bodova (10),	10%	3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (10),	10%														
2. Esej,	br. bodova (10),	10%														
3. Polusemestralni ispit,	br. bodova (40),	40%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
Literatura²:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aščerić-Todd, Ines (2015) „The Guilds and the State“, u: Ines Aščerić-Todd, <i>Dervishes and Islam in Bosnia : sufi dimensions to the formation of Bosnian Muslim society</i>. Leiden : Boston, Brill 136-142. 2. <i>Blago franjevačkih samostana Bosne i Hercegovine</i> (1988) Katalog izložbe. Sarajevo, Zavod za zaštitu kulturno - istorijskog i prirodnog naslijeđa Bosne i Hercegovine. 3. Cordileone, Diana Reynolds (2010) „Swords Into Souvenirs: Bosnian Arts and Crafts Under Habsburg Administration“, u: <i>Doing Anthropology in Wartime and in Warzones. World War I and the Cultural Sciences in Europe</i>, Reinhold Jöhler, Christian Marichetti & Monique Scheer (ed.). Bielefeld, Transcript, 169-190. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

4. Cordileone, Diana Reynolds (2014) „Inventing Traditions in Bosnia: The Sarajevo Carpet Factory 1878-1918“, u: *Wechselwirkungen, Austro-Hungarian Rule in Bosnia*, Ruthner, Reynolds-Cordileone, Reber i Detrez (ed.). New York, Peter Lang, 185-207.
5. Karamehmedović, Muhamed (1980) *Umjetnička obrada metala*. Sarajevo, Veselin Masleša. (odabrana poglavlja)
6. Kreševljaković, Hamdija (1958) *Esnafi i obrti u starom Sarajevu*. Sarajevo, Narodna prosvjeta. (odabrana poglavlja)
7. Vladić-Krstić, Bratislava (1978) “Ćilimarstvo u Bosni i Hercegovini”, u: *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*, nova serija, sveska 32, etnologija (1977). Sarajevo, Zemaljski muzej, 225-296.
8. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.

Dopunska

1. Mladenović, Ljubica (1958) *Umetnička o brada metala u Bosni i Hercegovini od dolaska Turaka do danas*. Beograd, Muzej primenjene umetnosti.
2. Mazalić, Đoko (1967) *Leksikon umjetnika : slikara, vajara, graditelja, zlatara, kaligrafa i drugih koji su radili u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, Veselin Masleša.

Handwritten signature or initials.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 510	Naziv predmeta: Postobjektna umjetnost od 1960. do danas		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Predmet se fokusira na fenomen pojave instalacije, performansa i videoumjetnosti, odnosno medija koji su redefinirali status i ulogu umjetničkog objekta, umjetnika i posmatrača. Studenti će se upoznati s pitanjima: na koji je način društveno-ekonomski i tehnički razvoj utjecao na promjenu umjetničke prakse od 1960-ih do danas, kao i na redefinicije „medija“; kako otvorene i heterogene umjetničke tendencije proizvode „novog“ posmatrača; kako se takva umjetnost pozicionira u odnosu na širi kontekst politike i masovnih medija; na koji način globalizacija utiče na politiku produkcije, postavke, „konzumacije“ umjetnosti... Cilj predmeta je definiranje pojma “postobjektna” umjetnost kao i njemu srodnih varijanti, kakve su „dematerijalizacija umjetničkog objekta” Lucy Lippard ili „reaktivna umjetnost” Josepha Kosutha – da bi se razumjele umjetničke pojave koje su zasnovane na korištenju vanumjetničkih sredstava i materijala, što je iniciralo događaje i situacije u kojima je vremenski i prostorni status umjetničkog djela temeljno transformiran. Kroz predavanja, seminare i vježbe student će ovladati “novim” umjetničkim medijima (instalacija, video, performans, elektronski mediji), kao i umjetničkim pravcima i protagonistima – antiform umjetnosti, siromašne umjetnosti, procesualne umjetnosti, <i>body arta</i>, performansa, konceptualne umjetnosti, i recentnijim umjetničkim pojavama: relacijske umjetnosti, pitanjima identiteta ili političke uloge umjetnosti u društvu (npr. <i>community-based art</i>). Kroz seminarski rad nastave studenti kritički iščitavaju teorijsku literaturu, analiziraju je i tumače, i to kroz grupnu diskusiju, učešće u raspravi, gdje se podstiče i hipotetičko razmišljanje.</p>		

Handwritten signature

Tematske jedinice:	<p>Dematerijalizacija umjetnosti: teorijska promišljanja „Nova“ skulptura, skulptura u „proširenom polju“ <i>Happening</i> i ambijentalna umjetnost Fluxus performans i film <i>Land art</i> i <i>site-specific</i> umjetnost Konceptualna umjetnost: performans, instalacija i video Body art: feminizam i radikalni pristupi u odnosu na tijelo kao materijal i kao medij Video kao kritika masovnih medija Pitanje indentiteta: performans i video Institucionalizacija instalacije, globalizacija i <i>site-specific</i> umjetnost 1990-ih Video instalacija, narativni video, <i>filmic</i> video Relacijska estetika i relacijski antagonizam <i>Community-based</i> umjetnost i nova uloga umjetnika (multidisciplinarna praksa)</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Razumije osnovne karakteristike umjetnosti instalacije, videa i performansa; Usvaja znanja iz teorije umjetnosti u kontekstu postobjektne umjetnosti; Sposobnost da protumači umjetničko djelo zasnovano na "dematerijalizaciji", temporalnosti, participaciji publike u odnosu na historijsko-umjetnička znanja i vlastite perceptivno-kognitivne sposobnosti; Analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na slične umjetničke pojave koje se javljaju na bosanskohercegovačkoj likovnoj sceni;</p> <p>Vještine: primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti sa znanjima iz postobjektne umjetnosti i teorije u istraživanju i analizi samostalno odabranih djela; odabir, vrednovanje i sinteza teorijskih promišljanja u analizi umjetničkih djela;</p> <p>Kompetencije: samostalno istražuje, analizira i tumači umjetničke pojave zasnovane na dematerijalizaciji umjetničkog predmeta; u okviru seminarskih radova studenti se uče postavljati hipoteze, ciljeve i zadatke koje će im pomoći u daljim studijskim istraživanjima i pisanju naučnih radova; učešćem u grupnoj diskusiji ili grupnom rješavanju problema (interpretaciji djela ili kritičkim iščitavanju literature) stiče se sposobnost za kritičku analizu, branjenje stavova, ali isto tako i poštovanje mišljenja drugih što je izrazito značajno za sticanje vještina timskog rada.</p>

H - D

<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Analiza primjera postobjektne umjetnosti u kolekcijama bosanskohercegovačkih muzeja i galerija (Ars Aevi, Umjetnička galerija BiH) kao i u okviru povremenih izložbi</p>															
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0" data-bbox="654 645 1370 813"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Seminarski rad,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Presentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova. Studenti treba da se aktivno uključe u analizu odabranih primjera postobjektne umjetnosti tokom posjeta muzejima/galerijama umjetnosti.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Seminarski rad,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bishop, Claire (2005) <i>Installation Art: A Critical History</i>. New York, Routledge. 2. Bishop, Claire (2012) <i>Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship</i>. London : New York, Verso. (odabrana poglavlja) 3. Goldberg, RoseLee (2004) <i>Live Art: Performance Since 1960</i>. New York, Thames and Hudson. 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

4. Rush, Michael (2007) *Video Art*. New York, Thames & Hudson
5. Zbirka tekstova

Dopunska:

1. Bourriaud, Nicolas (1998) *Relational Aesthetics*. Les Presses du Réel, Dijon.
2. Jovićević, Aleksandra i Vujanović Ana (2007) *Uvod u studije performansa*. Beograd, Fabrika Knjiga.
3. Kwon, Minwon (2002) *One Place After Another: Site-Specific Art and Locational Identity*. Cambridge : MA, The MIT Press.
4. Reiss, Julie H. (2001) *From Margin to Center: The Spaces of Installation Art*. Cambridge : MA : London, The MIT Press.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 550		Naziv predmeta: Metodika nastave historije umjetnosti	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilje je proučavanje i istraživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojnoobrazovneprakse. Studente treba upoznati sa savremenim tokovima i dostignućima u metodičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Omogućiti im valjano primanje i shvatanje metodičkih spoznaja kako bi mogli kompetentno sudjelovati u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.		
Tematske jedinice:	U okviru kolegija upoznaje se predmet, razvoj i različita određenja Metodike nastave historije umjetnosti, kao i njeni osnovni pojmovi, njihovo poimanje i načini nastavnog djelovanja u skladu sa raznovrsnim teorijskim pristupima i problemima. Nudi se uvid u historijski razvoj metodike uopće i metodike historije umjetnosti. Razrađuju se postupci i tehnike nastavnog rada koji afirmiraju umjetnost.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: definirati osnovne metodičke pojmove; usporediti karakteristike različitih razdoblja u kontekstu historijskog razvoja metodičke misli; objasniti faktore nastavnog procesa</p> <p>Vještine: razlikovati nastavne sisteme; analizirati položaj učenika u nastavnom procesu; povezati karakteristike nastavnika i kvalitetu nastavnog procesa</p> <p>Kompetencije: kritički raspravljati o metodičkim teorijama; kreirati prijedloge optimalne realizacije nastavnog procesa na temelju praćenja i istraživanja u metodici.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (interaktivna nastava, diskusija), vježbe (analiza primjera, posjeta srednjim školama); Samostalni rad studenata u vidu pisanja kraćih tekstova.		

Handwritten signature or initials.

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na predavanjima (izlaganja, pripreme za aktivno učešće na nastavi, rasprave i sl.)</td> <td>br. bodova (5),</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost na vježbama,</td> <td>br. bodova (5),</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3. Prezentacija,</td> <td>br. bodova (8),</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td>4. Didaktički pojmovnik</td> <td>br. bodova (5),</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>5. Kolokvij</td> <td>br. bodova (7),</td> <td>7%</td> </tr> <tr> <td>6. Parcijalni ispit</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>7. Završni ispit</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>	1. Aktivnost na predavanjima (izlaganja, pripreme za aktivno učešće na nastavi, rasprave i sl.)	br. bodova (5),	5%	2. Aktivnost na vježbama,	br. bodova (5),	5%	3. Prezentacija,	br. bodova (8),	8%	4. Didaktički pojmovnik	br. bodova (5),	5%	5. Kolokvij	br. bodova (7),	7%	6. Parcijalni ispit	br. bodova (30),	30%	7. Završni ispit	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
	1. Aktivnost na predavanjima (izlaganja, pripreme za aktivno učešće na nastavi, rasprave i sl.)	br. bodova (5),	5%																						
2. Aktivnost na vježbama,	br. bodova (5),	5%																							
3. Prezentacija,	br. bodova (8),	8%																							
4. Didaktički pojmovnik	br. bodova (5),	5%																							
5. Kolokvij	br. bodova (7),	7%																							
6. Parcijalni ispit	br. bodova (30),	30%																							
7. Završni ispit	br. bodova (40),	40%																							
Ukupno	br. bodova (100),	100%																							
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnosti na predavanjima i na vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog učešća na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima nose 5 bodova i aktivnosti na vježbama nose 5 bodova. • Prezentacija nosi 8 bodova, prezentacija se radi na osnovu ponuđenih tema koje prate nastavne jedinice u toku semestra. • Didaktički pojmovnik treba da sadrži 30 pojmova iz 2 različita izvora. Pojmovnik treba predati u 13.sedmici nastave, a nosi 5 bodova. • Kolokviji podrazumijeva pisane prikaze dvije knjige iz proširene literature, te usmenu odbranu istih. Prikaze je potrebno predati u 9.sedmici nastave. • Parcijalni i završni ispiti obuhvataće sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Parcijalni ispit nosi 30 bodova, a završni ispit 40 bodova.</p> <p>Napomena: Obaveze za vanredne studente:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Esej,</td> <td>br. bodova (10),</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2. Prezentacija,</td> <td>br. bodova (8),</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td>3. Didaktički pojmovnik,</td> <td>br. bodova (5),</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>4. Kolokvij,</td> <td>br. bodova (7),</td> <td>7%</td> </tr> <tr> <td>5. Parcijalni ispit,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>6. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>	1. Esej,	br. bodova (10),	10%	2. Prezentacija,	br. bodova (8),	8%	3. Didaktički pojmovnik,	br. bodova (5),	5%	4. Kolokvij,	br. bodova (7),	7%	5. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%	6. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%				
1. Esej,	br. bodova (10),	10%																							
2. Prezentacija,	br. bodova (8),	8%																							
3. Didaktički pojmovnik,	br. bodova (5),	5%																							
4. Kolokvij,	br. bodova (7),	7%																							
5. Parcijalni ispit,	br. bodova (30),	30%																							
6. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%																							
Ukupno	br. bodova (100),	100%																							

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Handwritten signature

Literatura²:

Obavezna

1. Muminović, Hašim (2013) *Osnovi didaktike*. Sarajevo, DES.
2. Vilotijević, Mladen (1999) *Didaktika 1 2 3*. Beograd.
3. Jelavić, Filip (1998) *Didaktika*. Jastrebarsko, Naklada Slap
4. Filipović, Nikola (1981. ili 1988.) *Didaktika 1*. Sarajevo, Svjetlost

Dopunska

1. Mušanović, Marko (2012), *Konstruktivistička teorija i obrazovni process*.
2. Kupper, H. i Mischke, W. (2008) *Uvod u opću didaktiku*. Zagreb, Educa.
3. Gojkov, G. (2008) *Didaktika darovitih*. Vršac, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje.
4. Gojkov, G. (1995), *Kognitivni stil u didaktici*. Vršac: Sloboda
5. Kiryacou, C. (1995) *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb, Educa.
6. Klafki, W. i drugi (1994) *Didaktičke teorije*. Zagreb, Educa.
7. Marsh, J. C. (1994) *Kurikulum*. Zagreb, Educa.
8. Mail, A. (1966) *Kreativnost u nastavi*. Sarajevo, Svjetlost.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H.L.D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PSI 301	Naziv predmeta: Psihologija obrazovanja 1		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Poučiti studente nastavničkih smjerova osnovama iz oblasti psihologije obrazovanja s ciljem unapređenja kvalitete rada budućih nastavnika. Uputiti ih u individualne razlike u učenju te ih poučiti o motivacijsko-socijalnim procesima u školskom kontekstu.		
Tematske jedinice:	Značaj Psihologije obrazovanja za unapređenje kvalitete rada nastavnika. Individualne razlike u kognitivnim sposobnostima učenika. Kognitivni stilovi učenja. Individualne razlike u nekim osobinama ličnosti i školsko učenje. Ispitna anksioznost. Rodni stereotipi u obrazovanju. Rasne, kulturalne i socijalne razlike u učenju. Učenici s posebnim potrebama. Preopterećenost učenika u školi. Motivacija i školsko učenje. Interesi i emocije u školskom kontekstu. Značaj nastavničkih kompetencija za motivaciju i školski uspjeh učenika. Razredna klima i upravljanje razredom. Pozitivna disciplina u razredu. Suočavanje s nepoželjnim ponašanjem učenika te ostvarivanje discipline u razredu. Stres u školskom kontekstu i profesionalno sagorijevanje nastavnika.		
Ishodi učenja:	Znanja: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti nastavničkih smjerova moći će definirati individualne razlike u učenju te objasniti njihovu ulogu u procesu učenja i poučavanja. Moći će objasniti i predvidjeti odnos između motivacijsko-socijalnih procesa i školskog postignuća učenika.		

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	<p>Vještine: Studenti će moći samostalno primjenjivati stečena znanja iz navedenih tematskih jedinica. Očekuje se da će razviti neophodan senzibilitet za individualne razlike i potrebe učenika, da će moći primjenjivati adekvatne strategije za poticanje motivacije u učenju te da će ovladati osnovnim postupcima za uspostavljanje pozitivne discipline u razredu.</p> <p>Kompetencije: Nakon odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita, studenti će biti osposobljeni da samostalno integriraju i primijene stečena znanja i vještine u obrazovnom kontekstu te da iste kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno obrazovanje. Očekuje se da će biti senzibilizirani za individualne razlike i potrebe učenika te da će biti osposobljeni za razmatranje kompleksnih pitanja vezanih za etička načela nastavničke profesije.</p>
Metode izvođenja nastave:	Oblici rada u nastavi: frontalna nastava, rad u grupi i individualni rad (samostalan rad studenta na posebnom zadatku).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Struktura bodova i bodovni kriterij utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woolfolk, A. (2016) <i>Edukacijska psihologija</i>. (odabrana poglavlja). Jastrebarsko, Naklada Slap. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V., Čudina-Obradović, M. (1996) <i>Psihologija učenja i nastave</i>. Školska knjiga Zagreb. 2. Brdar, I., Rijavec, M. (1998) <i>Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu</i>. Zagreb, IEP. 3. Schunk, D., H., Pintrich, P., R., Meece, J., L. (2008) <i>Motivation in Education: Theory Research and Application</i>. Englewood Clif, New Jersey: Prentice Hall. 4. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 303		Naziv predmeta: Inkluzivno obrazovanje	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS bodova: 5
Status:		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 1 sat vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.		
Tematske jedinice:	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda, te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacija. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog obrazovanja; Koristiti adekvatne termine u komunikaciji; Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja; Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem</p> <p>Vještine: Primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju; Primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika; Kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju.</p> <p>Profesionalne vrijednosti i lična odgovornost: Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja; Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana.</p>		

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Rad studenata u toku semestra se kontinuirano prati i vrednuje. Konačna ocjena izvodi se na temelju postignuća na svakom od elemenata provjere: portfolij, praktični rad i završni ispit.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010) <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>; Zagreb, Školska knjiga. 2. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011) <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>. Zagreb, Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 3. Materijali s nastave <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004) <i>Djeca s posebnim potrebama</i>. Zagreb, Educa. 2. Krizmanić, M. (2010) <i>Život s različitima</i>. Zagreb, Profil. 3. <i>Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike</i> (2018) Sarajevo, Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“. 4. Zrilić, S. (2013) <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zadar, Sveučilište. <p>On-line resursi za učenje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008) <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>. Zenica, Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Čilić, A. i dr. (2009) <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>. UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 3. Panjeta A. (2011) <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>. Sarajevo, UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HUM 540	Naziv predmeta: Muzejska teorija i praksa		
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenta sa osnovama muzejske teorije i prakse u kontekstu muzeja umjetnosti. Teorijski dio nastave bavi se pitanjima savremene muzeološke misli, odnosom sa historijom i teorijom umjetnosti, kulturalnim studijima, filozofijom i drugim srodnim disciplinama. Studenti će se upoznati s temama kao što su: "muzej umjetnosti kao ritual;" Foucault efekt u muzejskim studijama; spektakularizacija muzejske arhitekture, stalnih postavki i izložbi (fenomen <i>blockbuster</i> izložbi); muzej umjetnosti kao tržišni centar; razvoj muzeja u odnosu na kreativne ekonomije i ekonomije zasnovane na znanju. Cilj predmeta je i upoznati studente sa specifičnim funkcijama djelatnosti muzeja umjetnosti, od izlagačke, edukativne, konzervatorske, do menadžmenta muzejskih kolekcija (obrada, katalogizacija, deponovanje, pakovanje, izvoz umjetničkih djela), odnosa s javnošću i marketinga u muzeju. Kroz praktično iskustvo (vježbe), koje će se organizirati u prostorijama muzeja, studentima će se omogućiti da primjenjuju teorijska znanja na konkretnim praktičnim zadacima.		
Tematske jedinice:	Misija i funkcija muzeja: teorijska razmatranja Prikupljanje i izlaganje umjetničkih djela (historijski pregled) i kritički osvrt na recentniju muzejsku praksu Savremeni pristupi pri koncepciji stalnih muzejskih postavki Definiranje projekata za praktični dio nastave Komercijalizacija muzeja: muzej kao <i>shopping centar</i> , arhitektura spektakla, <i>blockbuster</i> izložbe Javna uloga i funkcija muzeja: Odnos prema društvenoj zajednici Muzeji i publika: Istraživanje muzejske publike i evaluacija programskih aktivnosti Izazovi muzejske edukacije Tipovi obrazovnih programa u muzejima umjetnosti		

H. D.

	<p>Foucault efekt u muzejskim studijama Od kritike muzejskih institucija do institucionalizacije kritike Problem funkcioniranja muzeja u BiH: analiza studija slučaja Restitucija i repatrijacija: pitanja povrata umjetnina u BiH</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: usvaja osnove muzejske teorije; razumije muzejske funkcije i osnovne aspekte muzejskog rada; razumije i identifikuje različite pristupke u koncepciji muzejskih izložbi; identifikuje, tumači i vrednuje obrazovne pristupe u muzeju/galeriji; analizira znanja stečena u okviru predmeta, poredi ih, odnosno kritički ih vrednuje u odnosu na specifičnosti muzejskog okruženja u bosanskohercegovačkom kontekstu.</p> <p>Vještine: istražuje, analizira, kritički promišlja i odabira teorijski okvir za analizu bosanskohercegovačkih muzeja, njihove historije, programskih usmjerenja, misije i praktičnih aspekata; primjenjuje opću literaturu iz muzejskih studija na specifičnosti muzeja umjetnosti; primjenjuje i kombinira ranije stečena teorijska znanja iz historije umjetnosti, praktična znanja i iskustva iz likovne umjetnosti sa znanjima iz muzejske teorije i prakse u cilju koncepcije i realizacije izložbi; koristi znanja iz muzejske pedagogije u vanmuzejskom okruženju; koristi savremene vještine vođenih muzejskih obilazaka (usmjerenog propitivanja), koji razvijaju perceptivno-kognitivne sposobnosti djece (kritičko i kreativno mišljenje) u programima za škole; planira, priprema i realizuje obrazovni program u muzeju/školi (u sklopu predmeta likovna kultura); priprema izložbu u odnosu na specifičnosti muzejske/galerijske ustanove</p> <p>Kompetencije: integrira usvojena znanja i osposobljava se da ih dalje samostalno nadograđuje; sposobnost za kritičku analizu i vrednovanje muzejskih praksi (načina koncepcije i realizacije izložbi, programskog rada kao i načine vođenja zbirke) u odnosu na literaturu koja se obrađuje u sklopu nastave, koja uključuje i praktične aspekte muzejskog rada; kroz praksu stiče vještine timskog rada kroz seminare i grupnu diskusiju izgrađuje vještine kritičkog mišljenja i hipotetičkog mišljenja.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe; Interaktivna nastava, grupna diskusija; Praktična nastava u muzeju.</p>

Handwritten signature

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Aktivnost na nastavi,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2. Izvještaj o praktičnom radu,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3. Polusemestralni ispit</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (40),</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Presentacija (10 minuta) praktičnog zadatka i metodologije njegove izrade • Izvještaj o praktičnom radu (10 stranica) • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.</p>	1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%	2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%	3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%	4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Aktivnost na nastavi,	br. bodova (20),	20%														
2. Izvještaj o praktičnom radu,	br. bodova (20),	20%														
3. Polusemestralni ispit	br. bodova (20),	20%														
4. Završni ispit,	br. bodova (40),	40%														
Ukupno	br. bodova (100),	100%														
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Art and its Publics</i> (2003) McClellan, Andrew (ed.), Malden, Ma, Blackwell Pub. (odabrana poglavlja) 2. <i>Grasping the World: the Idea of the Museum</i> (2004) D. Preziosi, C. Farago (ed.) Aldershot, Ashgate Publishing Company (odabrana poglavlja) 3. Mandić, Asja (2014) <i>Izazovi muzejske edukacije</i>. Sarajevo: Dobra knjiga. 4. McClellan, Andrew (2008) <i>The Art Museum: From Boulée to Bilbao</i>. Berkley : CA : London, University of California Press. 5. <i>Savremena umetnost i muzej: kritika političke ekonomije umetnosti</i> (2013) Stojanović, Jelena (ur.) Beograd, Muzej savremene umetnosti. (odabrana poglavlja) 6. Zbornik tekstova 															

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Dopunska:

1. Belcher, Michael (1991) *Exhibitions in Museums*. Washington DC, Smithsonian Institutions Press.
2. Dewdney, A., Dibosa, D. i Walsh V. (2013) *Post-Critical Museology: Theory and Practice in Art Museum*. New York, Routledge.
3. *Muzeji koji privlače pažnju* (2010) Oliva, A. Bonito. Beograd, Clio.
4. Roberts, Lisa (1997) *From Knowledge to Narrative: Educators and the Changing Museum*. Washington, London, Smithsonian Institution Press.
5. Serota, Nicholas (1996) *Experience or Interpretation: The Dilemma of Museums of Modern Art*. London, Thames and Hudson.
6. *Vodič kroz muzejske studije* (2014) Sharon Macdonald, (ur). Beograd, Clio.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 524	Naziv predmeta: Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti																	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5															
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Interpretacija savremene umj. BiH u društveno-političkom i kulturnom kontekstu. Umj BiH u regionalnom kontekstu – veze, utjecaji, osobitosti.																	
Tematske jedinice:	Ličnosti, pravci, tendencije, karakteristike, izložbeni projekti savremene bh likovne umjetnosti, arhitekture i dizajna. Ex-jugoslavenska umjetnost druge pol.20.stoljeća u kontekstu evropske umjetnosti: apstrakcija, enformel, novi mediji, konceptualna umjetnost. Umjetnici iz BiH na međunarodnoj savremenoj likovnoj sceni.																	
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja																	
Metode izvođenja nastave:	Posjete naučnim institucijama, arhivima, umjetničkim zbirka, Predavanja, Posjete tematskim izložbama i zbirka, Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja, Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki, Priprema sem.rada/izlaganja.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalni rad studenata,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Prisustvo na nastavi,</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> analiza tekstova,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td> Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%	3. Prisustvo na nastavi,			analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%																
2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%																
3. Prisustvo na nastavi,																		
analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Impossible Histories: Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes and Post-avant-gardes in Yugoslavia 1918-1991</i> (2003) (ur. Đurić Dubravka, Miško Šuvaković). Cambridge and London, The MIT Press. 2. <i>Socijalizam i modernost, Umjetnost, kultura, politika 1950.-1974.</i> (2012) (Kolešnik, Ljiljana, ur.) Zagreb, Muzej suvremene umjetnosti/Institut za povijest umjetnosti. 3. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1945-1974</i> (1974) Sarajevo, UGBiH. 4. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1974-1984</i> (1984) Sarajevo, UGBiH. 5. Hodžić, Abadžić Aida (2011) <i>Bosanskohercegovačka grafika 20. stoljeća: šezdesete i sedamdesete godine 20.stoljeća u kontekstu evropskog moderniteta i postmoderniteta.</i> Sarajevo, Tugra, Sarajevo. 6. Hodžić, Abadžić Aida (2019) <i>Slike suvremenosti: ogledi o arhitekturi, fotografiji i umjetnosti.</i> Sarajevo, Dobra knjiga. 7. Neidhardt, Juraj i Dušan Grabrijan (1957) <i>Arhitektura Bosne i Hercegovine i put u suvremeno.</i> Ljubljana, Državna založba Slovenije. 8. Štraus, Ivan (1987) <i>Petnaest godina bosanskohercegovačke arhitekture: prilog za istoriju arhitekture Jugoslavije.</i> Sarajevo, Svjetlost : Akademija nauka i umjetnosti BiH. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>SARAJEVSKA DOKUMENTA 1987</i> (1989) Sarajevo, CA. 2. <i>Sarajevski memento 92-95</i> (1997) Sarajevo, Ministarstvo kulture i sporta kantona. 3. <i>Dekada dizajna - dizajn u BiH</i> (2009) Sarajevo, ULUPUBiH. 4. Bernik, Stane. <i>Zlatko Ugljen</i> (2002) Tuzla, Međunarodna

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>galerija portreta.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Salihović, Hamdija (2010) <i>Arhitektura - stvaralačka sinteza: tradicionalno-savremeno</i>. Sarajevo, Arhitektonski fakultet.6. <i>Nova umjetnička praksa u Jugoslaviji 1966-1978</i> (1978) Zagreb, GSU.7. Dimitrijević, Nena (1977) <i>Gorgona - umjetnost kao način postojanja</i>. Zagreb, GSU.8. <i>EXAT 51 i Nove tendencije</i> (2001) Zagreb, MSU.
--	---

H. J.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HUM 523	Naziv predmeta: Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu																	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5															
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara																
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet.																	
Preduslov za upis:	Nema																	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Potaknuti razumijevanja pojma moderniteta u BiH u susretu kulturno-civilizacijskih krugova i veza bh umjetnosti sa izvorima evropske moderne i avangarde.																	
Tematske jedinice:	Umjetnost na prijelazu 19./20.stoljeća u Bosni i Hercegovini. Susreti kulturno-civilizacijskih krugova i smjena osmanske uprave A.-Ug administracijom. Vrijeme tanzimata. Modaliteti definiranja i razumijevanja pojma moderniteta u lokalnom kontekstu. Prvi bh umjetnici na evropskim likovnim akademijama. Refleksije evropskog moderniteta u likovnim umjetnostima, arhitekturi i urbanizmu BiH. Bh umjetnici i Bauhaus.																	
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja																	
Metode izvođenja nastave:	Predavanja; Posjete tematskim izložbama i zbirka; Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja; Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki; posjete naučnim institucijama, umj.zbirkama, arhivima.																	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="0"> <tr> <td>1. Završni ispit,</td> <td>br. bodova (50),</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2. Samostalni rad studenata,</td> <td>br. bodova (30),</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Prisustvo na nastavi,</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> analiza tekstova,</td> <td>br. bodova (20),</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td> Ukupno</td> <td>br. bodova (100),</td> <td>100%</td> </tr> </table>			1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%	2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%	3. Prisustvo na nastavi,			analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%	Ukupno	br. bodova (100),	100%
1. Završni ispit,	br. bodova (50),	50%																
2. Samostalni rad studenata,	br. bodova (30),	30%																
3. Prisustvo na nastavi,																		
analiza tekstova,	br. bodova (20),	20%																
Ukupno	br. bodova (100),	100%																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Završni ispit, br. bodova (50), 50% 2. Samostalni rad studenata, br. bodova (30), 30% 3. Prisustvo na nastavi, analiza tekstova, br. bodova (20), 20% Ukupno br. bodova (100), 100% <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1894-1923</i> (1978) Sarajevo, UGBiH. 2. <i>Wechselwirkungen: Austria-Hungary, Bosnia-Herzegovina, and the Western Balkans, 1878-1918</i> (2015) (ed. By Clemens Ruthner, Diana Reynolds Cordileone, Ursula Reber, and Raymond Detrez). Peter Lang Inc. 3. <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i> (2016) Sarajevo, ICOMOS BiH. http://openarchive.icomos.org/1775/1/ICOMOS%20AU%202016%20-%20WEB.pdf 4. Krzović, Ibrahim (2004) <i>Arhitektura secesije u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Sarajevo-Publishing. 5. Kurto, Nedžad (1998) <i>Arhitektura Bosne i Hercegovine : razvoj bosanskog stila</i>. Sarajevo, Sarajevo-Publishing : Međunarodni centar za mir. 6. Hodžić, Abadžić Aida (2014) <i>Selman Selmanagić i Bauhaus</i>. Sarajevo, Bošnjački Institut. 7. Žmegač, Viktor (2012) <i>Bečka moderna: povijest jedne kulture</i>. Zagreb, MH. 8. Mladenović, Ljubica (1982) <i>Građansko slikarstvo u Bosni i Hercegovini u XIX veku</i>. Sarajevo, Veselin Masleša. 9. Hodžić, Abadžić Aida (2003) <i>Bosanskohercegovačka mapa 20. stoljeća</i>. Sarajevo, KZB 'Preporod'/CPU,

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Sarajevo, oktobar, 2003. (prvi dio)

Dopunska:

1. Besarović, Risto (1974) *Iz kulturnog života u Sarajevu pod austro-ugarskom upravom*. Sarajevo, Veselin Masleša.
2. Todorova, Maria (2009) *Imagining the Balkans*. New York, Oxford University Press.
3. Spasojević, Borislav (1999) *Arhitektura stambenih palata austrougarskog perioda u Sarajevu*. Sarajevo, Rabic.
4. Hodžić, Abadžić Aida (2011) „Kultura odijevanja u Bosni i Hercegovini na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće- uloga i značaj ilustracija i priloga u časopisu „Nada“ (1895.-1903.)“, u: *Zbornik radova naučnog skupa „Odjeća kao simbol identiteta“*, Bihać, Tehnički univerzitet, 13-29.
5. Janković, Živorad (2007) *Muhamed Kadić – život i djelo*. Sarajevo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine : Bošnjački institut - Fondacija Adila Zulfikarpašića.
6. Kadić, Emir (2010) *Arhitekt Reuf Kadić i početci moderne arhitekture u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo, autor (Toronto, samizdat)
7. Milošević, Predrag (2007) *Mate Baylon, arhitekta*. Beograd, Zadužbina Andrejević.
8. Sparks, Mary (2014) *The Development of Austro-Hungarian Sarajevo 1878-1918: An Urban History*. London, Bloomsbury.

A-D

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PSI 302		Naziv predmeta: Psihologija obrazovanja 2	
Ciklus: 2.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 2 sata predavanja	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente nastavničkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih sa različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.		
Tematske jedinice:	Prilagodba učenika zahtjevima škole (školska/akademska prilagodba). Metode i pristupi poučavanja. Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje). Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Samovrednovanje nastavnog procesa. Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu. Samopoštovanje i samoeфикаsnost učenika. Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu. Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika. Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Školsko nasilje. Saradnja škole sa roditeljima učenika te uloga psihologa u školi. Prilagodba na studij. Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojiti će znanje o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoeфикаsnosti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojiti će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole.		

M-D

	<p>Vještine: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademskoj, osobno-emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe učenika.</p> <p>Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani da stečena znanja i vještine primijene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Oblici rada u nastavi: frontalna nastava, rad u grupi i individualni rad (samostalan rad studenta na posebnom zadatku).</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Struktura bodova i bodovni kriterij utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woolfolk, A. (2016) <i>Edukacijska psihologija</i>. (odabrana poglavlja). Jastrebarsko, Naklada Slap. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V., Čudina-Obradović, M. (1996) <i>Psihologija učenja i nastave</i>. Školska knjiga Zagreb. 2. Brdar, I., Rijavec, M. (1998) <i>Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu</i>. Zagreb, IEP. 3. Dautbegović, A. (2010) <i>Determinante prilagodbe mladih adolescenata u školi</i>. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 4. Dautbegović, A. (2016) <i>Psihosocijalni faktori kao determinante prilagodbe studenata na studij</i>. Neobjavljena doktorska disertacija, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 5. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

M. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PED 304	Naziv predmeta: Didaktika		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS bodova: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 1 sat predavanja, 2 sata vježbi	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje i realizaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.		
Tematske jedinice:	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, oblicima i metodama nastavnog rada, didaktičkim medijima, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama u nastavnom radu.		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog sadržaja iz nastavnog predmeta, realiziranih nastavnih aktivnosti/zadataka i položenog ispita student će moći/biti u stanju: definirati osnovne didaktičke pojmove; kritički raspravljati o didaktičkim teorijama; analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa; dizajnirati nastavne jedinice za predmetno područje usmjerene na učenika i ishode učenja; demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda, tehnika u konkretnim nastavnim situacijama; argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i		

[Handwritten signature]

	<p>učenje; kreirati algoritam korištenja udžbenika; pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika; podržavati podučavanje usmjereno na učenika; povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se dominantno koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad i RWCT tehnike aktivnog učenja. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa na vježbama u ovom semestru.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Rad studenata u toku semestra se kontinuirano prati i vrednuje. Konačna ocjena izvodi se na temelju postignuća na svakom od elemenata provjere: aktivnost na nastavi (izlaganja, pripeme za aktivno učešće na nastavi, rasprave i sl.), prezentacija, kolokvij, didaktički portfolio, polusestrialni ispit i završni ispit.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013) <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo, DES. 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002) <i>Didaktika</i>. Zagreb, Školska knjiga. 3. Vilotijević, M. (1999) <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd. 4. Filipović, N. (1981. ili 1988.) <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo, Svjetlost. <p>Dopunska (odabrana poglavlja):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017) <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010) <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb, Sveučilište u Zagrebu. 3. Kupper, H. i Mischke, W. (2008) <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb, Educa. 4. Gojkov, G. (2008) <i>Didaktika darovitih</i>. Vršac, Visoka škola

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

H. D.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	strukovnih studija za obrazovanje; Internet izvor: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 5. Meyer, H . (2002) <i>Didaktika razredne kvake</i> . Zagreb, Educa. 6. Gojkov, G. (1995) <i>Kognitivni stil u didaktici</i> . Vršac, Sloboda. 7. Klafki, W. i drugi (1994) <i>Didaktičke teorije</i> . Zagreb, Educa 8. Grgin, T. (1994) <i>Školska dokimologija</i> . Jasterbarsko, Naklada Slap. 9. Mail, A. (1966) <i>Kreativnost u nastavi</i> . Sarajevo, Svjetlost 10. Materijali s nastave
--	---

* Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

**USKLAĐENOST PREDLOŽENOG NASTAVNIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA SA
UPUTSTVOM MINISTARSTVA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KS**

1) Zastupljenost pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta po semestrima

Uvodna napomena: Minimalno 9 ECTS bodova je rezervirano na Opću pedagogiju, Opću psihologiju i Didaktiku. Preostalih, minimalno 51 ECTS bod, se može rasporediti kako na pedagoško-psihološke predmete, tako i na metodičke predmete i nastavnu praksu u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Pedagogija 1	2. ciklus, 1. semestar	5
Inkluzivno obrazovanje	2. ciklus, 1. semestar	5
Osnove psihologije	2. ciklus, 1. semestar	5
Pedagogija 2	2. ciklus, 2. semestar	5
Komunikacija u nastavi	2. ciklus, 2. semestar	5
Razvojna psihologija	2. ciklus, 2. semestar	5
Metodika nastave historije umjetnosti	2. ciklus, 3. semestar	5
Psihologija obrazovanja 1	2. ciklus, 3. semestar	5
Temeljna nastavna umijeća	2. ciklus, 3. semestar	5
Psihologija obrazovanja 2	2. ciklus, 4. semestar	5
Didaktika	2. ciklus, 4. semestar	5
Muzejska teorija i praksa	2. ciklus, 4. semestar	5
Ukupno kreditno vrednovanje		60

Handwritten signature

2) Zastupljenost praktične nastave po semestrima

Uvodna napomena: Praktična nastava pored nastavne prakse može uključivati i praktične aktivnosti koje se implementiraju u kontekstu sadržaja struke (npr. laboratorijski rad).

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Uvod u filmologiju	2. ciklus, 1. semestar	5
Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	2. ciklus, 2. semestar	5
Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	2. ciklus, 3. semestar	5
Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	2. ciklus, 3. semestar	5
Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti i regionalni kontekst	2. ciklus, 4. semestar	5
Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu	2. ciklus, 4. semestar	5
Ukupno kreditno vrednovanje		30

Praktična nastava će se izvoditi posjetama izložbama galerijama, muzejima, arhivima, bibliotekama i drugim naučnim institucijama kulture. Napominjemo da je Katedra napravila listu nastavnih baza 17.5.2018., odnosno kako slijedi: Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine, Ars Aevi, Muzej savremene umjetnosti, Muzej Sarajeva, Gazi Husrev-begov muzej, Gazi Husrev-begova biblioteka, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti Bosne i Hercegovine, Muzej ratnog djetinjstva, Muzej Stare pravoslavne crkve, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, Kantonalni zavod za zaštitu spomenika, Federalni zavod za zaštitu spomenika, Orijentalni institut, Arhiv Bosne i Hercegovine, Arhiv Federacije Bosne i Hercegovine, Historijski arhiv Sarajevo, Nacionalna i Univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Institut za istoriju, Kinoteka Bosne i Hercegovine, Bošnjački institut - Fondacija Adil Zulfikarpašić.

Mjesto održavanja praktične nastave prilagođiće se svakom predmetu, odnosno student neće posjetiti sve spomenute institucije, nego odabrane, što će biti precizirano u silabusima za svaki predmet prije početka nastave.

HJD

3) Zastupljenost praktične nastave i PPDM grupe predmeta po semestrima (unija skupova predmeta iz prve dvije tabele)

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Pedagogija 1	2. ciklus, 1. semestar	5
Inkluzivno obrazovanje	2. ciklus, 1. semestar	5
Osnove psihologije	2. ciklus, 1. semestar	5
Pedagogija 2	2. ciklus, 2. semestar	5
Komunikacija u nastavi	2. ciklus, 2. semestar	5
Razvojna psihologija	2. ciklus, 2. semestar	5
Metodika nastave historije umjetnosti	2. ciklus, 3. semestar	5
Psihologija obrazovanja 1	2. ciklus, 3. semestar	5
Temeljna nastavna umijeća	2. ciklus, 3. semestar	5
Psihologija obrazovanja 2	2. ciklus, 4. semestar	5
Didaktika	2. ciklus, 4. semestar	5
Muzejska teorija i praksa	2. ciklus, 4. semestar	5
Uvod u filmologiju	2. ciklus, 1. semestar	5
Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	2. ciklus, 2. semestar	5
Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu	2. ciklus, 3. semestar	5
Postobjektna umjetnost od 1960. do danas	2. ciklus, 3. semestar	5
Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti i regionalni kontekst	2. ciklus, 4. semestar	5
Izvori bosanskohercegovačke moderne u evropskom kontekstu	2. ciklus, 4. semestar	5
Ukupno kreditno vrednovanje		90

4) Zastupljenost podučavanja o inkluzivnom obrazovanju

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Inkluzivno obrazovanje	2. ciklus, 1. semestar	5
Ukupno kreditno vrednovanje		5

Dodatno pojašnjenje o zastupljenosti podučavanja o inkluzivnom obrazovanju (opcionalno):

[Handwritten signature]

5) Usklađenost sa nastavnim planovima i programima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo

Predloženi nastavnički studijski program sadržajno je usklađen sa odgovarajućim dijelovima nastavnih programa predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Dokaz o usklađenosti predočavamo kroz date tabelarne prikaze.

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (PREDŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
-	-

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (OSNOVNOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
-	-
-	-

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (SREDNJOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
Uvod u umjetnost	Osnove likovnih umjetnosti
Predhistorija/Predpovijest	Umjetnost prethistorije i antike
Umjetnost starog Egipta	Umjetnost prethistorije i antike
Mezopotamske kulture	Umjetnost prethistorije i antike
Grčka umjetnost	Umjetnost prethistorije i antike
Rimska umjetnost	Umjetnost prethistorije i antike
Umjetnost srednjeg vijeka i bizantska/ vizantijska umjetnost	Umjetnost ranog srednjeg vijeka; Umjetnost Bizanta
Islamska umjetnost	Islamska umjetnost I; Islamska umjetnost II
Romanika	Umjetnost romanike i gotike
Gotika	Umjetnost romanike i gotike
Rana renesansa u Italiji	Umjetnost renesanse i baroka
Visoka renesansa	Umjetnost renesanse i baroka
Manirizam	Umjetnost renesanse i baroka
Renesansa u Flandriji, Njemačkoj i Hrvatskoj	Umjetnost renesanse i baroka
Barok	Umjetnost renesanse i baroka
Umjetnost XIX stoljeća/vijeka	Umjetnost XIX stoljeća
Impresionizam	Umjetnost XIX stoljeća
Postimpresionizam	Umjetnost XIX stoljeća
Secesija/kiparstvo	Umjetnost XIX stoljeća
Umjetnost XX stoljeća/vijeka	Umjetnost nakon 1900.
Slikarski pravci XX stoljeća/vijeka	Umjetnost nakon 1900.
Kiparstvo XX stoljeća/vijeka	Umjetnost nakon 1900.
Arhitektura XX stoljeća/vijeka	Umjetnost nakon 1900.
Vježba: moderna skulptura. Asamblaž, mobil	Umjetnost nakon 1900.
Slikarstvo XX stoljeća/vijeka u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji.	Umjetnost BiH u 20. stoljeću; Savremene teme bosanskohercegovačke umjetnosti i regionalni kontekst

11-17

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/213
Sarajevo, 28. 6. 2019. godine.

Na osnovu člana 48. stav 7., 55. stav 2. i 135. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.) i člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/573-1 od 26. 6. 2019. godine, Vijeće Fakulteta na 13. elektronskoj sjednici održanoj 28. 6. 2019. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se, **IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA, U SKLADU SA UPUTSTVOM O ZASTUPLJENOSTI PSIHOLOŠKO-PEDAGOŠKE I METODIČKO-DIDAKTIČKE GRUPE PREDMETA U NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU PO SEMESTRU I STUDIJSKIM GODINAMA KOJEG JE IZDALO MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KANTONA SARAJEVO, SA SP3 OBRASCIMA (USKLAĐENOST PREDLOŽENOG NASTAVNIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA SA UPUTSTVOM MINISTARSTVA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KS), ODNOSNO, VRŠI SE USKLAĐIVANJE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA, SA PRAVILNIKOM O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA. I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, BROJ: 01-1101-97/18 OD 19. 12. 2018. GODINE.**

II

IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

III

IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA iz stava I. ove odluke upućuju se u dalju proceduru.

DOSTAVITI:

1. Uz NPP
2. Uz zapisnik
3. Arhiva

Broj: 11/04-38-10347/19
Sarajevo, 11.7.2019. godine

Sign. *Musea Ferec*
16.07.2019.

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SARAJEVO
Broj: 01/760
Datum: 16.07.2019. god

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
n/r prof.dr.Muhameda Dželimovića, dekan
Sarajevo, Franje Račkog 1

PREDMET: Izmjene i dopune Nastavnih planova i programa nastavničkih i ostalih studijskih programa, usklađenost sa Uputstvom o zastupljenosti psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe predmeta

Cijenjeni,

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu je, u skladu sa članom 6., stav (1) Uputstva o zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta u studijskim programima nastavničkih usmjerenja („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 31/18 i 12/19), Ministarstvu dostavio na mišljenje Izmjene i dopune nastavnih planova i programa studijskih programa nastavničkog usmjerenja, kao i izmjene i dopune nastavnih planova i programa koji su već sadržavali nastavne sadržaje iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe predmeta.

Izmjene i dopune nastavnih planova i program su dostavljeni od strane sljedećih odsjeka:

- Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik
- Odsjek za filozofiju
- Odsjek za germanistiku
- Odsjek za slavistiku
- Odsjek za historiju (Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti)
- Odsjek za romanistiku
- Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo
- Odsjek za orijentalnu filologiju
- Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine
- Odsjek za anglistiku
- Odsjek za pedagogiju
- Odsjek za psihologiju
- Odsjek za sociologiju.

U vezi sa navedenim, dostavljamo sljedeće mišljenje:
u skladu sa članom 6., stav (2) Uputstva, Ministarstvo je izvršilo provjeru zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta po semestrima i studijskim godinama u skladu sa Uputstvom, njihovog ukupnog kreditnog vrednovanja, adekvatne zastupljenosti stručne prakse i osiguranja komplementarnosti sa nastavnim planovima i programima predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

Dostavljeni prijedlog izmjena i dopuna nastavnih planova i programa na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2019/2020. godinu je urađen u skladu sa Uputstvom o zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta u studijskim programima nastavničkih usmjerenja („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 31/18 i 12/19).

S poštovanjem,

MINISTRICA

Mr. Zineta Bogunić

Sluša se usel

Mujib Faruk
10.09.2019

- SENAT -

Broj: 01-24-12/19

Sarajevo, 17. 07. 2019. godine

Na osnovu članova 50, 130. stav (2) tačka g) i 180. stav (10) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17), člana 59. tačka g) i člana 138. Statuta Univerziteta u Sarajevu, u vezi sa odredbama člana 3. stav (3) Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, na Prijedlog Vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/213 od 28. 06. 2019. godine, uz prethodno Mišljenje Službe za nastavu od 08. 07. 2019. godine i Odluke Odbora za upravljanje kvalitetom od 11. 07. 2019. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 33. redovnoj sjednici održanoj 17. 07. 2019. godine, donio sljedeću

ODLUKU

I

Usvajaju se izmjene i dopune nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, kako slijedi:

- Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik
- Odsjek za filozofiju
- Odsjek za germanistiku
- Odsjek za slavistiku
- Odsjek za historiju (Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti)
- Odsjek za romanistiku
- Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo
- Odsjek za orijentalnu filologiju
- Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine
- Odsjek za anglistiku
- Odsjek za pedagogiju
- Odsjek za psihologiju
- Odsjek za sociologiju.

II

U skladu sa članom 180. stav (10) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17) i prijedlozima izmjena i dopuna nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, prihvata se ekvivalencija izvršenih izbora u akademska zvanja, jer je izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu došlo do izmjene naziva nastavnih predmeta i naučnih oblasti.

III

Nalaže se Vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu da donese konačne, pojedinačne odluke o ekvivalenciji izvršenih izbora u skladu sa izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i ovom odlukom.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se od studijske 2019/2020. godine.

ReKTOR

Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostavljeno:

- Filozofskom fakultetu
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi